

باسمه تعالی

کتابچه راهنمای جامع کسب و کار در جمهوری قزاقستان

منتشر شده توسط:

Ernst & Young Kazakhstan (EY Kazakhstan) 2026

مهر 1405

فهرست

۰۱. به قزاقستان خوش آمدید

- نکات برجسته
- نظام حکومتی
- برگه اطلاعات قزاقستان
- زمان
- ساعات کاری
- تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری

۰۲. نکته برتر مالیاتی و حقوقی

- نکات مالیاتی
- نکات حقوقی

۰۳. آغاز فعالیت

- اقدامات پس از ورود
- انواع اشخاص حقوقی
- ایجاد حضور قانونی
- ثبت دولتی
- محل فعالیت (نشانی قانونی)
- افتتاح حساب بانکی (اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی)
- دسته‌بندی مهاجران کاری، مجوزهای کار و اعزام کارکنان
- مجوزهای کار
- مشوق‌های سرمایه‌گذاری
- رژیم‌های مشوق سرمایه‌گذاری
- مناطق ویژه اقتصادی

۰۴. مروری بر مقررات مالیاتی در قزاقستان

- مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی
- مالیات اجتماعی
- مشارکتهای اجباری بیمه اجتماعی درمانی
- مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
- مالیات تکلیفی (به جز مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی)
- مالیات بر ارزش افزوده
- مالیاتهای مربوط به استفاده از منابع زیرزمینی
- اداره امور مالیاتی
- اعتراض به گزارش حسابرسی مالیاتی یا گزارش کنترل میزکار (داخلی)
- نظارت افقی
- نظام مدیریت ریسک مالیاتی
- جرایم و بهره
- نامه‌های توضیحی و آرای مالیاتی
- قانون آیین دادرسی اداری و قضایی
- قیمت‌گذاری انتقالی

۵. مرور بر سایر قوانین مؤثر بر اداره کسب و کار

- مقررات اشتغال
- تشریفات واردات و صادرات و حقوق گمرکی
- مجوزها
- مقررات بانکی
- مقررات ارزی
- رژیم‌های ارزی

۶. EY در قزاقستان

- درباره EY
- مکان دفاتر

- اطلاعات تماس

۰۷. پیوست‌ها

- موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
- فهرست کشورهایی با رژیم‌های مالیاتی ترجیحی
- فهرست کشورهایی که از مقررات شرکت‌های خارجی تحت کنترل معاف هستند
- شاخص‌های کلیدی اقتصاد کلان قزاقستان

پیشگفتار

این نوشتار توسط شرکت مشاوره ای EY^۱ با هدف ارائه خلاصه‌ای کاربردی و مفید از برخی مسائل حقوقی و مالیاتی تهیه شده است که سرمایه‌گذاران ممکن است هنگام آغاز و توسعه فعالیت تجاری در قزاقستان با آن‌ها مواجه شوند. امیدواریم این راهنما به سرمایه‌گذاران کمک کند تا از اشتباهات و مشکلات رایج اجتناب کنند و زمینه‌هایی را که با اندکی دوراندیشی و برنامه‌ریزی می‌توان از بروز مشکلات در آن‌ها جلوگیری کرد، روشن سازد.

Ernst & Young Kazakhstan (EY Kazakhstan) یکی از اعضای شبکه جهانی EY است که خدمات تخصصی در زمینه‌های حسابرسی، مالیات، مشاوره، معاملات و استراتژی ارائه می‌دهد. EY از سال ۱۹۹۲ در قزاقستان فعالیت می‌کند و با حضور در شهرهای آلماتی و آستانه، به طیف گسترده‌ای از شرکت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی، ملی و خصوصی خدمات ارائه می‌کند.

قزاقستان فرصت‌های بسیاری ارائه می‌دهد و تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در بخش‌های اصلی اقتصاد، یکی از اولویت‌های کلیدی این کشور است.

این راهنما شامل پنج بخش است:

۱. به قزاقستان خوش آمدید

۲. نکته برتر مالیاتی و حقوقی ما برای موفقیت در قزاقستان

۳. آغاز فعالیت

۴. مروری بر مقررات مالیاتی در قزاقستان

۵. مروری بر سایر قوانین مؤثر بر اداره کسب‌وکار

نویسندگان این کتابچه متذکر می‌شوند، این راهنما خلاصه‌ای کلی از مقررات لازم‌الاجرا تا تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۲۶ است. این راهنما جایگزین مشاوره حرفه‌ای جامع نیست و پیش از انجام هرگونه معامله مهم، باید مشاوره تخصصی دریافت شود. همچنین لازم به ذکر است که این راهنما تمامی بیش از ۳۰ نوع مالیات در قزاقستان را پوشش نمی‌دهد. در اینجا تنها مهم‌ترین مالیات‌ها مورد بررسی قرار گرفته‌اند؛ بنابراین، برای تعیین مالیات‌های

¹ Ernst & Young Kazakhstan.

واقعی قابل اعمال بر هر کسب و کار خاص، باید از مشاوره تخصصی استفاده شود. این مطلب صرفاً برای اهداف اطلاع رسانی عمومی تهیه شده است و برای اتکا به عنوان مشاوره حسابداری، مالیاتی، حقوقی یا سایر خدمات تخصصی در نظر گرفته نشده است. برای دریافت مشاوره تخصصی متناسب با شرایط خود، لطفاً به مشاوران خود مراجعه کنید.

بخش اول

به قزاقستان خوش آمدید

اقتصاد قزاقستان در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۰۱ درصد رشد کرد که در مقایسه با ژانویه تا مه، ۰۰۴ واحد درصد شتاب گرفت. رشد بخش واقعی اقتصاد از ۴۰۰ درصد به ۵۰۱ درصد افزایش یافت، در حالی که بخش خدمات ۳۰۵ درصد توسعه یافت. بخش غیرنفتی همچنان عامل اصلی رشد اقتصادی بود و رشد آن به طور مستمر از ۵ درصد فراتر رفت. بخش های ساخت و ساز، تولید، خدمات حمل و نقل و تجارت در مجموع حدود ۸۵ درصد از رشد تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص دادند.

سرمایه گذاری در سرمایه ثابت به ۹۰۵ تریلیون تنگه رسید و ۹۰۶ درصد افزایش یافت که از جمله شامل رشد ۲۱۰۴ درصدی سرمایه گذاری خصوصی بود؛ سهم سرمایه گذاری خصوصی به ۸۷ درصد رسید. در ژانویه تا مه ۲۰۲۶، گردش تجارت خارجی به ۵۶۰۳ میلیارد دلار آمریکا بالغ شد که شامل ۳۰۰۴ میلیارد دلار صادرات و ۲۶۰۰ میلیارد دلار واردات بود و مازاد تجاری بیش از ۴۰۴ میلیارد دلار را به همراه داشت.^۲

اقتصاد قزاقستان در شرایط تداوم نااطمینانی های خارجی، تاب آوری خود را نشان داده است. رشد اقتصادی به طور فزاینده ای از سوی بخش های غیرنفتی حمایت می شود، هرچند کشور همچنان در معرض تحولات قیمت کالاهای پایه، شرایط تجارت منطقه ای و خطرات ژئوپلیتیکی قرار دارد.^۳

قزاقستان همچنان سرمایه گذاری خارجی را، به ویژه در صنایع استخراجی، تولید، حمل و نقل و لجستیک، انرژی های تجدیدپذیر، خدمات مالی، زیرساخت ها و فناوری اطلاعات، جذب می کند. دولت همچنان سازوکارهای تشویق سرمایه گذاری را حفظ کرده است که از جمله شامل قراردادهای سرمایه گذاری، مناطق ویژه اقتصادی، مرکز مالی بین المللی آستانه و حمایت از بخش دیجیتال از طریق زیست بوم آستانه هاب است.

² 1 Official information source of the Prime Minister of the Republic of Kazakhstan.

³ 2 Statement by the Governor of the NBK, T.M. Suleimenov on the Base Rate of the National Bank, 4 September 2026 | Public information messages | National Bank of Kazakhstan.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های دیجیتال و هوش مصنوعی به یکی از اولویت‌های سیاستی روزافزون تبدیل شده است که از جمله شامل برنامه‌هایی برای توسعه ظرفیت مراکز داده می‌شود. شهر آلماتی به‌عنوان یک قطب جدید سرمایه‌گذاری، فناوری و کسب‌وکار با رژیم حقوقی ویژه و تمرکز بر فناوری‌های دیجیتال، هوش مصنوعی، وب ۳، راهکارهای شهر هوشمند و زیرساخت‌های نوآورانه شهری در حال توسعه است. تا اوت ۲۰۲۶، سبد پروژه‌های سرمایه‌گذاری این شهر شامل ۶۷ پروژه با مجموع سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی‌شده‌ای در حدود ۶۰۹ میلیارد دلار آمریکا بود و ظرفیت ایجاد حدود ۵۵ هزار شغل را داشت.^۴

قزاقستان در تقویت چارچوب مالی خود و توسعه بخش‌های غیرمنبع‌محور پیشرفت‌هایی داشته است. با این حال، اقتصاد و صادرات این کشور همچنان وابستگی قابل توجهی به نفت، گاز، فلزات و سایر کالاهای پایه دارند. در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶، نفت خام و فرآورده‌های نفت خام حاصل از مواد معدنی قیری، ۴۶٫۵ درصد از صادرات کالایی قزاقستان را تشکیل دادند. سایر اقلام عمده صادراتی شامل مس تصفیه‌شده و آلیاژهای مس به‌صورت خام (۷٫۱ درصد)، سنگ معدن و کنسانتره مس (۵٫۱ درصد)، عناصر و ایزوتوپ‌های شیمیایی رادیواکتیو (۳٫۷ درصد) و فروآلیاژها (۲٫۷ درصد) بودند که اهمیت مستمر بخش‌های استخراجی و فلزات و ضرورت تداوم تنوع‌بخشی اقتصادی را نشان می‌دهد.

نرخ تورم سالانه در قزاقستان در اوت ۲۰۲۶ به ۹٫۸ درصد کاهش یافت، در حالی که این رقم در ژوئیه ۲۰۲۶ برابر با ۱۰٫۲ درصد بود.^۵ قیمت مواد غذایی نسبت به سال قبل ۹٫۵ درصد، قیمت کالاهای غیرغذایی ۱۱٫۴ درصد و قیمت خدمات پولی ۸٫۹ درصد افزایش یافت. اگرچه تورم تعدیل شده است، فشارهای قیمتی همچنان برای کسب‌وکارها حائز اهمیت است، به‌ویژه در ارتباط با کالاهای وارداتی، سوخت، دستمزدها و هزینه‌های عملیاتی.

تنگه تحت نظام نرخ ارز شناور فعالیت می‌کند و ممکن است تحت تأثیر قیمت نفت، شرایط بازارهای خارجی، جریان‌های سرمایه و تحولات کشورهای اصلی طرف تجاری قزاقستان قرار گیرد. در ۴ سپتامبر ۲۰۲۶، بانک ملی نرخ پایه را به ۱۶٫۲۵ درصد کاهش داد و در عین حال، با توجه به تداوم ریسک‌های تورم‌زا، موضع نسبتاً

^۴ Government reviews progress on key Alatau City projects — Official Information Source of the Prime minister of the Republic of Kazakhstan.

^۵ Inflation in the Republic of Kazakhstan (August 2026).

سخت‌گیرانه سیاست پولی خود را حفظ کرد. بنابراین، نوسانات نرخ ارز و هزینه‌های نسبتاً بالای استقراض باید در برنامه‌ریزی سرمایه‌گذاری، تأمین مالی و جریان نقدی لحاظ شود.^۶

قزاقستان عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا است و روابط تجاری گسترده‌ای با روسیه، بلاروس، قرقیزستان و ارمنستان دارد. در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶، گردش تجارت قزاقستان با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا به ۱۵۰۲ میلیارد دلار آمریکا رسید که شامل ۴۰۶ میلیارد دلار صادرات و ۱۰۰۶ میلیارد دلار واردات بود. تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در این دوره تقریباً ۲۱۰۱ درصد از کل گردش تجارت خارجی قزاقستان را تشکیل داد. کسب‌وکارها باید هم مزایای دسترسی به قلمرو گمرکی مشترک اتحادیه اقتصادی اوراسیا و هم پیامدهای عملی رعایت تحریم‌ها، اختلالات لجستیکی، محدودیت‌های پرداخت و تمرکز زنجیره تأمین را مدنظر قرار دهند.^۷

دولت همچنان اصلاحات اقتصادی و نهادی را با هدف بهبود اداره امور عمومی، توسعه رقابت، جذب سرمایه‌گذاری، کاهش نقش دولت در اقتصاد و تقویت حمایت از سرمایه‌گذاران دنبال می‌کند. در عین حال، کسب‌وکارها باید دفعات تغییر قوانین، اهمیت رعایت الزامات مستندسازی و تحول در رویه‌های اداری مقامات دولتی را مدنظر قرار دهند.

قزاقستان همچنان در زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک سرمایه‌گذاری می‌کند تا ارتباطات داخلی و نقش خود را به‌عنوان یک کریدور ترانزیتی میان آسیا و اروپا تقویت کند. خدمات حمل‌ونقل و انبارداری در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶ نسبت به سال قبل ۷۰۱ درصد افزایش یافت. در همین دوره، ۴۶۲۰۷ میلیون تن کالا و ۹۷۹۰۴ میلیون مسافر جابه‌جا شدند، در حالی که گردش حمل بار به ۲۵۵۰۸ میلیارد تن-کیلومتر رسید.

مرکز مالی بین‌المللی آستانه که در سال ۲۰۱۸ راه‌اندازی شد، چارچوب حقوقی و نظارتی مستقلی را بر اساس اصول حقوق عرفی انگلستان فراهم می‌کند و در کنار آن از دادگاه‌های تخصصی، مقررات‌گذاری مالی و برخی مزایای مالیاتی، ارزی، روادیدی و مرتبط با نیروی کار برخوردار است. در پایان نیمه نخست سال ۲۰۲۶، تعداد ۶۰۱۴ شرکت به‌عنوان مشارکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه به ثبت رسیده بودند که از میان آن‌ها ۲۶۷۸ شرکت با مشارکت سرمایه‌گذاران خارجی فعالیت داشتند. سرمایه‌گذاری جذب‌شده از طریق زیست‌بوم

^۶ The base rate was lowered to 16.25% following the forecast round | Press releases | National Bank of Kazakhstan.

^۷ Foreign trade turnover of the Republic of Kazakhstan (January-June 2026).

مرکز مالی بین‌المللی آستانه از سال ۲۰۱۸ تا پایان نیمه نخست سال ۲۰۲۶، در مجموع به ۲۶،۳ میلیارد دلار آمریکا رسید.

قزاقستان در حال اجرای یک چرخه جدید سرمایه‌گذاری با تمرکز بر گسترش ظرفیت‌های تولیدی، بومی‌سازی تولید، جایگزینی واردات و افزایش صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتر است. تا اوت ۲۰۲۶، مقرر شده بود ۲۱۵ پروژه صنعتی با مجموع سرمایه‌گذاری ۷۸،۶ میلیارد دلار آمریکا در طول سال به بهره‌برداری برسند که ظرفیت ایجاد حدود ۸۸ هزار شغل دائمی را دارند. بیشترین سهم سرمایه‌گذاری در حوزه‌های متالورژی، مهندسی مکانیک، صنایع شیمیایی و غذایی، مصالح ساختمانی و صنایع سبک متمرکز است. سبد پروژه‌ها شامل تأسیسات تولیدی جدید و همچنین توسعه و نوسازی بنگاه‌های موجود است که از توسعه منطقه‌ای حمایت کرده و وابستگی به واردات را کاهش می‌دهد. میزان و شرایط حمایت دولتی به ماهیت، محل اجرا و مقیاس هر پروژه بستگی دارد.^۸

قزاقستان در حال توسعه ظرفیت فرآوری گاز در میدان کاشاگان است. ساخت واحد مرحله نخست با ظرفیت سالانه یک میلیارد مترمکعب در حال انجام است. علاوه بر این، پروژه احداث واحد فرآوری گاز با ظرفیت سالانه ۲،۵ میلیارد مترمکعب وارد مرحله اجرایی شده است. این پروژه‌ها از نظر راهبردی برای افزایش عرضه تجاری گاز و حمایت از توسعه صنایع گاز و پتروشیمی قزاقستان اهمیت دارند.^۹

نظام حکومتی

جمهوری قزاقستان در ۱۶ دسامبر ۱۹۹۱ استقلال خود را به دست آورد. بر اساس قانون اساسی که در همه‌پرسی سراسری در ۱۵ مارس ۲۰۲۶ به تصویب رسید و از ۱ ژوئیه ۲۰۲۶ لازم‌الاجرا شد، قزاقستان دولتی دموکراتیک، سکولار، حقوق‌مدار و اجتماعی و کشوری یکپارچه با نظام حکومتی ریاستی است.

قدرت دولتی بر اساس قانون اساسی و قوانین و مطابق با اصل تفکیک آن به شاخه‌های قانون‌گذاری، اجرایی و قضایی اعمال می‌شود و این شاخه‌ها از طریق نظام کنترل و توازن با یکدیگر تعامل دارند.

^۸ Implementation of the President's Address: 215 Projects Worth US\$78.6 Billion Are Shaping Kazakhstan's New Investment Cycle. Official Information Resource of the Prime Minister of the Republic of Kazakhstan.

^۹ Construction of the Kashagan Gas Processing Plant with a Capacity of 2.5 Billion Cubic Meters Has Commenced in Kazakhstan.

قوه قانون گذاری توسط قورولتای تک مجلسی، که عالی ترین نهاد نمایندگی جمهوری است، اعمال می شود. دولت قوه اجرایی را اعمال می کند و نخست وزیر ریاست آن را بر عهده دارد. قوه قضاییه توسط دادگاه ها اعمال می شود، در حالی که دادگاه قانون اساسی برتری قانون اساسی را در سراسر قزاقستان تضمین می کند.

گزاره برگ جمهوری قزاقستان

اطلاعات	عنوان
آستانه	پایتخت
۱۷ منطقه و ۳ شهر با اهمیت جمهوری	تقسیمات اداری
روسیه، چین، ازبکستان، قرقیزستان و ترکمنستان	کشورهای هم مرز
۲،۷۲۴،۹۰۰ کیلومتر مربع	مساحت
۲۰،۶ میلیون نفر (۱ اوت ۲۰۲۶)	جمعیت
۶۴،۱٪ از کل جمعیت (۱ اوت ۲۰۲۶)	جمعیت شهری
۰ تا ۱۵ سال: ۲۱،۶٪؛ ۱۶ تا ۶۴ سال: ۷۱٪؛ ۶۵ سال و بالاتر: ۷،۴٪ (۲۰۲۲)	ساختار سنی
قزاقی (زبان رسمی)؛ روسی (زبان ارتباطات بین قومی)	زبان ها
قاسم ژومارت توکایف؛ از ۲۰ مارس ۲۰۱۹	رئیس جمهور
اولژاس بکتنوف؛ از ۶ فوریه ۲۰۲۴	نخست وزیر
۷۰،۹۴۸،۷ میلیارد تنگه؛ معادل ۱۴۵،۷ میلیارد دلار آمریکا (ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶، تولید ناخالص داخلی اسمی برآورد اولیه)	تولید ناخالص داخلی اسمی

عنوان	اطلاعات
رشد تولید ناخالص داخلی	۴,۱٪ نسبت به سال قبل (ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶)
تولید ناخالص داخلی سرانه	۳,۴۵۳,۲۹۶,۸ تنگه (ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶، برآورد اولیه)
نیروی کار	۹,۸ میلیون نفر
نرخ بیکاری	۴,۵٪ (سه ماهه دوم ۲۰۲۶)
تورم	۹,۸٪ سالانه (اوت ۲۰۲۶)
بورس‌ها	بورس اوراق بهادار قزاقستان؛ بورس بین‌المللی آستانه
بانک مرکزی	بانک ملی قزاقستان
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	نرخ استاندارد: ۲۰٪؛ برخی بخش‌ها، از جمله بانک‌ها و فعالیت‌های قمار: ۲۵٪
مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	۱۰ تا ۱۵٪
مالیات بر ارزش افزوده	۱۶٪
شهرهای عمده	آستانه، آلماتی، شیمکنت، کاراگاندا، آتیرائو، آکتائو
واحد پول	تنگه قزاقستان
متوسط نرخ ارز	ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۶: ۱ دلار آمریکا = ۴۸۰,۸۶ تنگه؛ ۱ یورو = ۵۵۸,۹۷ تنگه؛ ۱ روبل روسیه = ۶,۱۲ تنگه؛ ۱ یوان چین = ۷۰,۳۶ تنگه

ساعت و زمان در قزاقستان

قزاقستان در سراسر قلمرو خود از یک منطقه زمانی واحد استفاده می‌کند. از ۱ مارس ۲۰۲۴، تمام کشور، از جمله آستانه و آلماتی، از زمان هماهنگ جهانی مثبت ۵ استفاده می‌کند که پنج ساعت جلوتر از زمان گرینویچ است.

ساعات کاری

ادارات قزاقستان معمولاً از ساعت ۹:۰۰ صبح تا ۶:۰۰ بعدازظهر، از دوشنبه تا جمعه، فعال هستند و روزهای شنبه و یکشنبه تعطیل‌اند.

تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری

جدول زیر تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری قزاقستان را نشان می‌دهد:

تاریخ	تعطیلات
۱ تا ۲ ژانویه	تعطیلات سال نو
۷ ژانویه	کریسمس ارتدوکس
۸ مارس	روز جهانی زن
۱۵ مارس	روز قانون اساسی
۲۱ تا ۲۳ مارس	نوروز
۱ مه	روز وحدت مردم قزاقستان
۷ مه	روز مدافع میهن
۹ مه	روز پیروزی
۲۷ مه در سال ۲۰۲۶ (مطابق با تقویم اسلامی)	نخستین روز قربان عید
۶ ژوئیه	روز پایتخت

تاریخ	تعطیلات
۲۵ اکتبر	روز جمهوری (روز ملی)
۱۶ دسامبر	روز استقلال

بخش ۲

۱۰ نکته برتر مالیاتی و حقوقی EY در جمهوری قزاقستان

در این بخش، ۱۰ نکته برتر مالیاتی و حقوقی خود را برای سرمایه‌گذاران بالقوه ارائه می‌کنیم. چنانچه به اطلاعات بیشتری درباره هر یک از این موضوعات نیاز داشته باشید، EY با کمال میل در زمینه‌های زیر به شما کمک خواهد کرد:

- برنامه‌ریزی و رعایت الزامات مالیاتی، هم در قزاقستان و هم در سطح بین‌المللی
- حسابداری و محاسبه و پرداخت حقوق و دستمزد
- طیف کاملی از خدمات مشاوره حقوقی در قزاقستان، همچنین خدمات دعاوی مالیاتی
- خدمات مشاوره در زمینه معاملات و بررسی‌های جامع حقوقی و مالیاتی پیش از معامله
- پشتیبانی در امور مهاجرت و برنامه‌ریزی عملکرد و نظام پاداش
- خدمات اطمینان بخشی

نکات مالیاتی

۱. قوانین قزاقستان به‌طور مکرر دستخوش تغییر شده‌اند. از این‌رو، برخورداری از برنامه‌ریزی مالیاتی مستحکم اهمیت زیادی دارد تا کسب و کارها بتوانند با تغییرات قوانین سازگار شوند و در صورت لزوم، تغییرات ساختاری را بدون تحمیل هزینه‌های مالیاتی قابل‌توجه اجرا کنند.

۲. نرخ‌های مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی در قزاقستان، بر اساس استانداردهای بین‌المللی، پایین هستند؛ اما جرایم مربوط به عدم پرداخت مالیات و عدم ارائه اظهارنامه، خواه عمدی باشد یا غیرعمدی، سنگین است. نخستین اولویت برنامه‌ریزی مالیاتی در قزاقستان باید اطمینان از این امر باشد که تمامی مالیات‌هایی که باید در قزاقستان پرداخت شوند، پرداخت و اظهار شده‌اند. علاوه بر این، قزاقستان کشوری مبتنی بر مستندسازی است و مرتب و کامل نگه داشتن اسناد و مدارک (از جمله اسناد و مدارک پشتیبان) از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

۳. دامنه مالیات‌های تکلیفی بر پرداخت‌های برون‌مرزی گسترده است و نرخ‌های آن‌ها بالا هستند (در برخی موارد حتی زمانی که دریافت‌کننده هرگز وارد قزاقستان نشده باشد). با این حال، قزاقستان با بسیاری از کشورها موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف دارد که در صورت وجود تمامی اسناد و مدارک لازم، امکان کاهش یا اجتناب از مالیات‌های تکلیفی را فراهم می‌کنند (هرچند مقررات سند چندجانبه، که از ۱ اکتبر ۲۰۲۰ در قزاقستان لازم‌الاجرا شده است، باید مورد توجه قرار گرفته و به‌درستی اعمال شود). در غیر این صورت، مالیات کسر خواهد شد و دریافت استرداد مالیات ممکن است فرآیندی پیچیده و زمان‌بر با نتیجه‌ای نامطمئن باشد.

۴. قزاقستان در زمینه قیمت‌گذاری انتقالی رویکردی منحصربه‌فرد دارد؛ به‌گونه‌ای که تمامی معاملات برون‌مرزی ممکن است از نظر رعایت الزامات قیمت‌گذاری انتقالی مورد بررسی قرار گیرند، صرف‌نظر از اینکه طرفین معامله به هر نحوی با یکدیگر مرتبط باشند یا خیر.

۵. تعامل با حوزه‌های مالیاتی ترجیحی یا بهشت‌های مالیاتی هنگام ساختاربندی سرمایه‌گذاری‌ها یا معاملات برون‌مرزی در قزاقستان، معایب متعددی دارد. بنابراین، بهشت‌های مالیاتی معمولاً نباید بخشی از برنامه‌ریزی مالیاتی در قزاقستان باشند.

۶. مقررات تعیین اینکه آیا یک کسب‌وکار فعال در ارتباط با قزاقستان، برای مقاصد مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، دارای حضور مشمول مالیات در قزاقستان است یا خیر (مؤسسه دائم)، بسیار گسترده است و در صورتی که شرکت‌ها بیش از شش ماه در کشور حضور داشته باشند، ممکن است به‌صورت جمعی در مورد کل گروهی از شرکت‌ها اعمال شود. برخی، اما نه همه، موافقت‌نامه‌های مالیاتی قزاقستان (با محدودیت‌های ناشی از سند چندجانبه) در برابر این امر حمایت ایجاد می‌کنند. بنابراین، اگر بیش از یک واحد از یک گروه شرکتی برای انجام

فعالیت تجاری در قزاقستان مورد استفاده قرار گیرد، وضعیت تمامی واحدهای دخیل باید به صورت جمعی بررسی شود.

۷. قابلیت کسر مالیات بهره مربوط به وام‌های اعطایی توسط سرمایه‌گذاران، مشمول نسبت بدهی به سرمایه ۴ به ۱ است (برای سازمان‌های مالی ۷ به ۱). قانون مالیات، مالیات تکلیفی ۱۰ درصدی بر بهره پرداختی برون مرزی را مقرر کرده و امکان کسر آن از مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی را فراهم می‌کند؛ با این حال، برای برخی وام‌ها، هزینه بهره شناسایی شده تنها در زمان پرداخت قابل کسر است. برخی موافقت‌نامه‌های اجتناب از اخذ مالیات مضاعف قزاقستان، برای بهره مربوط به وام‌های دریافتی از مؤسسات دولتی خارجی، معافیت کامل از مالیات تکلیفی پیش‌بینی می‌کنند. همچنین، سود و زیان ناشی از تغییرات نرخ ارز در ارتباط با وام‌ها برای مقاصد مالیاتی شناسایی می‌شود.

۸. مالیات بر سود شعبه برای تمامی مؤسسات دائم اشخاص حقوقی خارجی با نرخ استاندارد ۱۵ درصد اعمال می‌شود. این نرخ معمولاً بر اساس موافقت‌نامه‌های مالیاتی کاهش می‌یابد. مالیات مشابهی بر سود سهام نیز با همین نرخ استاندارد اعمال می‌شود که ممکن است بر اساس موافقت‌نامه‌ها کاهش یابد (با در نظر گرفتن مسائل مرتبط با سند چندجانبه). علاوه بر این، نرخ مالیاتی پلکانی ۵ درصد یا ۱۵ درصد اعمال می‌شود که میزان آن به این بستگی دارد که شخص حقوقی خارجی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم مالک ۲۵ درصد از سهم مشارکت در یک شخص حقوقی مقیم قزاقستان باشد یا خیر و اینکه میزان درآمد حاصل از سود سهام در محدوده آستانه قانونی قرار گیرد یا از آن فراتر رود.

۹. برای اشخاص غیرمقیم، در صورت تحقق برخی شرایط، می‌توان هنگام خروج از سرمایه‌گذاری بدهی، از مالیات بر عایدی سرمایه معاف شد؛ مشروط بر اینکه سرمایه‌گذاری بدهی مربوط به اوراق بدهی منتشر شده توسط شخص حقوقی مقیم قزاقستان باشد.

۱۰. بر اساس قوانین مالیاتی لازم‌الاجرای فعلی، درآمدی که اشخاص حقیقی خارجی بابت کاری که در قزاقستان انجام می‌دهند دریافت می‌کنند (اعم از نقدی و غیرنقدی و صرف‌نظر از اینکه درآمد در کجا پرداخت شود)، درآمد با منشأ قزاقستان محسوب شده و مشمول مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی در قزاقستان است. به طور کلی، درآمد با منشأ قزاقستان در قزاقستان با استفاده از یکی از روش‌های زیر اظهار و مشمول مالیات می‌شود: (۱) خوداظهاری از طریق ارائه اظهارنامه سالانه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی یا (۲) کسر مالیات در مبدأ توسط یک شرکت محلی که به عنوان «عامل مالیاتی» عمل می‌کند.

در بیشتر موارد، قانون، تعهدات مالیاتی و اظهاردهی مربوط به درآمد با منشأ قزاقستان حاصل از انجام وظایف کاری یا ارائه خدمات توسط اشخاص حقیقی خارجی را بر عهده عامل مالیاتی محلی قرار می‌دهد؛ برای مثال، یک شخص حقوقی خارجی دارای حضور ثبت‌شده در قزاقستان (شعبه یا دفتر نمایندگی) یا یک شخص حقوقی محلی که از خدمات یک کارفرمای غیرمقیم، ارائه‌شده از طریق کارکنان خارجی، استفاده می‌کند.

توصیه‌های حقوقی

۱. بیشتر سرمایه‌گذاران از شرکت با مسئولیت محدود قزاقستانی به عنوان وسیله سرمایه‌گذاری خود استفاده می‌کنند.

۲. تسویه حساب‌های میان مقیمان قزاقستان (برای مثال، اشخاص حقوقی قزاقستانی، شعب یا دفاتر نمایندگی اشخاص غیرمالی خارجی، شهروندان قزاقستان و، اخیراً، شعب یا دفاتر نمایندگی اشخاص خارجی که دارای مؤسسه دائم در قزاقستان تشخیص داده شده‌اند) باید به تنگه قزاقستان انجام شود. البته چند استثنا وجود دارد؛ برای مثال، شعب اشخاص غیرمالی می‌توانند با یکدیگر به ارز خارجی معامله کنند. تسویه حساب میان اشخاص غیرمقیم (برای مثال، اشخاص حقوقی و شهروندان خارجی و شعب یا دفاتر نمایندگی اشخاص خارجی که دارای مؤسسه دائم در قزاقستان نیستند) و مقیمان قزاقستان، اصولاً می‌تواند به هر ارزی انجام شود، اما در صورتی که به آستانه‌های مشخصی برسد، ممکن است لازم باشد به بانک ملی گزارش شود.

۳. طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های تجاری و حرفه‌ای مشمول الزامات اخذ مجوز هستند و برای سرمایه‌گذاران مهم است که از پیش مشخص کنند آیا به مجوز نیاز دارند یا خیر. مجازات عدم اخذ مجوز می‌تواند قابل توجه باشد و حتی مسئولیت کیفری را نیز در پی داشته باشد.

۴. قزاقستان در امور تشریفات و الزامات شکلی، اغلب رویکردی کاملاً رسمی‌گرایانه دارد. در بیشتر موارد، نمایندگان شرکت باید دارای وکالت‌نامه‌ای با جزئیات کامل باشند و به‌طور مرتب ملزم به ارائه و استناد به آن خواهند بود؛ برای مثال، هنگام امضای قراردادها و ارائه درخواست‌ها به مقامات مختلف دولتی.

۵. رعایت الزامات مربوط به محتوای داخلی برای شرکت‌های فعال در حوزه معدن و نفت و گاز و پیمانکاران فرعی آن‌ها اهمیت بسیار زیادی دارد و مقامات دولتی به‌طور مستمر بر رعایت این الزامات نظارت می‌کنند.

۶. فرآیند استخدام کارکنان خارجی در قزاقستان پیچیده و به‌شدت تحت نظارت قانونی است. قوانین مهاجرت و کار دستخوش تغییرات متعددی شده‌اند که در نتیجه آن، بازرسی‌های مکرر از شرکت‌های استخدام‌کننده نیروی

کار خارجی و افزایش مجازات‌های مربوط به نقض مقررات کار و مهاجرت صورت می‌گیرد؛ از جمله در موارد شرایط تبعیض‌آمیز پرداخت و پرداخت حقوق و دستمزد به ارز خارجی.

۷. قزاقستان عموماً اجازه می‌دهد قانون خارجی به‌عنوان قانون حاکم بر قراردادهای تجاری انتخاب شود، به استثنای قراردادهای استفاده از منابع زیرزمینی با دولت، قراردادهای تأسیس شخص حقوقی قزاقستانی، قراردادهای انتقال سهم مشارکت در یک شخص حقوقی و معاملات مربوط به اموال غیرمنقول.

۸. برای شرکت‌هایی که به‌عنوان مشارکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه به ثبت رسیده‌اند، رژیم حقوقی ویژه‌ای وجود دارد. مقررات مرکز مالی بین‌المللی آستانه که روابط میان مشارکت‌کنندگان این مرکز را تنظیم می‌کنند، می‌توانند بر اساس «اصول، قواعد و رویه‌های قضایی» حقوق انگلستان و ولز و استانداردهای مراکز مالی بین‌المللی باشند.

۹. در برخی موارد، قوانین قزاقستان برای تحصیل سهام یا سهم مشارکت در اشخاص حقوقی، تأیید مقامات دولتی را الزامی می‌دانند. بنابراین، پیش از ورود به چنین معاملاتی، بررسی الزامات قوانین قزاقستان به‌صورت موردی اهمیت زیادی دارد.

۱۰. اختلافات میان اشخاص حقوقی قزاقستانی یا از طریق روش‌های دوستانه حل‌وفصل اختلاف (میانجی‌گری، سازش و روش مشارکتی) یا از طریق دادگاه‌ها و داوری داخلی و همچنین، در صورت وجود شرط مربوط به چنین روش حل اختلافی در توافق‌نامه مربوط میان طرفین، از طریق داوری بین‌المللی و دادگاه‌های خارجی (با برخی استثناها) حل‌وفصل می‌شوند. در عین حال، اشخاص حقوقی قزاقستانی به دادگاه مرکز مالی بین‌المللی آستانه و مرکز داوری بین‌المللی نیز دسترسی دارند. آرای دادگاه مرکز مالی بین‌المللی آستانه در قزاقستان به همان شیوه و با همان شرایط آرای قضایی صادرشده توسط دادگاه‌های قزاقستان شناسایی و اجرا می‌شوند، در حالی که آرای مرکز داوری بین‌المللی در قزاقستان با همان شرایط آرای داوری صادرشده توسط داوری‌های قزاقستان شناسایی و اجرا می‌شوند.

بخش 3

آغاز فعالیت

برای ورود به قزاقستان، اتباع خارجی باید روادید متناسب با هدف سفر خود دریافت کنند، مگر آنکه برای کشور متبوع آنان رژیم تسهیل‌شده‌ای برقرار باشد. مقامات قزاقستان دسته‌های زیر را برای روادید صادر می‌کنند:

- دسته «آ»: روادید دیپلماتیک، رسمی و سرمایه‌گذاری
 - دسته «ب»:
 - روادید برای سفرهای تجاری
 - روادید برای سفرهای بین‌المللی جاده‌ای
 - روادید برای خدمه هواپیماها، کشتی‌های دریایی و رودخانه‌ای و خدمه قطارها
 - روادید برای فعالیت‌های مذهبی
 - روادید برای آموزش عملی یا کارآموزی
 - روادید برای اقامت دائم در قزاقستان
 - روادید کوچ‌نشین دیجیتال برای متخصصان فناوری اطلاعات موردنیاز که برای نقل‌مکان به قزاقستان اقدام می‌کنند و امکان دریافت اقامت دائم را نیز دارند
 - روادید کوچ‌نشین نوین برای کارکنان دورکار دارای درآمد با منشأ خارجی
 - روادید برای سفرهای خصوصی
 - روادید برای پذیرش فرزندخوانده از میان شهروندان قزاقستان
 - روادید گردشگری
 - روادید عبوری و روادید خروج برای ترک قزاقستان
 - دسته «ج» (برای اقامت بلندمدت):
 - روادید اقامت دائم در قزاقستان برای قزاق‌های قومی
 - روادید برای پیوستن اعضای خانواده به یکدیگر
 - روادید کاری
 - روادید برای فعالیت‌های تبلیغی مذهبی
 - روادید به دلایل بشردوستانه
 - روادید تحصیلی
 - روادید برای سفرهای خصوصی (قزاق‌های قومی)
 - روادید برای افراد زیر سن قانونی و روادید برای درمان
- روادیدهای مربوط به دسته‌های فوق، بسته به دسته و نوع روادید، ممکن است برای یک بار ورود یا ورودهای متعدد صادر شوند. روادیدهای خروج فقط به صورت یک‌بار ورود صادر می‌شوند.

روادیدهای کاری (دسته «ج») برای اتباع خارجی که با هدف اشتغال وارد جمهوری قزاقستان می‌شوند یا در این کشور اقامت دارند، از جمله مهاجران تجاری، افراد خوداشتغال و کارکنان فصلی، و همچنین اعضای خانواده آنان صادر می‌شود. به اعضای خانواده این افراد، این روادید صرفاً برای همراهی با دارنده اصلی روادید اعطا می‌شود و آنان حق اشتغال ندارند. به‌طور کلی، روادید کاری بر اساس مجوز کار صادر می‌شود. به صفحه ۲۱ مراجعه کنید.

روادیدهای تجاری (دسته «ب») برای اتباع خارجی که با اهداف تجاری وارد قزاقستان می‌شوند صادر می‌گردد؛ برای مثال، برای انجام مذاکرات، انعقاد قراردادهای، ارائه خدمات مشاوره‌ای یا حسابرسی، ارائه خدمات نصب، تعمیر یا نگهداری و شرکت در کنفرانس‌ها، سمپوزیوم‌ها، مجامع، نمایشگاه‌ها و کنسرت‌ها.

در قزاقستان، روادیدها توسط وزارت امور داخلی قزاقستان صادر می‌شوند و در خارج از کشور، کنسولگری‌های قزاقستان (برای مثال، بخش کنسولی سفارت قزاقستان) مسئول صدور روادید هستند.

روادیدهای تجاری و کاری بر اساس دعوت‌نامه‌ای صادرشده از سوی یک نهاد میزبان محلی صادر می‌شوند. عوارض دولتی مربوط به صدور دعوت‌نامه‌ها معادل ۰.۵ شاخص محاسباتی ماهانه است (۲۰۱۶۲۰۵۰ تنگه قزاقستان برای سال ۲۰۲۶).

هزینه صدور روادید بسته به حوزه قضایی محل اقامت شخص دعوت‌شده و نوع روادید مورد درخواست، بین ۲۰ تا ۱۰۰۰ دلار آمریکا متغیر است.

مدت زمان استاندارد رسیدگی به دعوت‌نامه ۵ تا ۷ روز کاری است که ممکن است مطابق با تصمیم کمیته امنیت ملی، تا ۳۰ روز تقویمی تمدید شود. پس از تأیید، روادید می‌تواند حداکثر ظرف ۵ روز کاری پس از ارائه درخواست روادید، توسط کنسولگری یا سفارت قزاقستان صادر شود.

یک فرد می‌تواند برخی انواع روادید رسمی تجاری و روادید سفر خصوصی را که امکان یک بار ورود را فراهم می‌کنند، بدون ارائه دعوت‌نامه دریافت کند؛ مشروط بر آنکه با ارائه درخواست کتبی به نمایندگی کنسولی قزاقستان در حوزه قضایی مربوطه، شهروند یکی از کشورهای زیر باشد:

• استرالیا

• اتریش

• بلژیک

- برزیل
- بلغارستان
- کانادا
- کرواسی
- قبرس
- جمهوری چک
- دانمارک
- استونی
- فنلاند
- فرانسه
- آلمان
- یونان
- مجارستان
- ایسلند
- ایرلند
- رژیم صهیونیستی
- ایتالیا
- ژاپن
- اردن
- کره جنوبی
- لتونی
- لیختن اشتاین
- لیتوانی
- لوکزامبورگ
- مالزی
- مالت
- موناکو

• هلند

• نیوزیلند

قزاقستان بر اساس معاهدات بین‌المللی، با برخی حوزه‌های قضایی دارای رژیم بدون روادید است. بر اساس قوانین مهاجرتی قزاقستان، شهروندان حوزه‌های قضایی زیر می‌توانند بدون روادید وارد قزاقستان شده و در این کشور اقامت داشته باشند:

• استرالیا

• اتریش

• آرژانتین

• آلبانی

• آندورا

• ارمنستان

• جمهوری آذربایجان

• بحرین

• بلاروس

• بلژیک

• برزیل

• بلغارستان

• کانادا

• چین

• سرزمین اصلی چین

• شیلی

• کلمبیا

• کرواسی

• قبرس

• جمهوری چک

• دانمارک

- اکوادور
- استونی
- فنلاند
- فرانسه
- گرجستان
- آلمان
- یونان
- منطقه اداری ویژه هنگ کنگ
- مجارستان
- ایسلند
- هند
- اندونزی
- ایران (لغو روادید 14 روزه)
- ایرلند
- رژیم صهیونیستی
- ایتالیا
- ژاپن
- کره جنوبی
- کویت
- قرقیزستان
- لتونی
- لیختن اشتاین
- لیتوانی
- لوکزامبورگ
- ماکائو
- مالزی
- مالدیو

- مالت
- مکزیک
- مولداوی
- موناکو
- مغولستان
- مراکش
- هلند
- نیوزیلند
- نیکاراگوئه
- نروژ
- عمان
- فیلیپین
- لهستان
- پرتغال
- قطر
- رومانی
- روسیه
- سنت کیتس و نویس
- سان مارینو
- عربستان سعودی
- صربستان
- سیشل
- سنگاپور
- اسلواکی
- اسلوانی
- اسپانیا
- سوئد

- سوئیس
- تاجیکستان
- تایلند
- ترکیه
- اوکراین
- امارات متحده عربی
- بریتانیا
- ایالات متحده آمریکا
- ازبکستان
- واتیکان
- ویتنام

اقدامات پس از ورود

همان‌طور که در بالا اشاره شد، در مواردی که معافیت از الزامات اخذ روادید اعمال می‌شود، مدت مجاز اقامت حداکثر ۳۰ روز است. باین‌حال، موارد استثنای زیر وجود دارد:

• شهروندان کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا، جمهوری آذربایجان و تاجیکستان می‌توانند در طول یک سفر، بدون روادید تا ۹۰ روز اقامت داشته باشند (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید مجوز اقامت موقت دریافت کنند).

• شهروندان گرجستان، مغولستان، مولداوی، ترکیه، اوکراین و سان مارینو می‌توانند در طول یک سفر، بدون روادید تا ۹۰ روز در یک دوره ۱۸۰ روزه اقامت داشته باشند (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید روادید دریافت کنند).

• شهروندان ازبکستان می‌توانند بدون روادید تا ۳۰ روز در یک دوره ۱۸۰ روزه اقامت داشته باشند (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید مجوز اقامت موقت دریافت کنند).

• شهروندان آلبانی، آندورا و سنت کیتس و نویس می‌توانند بدون روادید تا ۹۰ روز در یک دوره ۳۶۵ روزه اقامت داشته باشند (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید روادید دریافت کنند).

• شهروندان هند و ایران می‌توانند بدون روادید تا ۱۴ روز اقامت داشته باشند (و در مجموع بیش از ۴۲ روز در یک دوره ۱۸۰ روزه نمی‌توانند اقامت کنند).

• شهروندان منطقه اداری ویژه هنگ کنگ و ماکائو می‌توانند تا ۱۴ روز اقامت داشته باشند (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید روادید دریافت کنند).

• شهروندان کره جنوبی می‌توانند بدون روادید تا ۳۰ روز اقامت داشته باشند، مشروط بر اینکه مجموع مدت اقامت آنان در یک دوره ۱۸۰ روزه بیش از ۶۰ روز نباشد (در صورت اقامت بیش از این مدت، باید روادید دریافت کنند).

اعلام ورود تبعه خارجی به مقامات مهاجرت پس از ورود به قزاقستان

به‌عنوان یک قاعده کلی، صرف‌نظر از تابعیت تبعه خارجی، نهاد میزبان باید ورود اتباع خارجی به قزاقستان را ظرف ۳ روز کاری پس از تاریخ ورود، به مقامات مهاجرت اعلام کند. همچنین، در صورتی که تبعه خارجی نشانی محل اقامت موقت خود را در قزاقستان تغییر دهد، باید این تغییر به مقامات مهاجرت اعلام شود؛ برای مثال، در صورت تغییر هتل یا آپارتمان، تغییر نشانی به دلیل سفر کاری یا انتقال به منطقه‌ای دیگر برای کار. سوابق مهاجرتی توسط وزارت امور داخلی بر اساس اطلاعات ارائه‌شده از سوی طرف‌های دعوت‌کننده و همچنین توسط کمیته امنیت ملی قزاقستان بر اساس اطلاعات مقامات کنترل مرزی قزاقستان نگهداری می‌شود.

مجوز اقامت موقت

مجوز اقامت موقت به اتباع خارجی اجازه می‌دهد برای مدت معینی (برای مثال، به مدت اعتبار قرارداد کار) در قزاقستان اقامت داشته باشند و این مجوز باید توسط طرف دعوت‌کننده دریافت شود. در عمل، مدت اعتبار مجوز ممکن است به مدت اعتبار رضایت‌نامه محضری مالک ملک یا مدت اعتبار بیمه‌نامه درمانی محدود شود. مجوز اقامت موقت بر اساس درخواست‌های اشخاص یا نهادهای زیر صادر می‌شود:

• اشخاصی که برای پیوستن اعضای خانواده به یکدیگر، اتباع خارجی را دعوت می‌کنند

• اشخاص یا اشخاص حقوقی که با اتباع خارجی قراردادهای کاری منعقد کرده‌اند

• سازمان‌های آموزشی

• سازمان‌های پزشکی

• سازمان‌های مذهبی

• مقامات محلی که اشخاصی (مهاجران تجاری) را برای انجام فعالیت‌های کارآفرینی دعوت می‌کنند

به‌عنوان یک قاعده کلی، مدت اقامت در قزاقستان در یکی از موارد زیر پایان می‌یابد: با انقضای روادید، پس از گذشت ۳۰ روز تقویمی در چارچوب رژیم بدون روادید، یا با پایان مدت مندرج در مجوز اقامت موقت در قزاقستان. قوانین قزاقستان برای عدم رعایت الزامات مهاجرتی، چندین نوع مجازات پیش‌بینی کرده است. برای جزئیات بیشتر، به صفحه آتی مراجعه کنید.

در صورتی که به کمک برای برنامه‌ریزی و مدیریت نیازهای سرمایه انسانی خود نیاز داشته باشید، شرکت ئی‌وای می‌تواند در زمینه روادیدهای تجاری و کاری، درخواست‌های مجوز کار برای کارکنان خارجی، ثبت‌نام مالیاتی، رعایت الزامات مالیاتی و حقوقی مربوط به اتباع خارجی و همچنین تنظیم ترتیبات مأموریت کارکنان، به شما کمک کند.

بر اساس قانون مدنی، سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی می‌توانند برای انجام فعالیت‌های تجاری در قزاقستان از قالب‌های حقوقی متعددی استفاده کنند که از جمله آن‌ها می‌توان به شرکت‌های تضامنی ساده، شرکت‌های با مسئولیت محدود، شرکت‌های با مسئولیت اضافی، تعاونی‌های تولیدی و شرکت‌های سهامی اشاره کرد. در این بخش، جزئیات بیشتری درباره انواع قالب‌های حقوقی کسب‌وکار که در عمل بیشترین استفاده را دارند ارائه می‌کنیم.

شرکت‌های سهامی

شرکت سهامی یک شخص حقوقی است که برای جذب سرمایه‌گذاری به‌منظور تأمین مالی فعالیت‌های خود، سهام منتشر می‌کند. شرکت سهامی از سهامداران خود شخصیت حقوقی مستقل و متمایزی دارد؛ به این معنا که، به‌عنوان یک قاعده کلی، سهامداران در قبال تعهدات شرکت سهامی مسئولیتی ندارند. شرکت سهامی می‌تواند دارای یک یا چند سهامدار باشد.

حداقل سرمایه موردنیاز برای یک شرکت سهامی ۵۰,۰۰۰ شاخص محاسباتی ماهانه است (۲۱۶,۲۵۰,۰۰۰ تنگه قزاقستان؛ تقریباً معادل ۴۷۰,۰۰۰ دلار آمریکا).

شرکت‌های با مسئولیت محدود

تفاوت اصلی میان شرکت سهامی و شرکت با مسئولیت محدود این است که شرکت با مسئولیت محدود سهام منتشر نمی‌کند؛ در عوض، شرکا دارای سهم مشارکت در سرمایه ثابتی شرکت هستند. شرکت با مسئولیت محدود می‌تواند توسط یک یا چند شریک تشکیل شود.

به‌طور کلی، شرکای شرکت با مسئولیت محدود در قبال بدهی‌های شرکت، بیش از میزان آورده خود در سرمایه ثابتی شرکت مسئولیتی ندارند. حداقل سرمایه ثابتی موردنیاز برای شرکت با مسئولیت محدود ۱۰۰ شاخص محاسباتی ماهانه است (۴۳۲،۵۰۰ تنگه قزاقستان؛ تقریباً معادل ۹۵۰ دلار آمریکا)، به استثنای بنگاه‌های اقتصادی کوچک که حداقل سرمایه موردنیاز برای آن‌ها صفر تعیین شده است. سهم مشارکت شرکا، مگر آنکه اسناد تأسیس شرکت ترتیب دیگری مقرر کرده باشند، متناسب با میزان آورده آنان به سرمایه ثابتی تعیین می‌شود. شرکا در صورت فروش سهم مشارکت هر یک از شرکای دیگر، از حق تقدم برای خرید آن برخوردارند.

ایجاد حضور حقوقی

نکته مهم آن است که شرکت‌های با مسئولیت محدود در قزاقستان، اشخاص حقوقی مستقلی هستند که از شرکای خود متمایز و مستقل‌اند. یک شرکت با مسئولیت محدود، به‌عنوان یک شخص حقوقی، مشمول ثبت دولتی و مالیات به‌صورت مستقل است؛ به این معنا که از نظر مالیاتی شفاف نیست.

علاوه بر این، قوانین قزاقستان به یک شرکت خارجی اجازه می‌دهد شعبه و دفتر نمایندگی تأسیس کند. بر اساس قانون مدنی، شعب و دفاتر نمایندگی اشخاص حقوقی مستقلی نیستند، بلکه واحدهای ساختاری شرکت محسوب می‌شوند.

دفتر نمایندگی

دفتر نمایندگی با هدف نمایندگی از منافع یک شخص خارجی در قزاقستان تأسیس می‌شود. دفتر نمایندگی از منافع شخص حقوقی خارجی حمایت و نمایندگی می‌کند و فعالیت‌های مقدماتی و کمکی، مانند بازاریابی و تبلیغات، انجام می‌دهد. به‌طور کلی، دفتر نمایندگی مجاز به انجام فعالیت‌های تجاری نیست.

شعبه

شعبه، واحدی از یک شخص حقوقی خارجی است که تمام یا بخشی از وظایف شخص خارجی را انجام می‌دهد. به‌طور خاص، شعبه می‌تواند به فعالیت‌های تجاری بپردازد. در صورتی که به اطلاعات بیشتری درباره ماهیت و کاربرد انواع مختلف اشخاص حقوقی تجاری در قزاقستان نیاز داشته باشید، شرکت ئی‌وای در زمینه نحوه

ساختار بندی کسب و کار، مشاوره مالیاتی و حقوقی و همچنین مجموعه کاملی از خدمات تأسیس و ثبت شرکت ارائه می‌کند.

به عنوان یک قاعده، تمامی اشخاص حقوقی، شعب و دفاتر نمایندگی در قزاقستان باید در این کشور به ثبت برسند. پیش از اقدام برای ثبت دولتی، تعیین اینکه آیا اخذ هرگونه تأییدیه و/یا رضایت خاص از مقامات دولتی ضروری است یا خیر، اهمیت دارد.

ثبت دولتی

ثبت دولتی در قزاقستان بر اساس اصل «پنجره واحد» انجام می‌شود؛ به این معنا که تمامی اسناد ثبت باید به یک مرجع دولتی واحد، یعنی «دولت برای شهروندان»، ارائه شوند. بر اساس قانون ثبت دولتی، این فرایند باید بین ۱ تا ۳ روز کاری زمان ببرد. با این حال، در عمل، ثبت عمومی ممکن است تا یک ماه به طول بینجامد.

قانون، مجموعه استانداردی از اسنادی را که باید برای ثبت دولتی شرکت ارائه شوند، تعیین کرده است. در اختیار داشتن تمامی اسناد صحیح و لازم، برای موفقیت آمیز بودن فرایند ثبت اهمیت اساسی دارد.

ضروری است اطمینان حاصل شود که اسناد به درستی امضا، مهر، محضری و قانونی شده باشند یا، در صورتی که در خارج از کشور تنظیم شده‌اند، دارای گواهی آپوستیل باشند؛ در غیر این صورت، فرایند ثبت ممکن است به طور قابل توجهی به تأخیر بیفتد.

هزینه ثبت دولتی در حال حاضر ۹,۸۸۵,۳۸ تنگه قزاقستان (تقریباً معادل ۲۰ دلار آمریکا) است که مالیات بر ارزش افزوده را شامل نمی‌شود. این هزینه برای اشخاص حقوقی بزرگ و همچنین دفاتر نمایندگی و شعب اشخاص حقوقی خارجی که قرار است در قزاقستان به ثبت برسند، اعمال می‌شود.

ثبت اشخاص حقوقی کوچک و متوسط به صورت رایگان انجام می‌شود. یک شخص حقوقی خرد، کوچک یا متوسط می‌تواند از طریق ارائه درخواست الکترونیکی که توسط مؤسس یا مؤسسان شخص حقوقی در درگاه اینترنتی دولت الکترونیکی (E-GOV) تکمیل می‌شود، به ثبت برسد. با این حال، استفاده از این گزینه مستلزم آن است که مؤسسان دارای امضاهای دیجیتالی معتبر و به درستی صادر شده در قزاقستان باشند.

محل استقرار (نشانی قانونی)

محل استقرار یک شخص حقوقی، نشانی‌ای است که در اسناد تأسیس آن، از جمله اساسنامه و در صورت لزوم، قرارداد تأسیس، درج شده است. بر اساس قوانین قزاقستان، شخص حقوقی در همان محلی مستقر محسوب می‌شود که نهاد دائمی اداره‌کننده آن، یعنی مدیر یا هیئت‌مدیره، در آنجا قرار دارد.

محل استقرار، در ثبت شخص حقوقی و سایر رویدادهای حقوقی نقش مهمی دارد؛ از جمله در تعیین دادگاه دارای صلاحیت رسیدگی در صورت طرح دعوا علیه چنین شخصی (که معمولاً دادگاه محل استقرار خوانده است) و نیز تعیین مرجع درآمدهای دولتی که مالیات و سایر پرداخت‌ها باید به آن پرداخت شود.

بر اساس قوانین قزاقستان، مراجع دولتی، از جمله مراجع درآمدهای دولتی، اشخاص حقوقی، شعب و دفاتر نمایندگی (که از این پس «واحدها» نامیده می‌شوند) را ملزم می‌کنند در نشانی‌های قانونی درج‌شده در اسناد تأسیس و سوابق ثبتی خود حضور داشته باشند. مراجع درآمدهای دولتی می‌توانند در چارچوب «رویه نظارت» از آنها در نشانی قانونی‌شان بازدید کنند.

چنانچه واحدها عملاً در نشانی قانونی خود حضور نداشته باشند، یعنی مراجع درآمدهای دولتی در زمان انجام نظارت نتوانند شخصی را که نماینده واحد مربوطه باشد پیدا کنند، آن واحد ممکن است با پیامدهای نامطلوبی مواجه شود؛ از جمله تعلیق صدور صورتحساب‌های الکترونیکی.

بنابراین، حضور واقعی واحدها در نشانی قانونی مندرج در اسناد تأسیس و سوابق ثبتی آنها اهمیت دارد؛ یا دست‌کم باید اطمینان حاصل شود که در صورت مراجعه مراجع دولتی (یا ارسال مکاتبات از سوی آنها یا تماس با شماره تلفن تماس)، شخصی در محل حضور داشته باشد که بتواند حضور واحد در آن نشانی را تأیید کند.

قوانین قزاقستان مقرر می‌کند واحدهایی که به مدت یک سال یا بیشتر در نشانی ثبت‌شده خود حضور نداشته باشند، ممکن است بر اساس تصمیم دادگاه منحل و/یا از ثبت خارج شوند.

افتتاح حساب بانکی (اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی)

حساب‌های بانکی را می‌توان نزد یک بانک محلی در قزاقستان، به پول ملی و/یا ارز خارجی افتتاح کرد. به‌عنوان یک قاعده کلی، شعب و دفاتر نمایندگی اشخاص حقوقی خارجی می‌توانند علاوه بر حساب‌های بانکی محلی، از حساب‌های بانکی خارجی نیز استفاده کنند.

اشخاص حقوقی قزاقستان مجازند بدون هیچ گونه محدودیتی در خارج از قزاقستان حساب بانکی داشته باشند. بر اساس قوانین ارزی، مقررات مربوط به اطلاع رسانی به بانک ملی قزاقستان درباره افتتاح حساب بانکی نزد بانک های خارجی به شرح زیر است:

- اشخاص حقوقی قزاقستان (به استثنای بانک ها و شعب [دفاتر نمایندگی] اشخاص حقوقی خارجی موظفاند افتتاح حساب بانکی در خارج از کشور را به بانک ملی قزاقستان اطلاع دهند و پیش از انجام هرگونه معامله با استفاده از چنین حسابی، برای دریافت شماره ثبت اختصاص یافته به حساب بانکی از سوی بانک ملی قزاقستان درخواست کنند.
 - اشخاص حقوقی قزاقستان (به استثنای بانک ها و شعب [دفاتر نمایندگی] اشخاص حقوقی خارجی موظفاند اطلاعات مربوط به هرگونه معامله انجام شده در حساب های بانکی نزد بانک های خارجی را با ذکر شماره ثبت، در اختیار بانک ملی قزاقستان قرار دهند.
 - اشخاص حقوقی قزاقستان (به استثنای بانک ها و شعب [دفاتر نمایندگی] اشخاص حقوقی خارجی موظفاند در مهلت های تعیین شده، بسته شدن حساب های بانکی نگهداری شده در خارج از کشور یا تغییر مشخصات آنها را به بانک ملی قزاقستان اطلاع دهند.
 - اشخاص حقیقی مقیم قزاقستان ملزم نیستند افتتاح حساب نزد بانک های خارجی را به بانک ملی قزاقستان اطلاع دهند. بانک های رده دوم، انتقال وجوه از حساب های بانکی محلی اشخاص حقیقی مقیم به حساب های بانکی خارجی آنها را به بانک ملی قزاقستان اطلاع می دهند.
- برای جزئیات بیشتر، به بخش های «مقررات بانکی» و «مقررات ارزی» مراجعه کنید. دسته های مهاجران کاری، مجوزهای کار و اعزام به مأموریت قانون جمهوری قزاقستان درباره مهاجرت جمعیت، مصوب ۲۲ ژوئیه ۲۰۱۱، دسته های زیر از مهاجرانی را که با هدف اشتغال وارد کشور می شوند، تعیین کرده است:
- کارگران مهاجر خارجی، یعنی افرادی که برای اشتغال مستقل در مشاغل مورد تقاضا در بخش های اقتصادی دارای اولویت به قزاقستان می آیند و افرادی که توسط کارفرمایان برای کار در قزاقستان، از جمله از طریق انتقال درون شرکتی، به کار گرفته می شوند.
 - مهاجران تجاری، یعنی افرادی که برای انجام فعالیت های کارآفرینانه مطابق با قوانین قزاقستان وارد کشور می شوند.

- کارگران خارجی فصلی، یعنی مهاجرانی که برای انجام کارهای فصلی در دوره‌ها (فصل‌های) مشخصی که بر اساس شرایط اقلیمی یا سایر شرایط طبیعی تعیین می‌شوند، استخدام می‌شوند؛ مشروط بر اینکه مدت اشتغال آنها بیش از یک سال نباشد.
- مهاجران کاری که به‌عنوان نیروی کار خانگی به قزاقستان می‌آیند تا بر اساس مجوز مهاجر کاری، برای اشخاص حقیقی (کارفرمایان) کارهای خانگی (خدمات) انجام دهند.

مجوزهای کار

دو نوع مجوز زیر برای اتباع خارجی وجود دارد که به آنها اجازه می‌دهد برای یک شرکت در قزاقستان کار کنند (این مورد شامل کارگران مهاجری که به‌عنوان کارکنان خانگی مشغول به کار هستند نمی‌شود):

- مجوز استخدام نیروی کار خارجی که توسط کارفرما اخذ می‌شود.
- مجوزی که برای فرد خارجی‌ای صادر می‌شود که به‌طور مستقل برای کار در یک تخصص مشخص وارد قزاقستان شده است (مجوز اشتغال). دولت فهرست چنین تخصص‌هایی را تصویب می‌کند. این مجوز به فرد اجازه می‌دهد در نهایت توسط یک شرکت در قزاقستان استخدام شود.

کارفرما مجوز کار را از طریق ارائه مدارک به مقامات محلی و بر اساس دو رویه اصلی دریافت می‌کند که عبارت‌اند از نظام عمومی و انتقال درون‌شرکتی. سهمیه مجوزهای کار. مجوزهای کار توسط مقامات محلی، در چارچوب سهمیه‌ای که وزارت کار و حمایت اجتماعی به‌صورت سالانه اختصاص می‌دهد، صادر می‌شوند. سهمیه، حداکثر تعداد اتباع خارجی است که می‌توانند برای کار در قزاقستان در مناطق مختلف استخدام شوند. سهمیه مربوط به سال تقویمی آینده، در وهله نخست، بر اساس درخواست‌هایی تعیین می‌شود که کارفرمایان حداکثر تا اول اکتبر سال جاری ارائه می‌کنند.

نسبت مقرر

به‌منظور دریافت مجوز کار بر اساس نظام عمومی، تمامی اتباع خارجی به دسته‌های زیر تقسیم می‌شوند:

- دسته ۱: مدیران اجرایی ارشد و معاونان مدیران اجرایی شرکت‌ها
- دسته ۲: مدیران واحدها/بخش‌های تجاری
- دسته ۳: متخصصان
- دسته ۴: کارگران ماهر

محدودیتی در تعداد کارکنان خارجی وجود دارد که یک کارفرمای قزاقستانی/واحد میزبان محلی می‌تواند استخدام کند که به اصطلاح «الزام نسبت» نامیده می‌شود. در حال حاضر، مجموع کارکنان خارجی یک کارفرمای قزاقستانی/واحد میزبان محلی نباید از حدود زیر تجاوز کند:

- ۳۰ درصد از مجموع کارکنان دسته‌های ۱ و ۲.
- ۱۰ درصد از مجموع کارکنان دسته‌های ۳ و ۴.

اتباع کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا که عضویت آنها از سوی قزاقستان به رسمیت شناخته شده است، در محاسبه تعداد نیروی کار خارجی برای تعیین سهم نیروی کار داخلی منظور نمی‌شوند.

معافیت از الزام نسبت برای موارد زیر اعمال می‌شود: بنگاه‌های کوچک با مجموع نیروی انسانی حداکثر ۲۰ نفر، شرکت‌ها و نهادهای دولتی، اتباع خارجی خوداشتغال، مجوزهای کاری صادرشده در حدود سهمیه توسط حوزه‌های قضایی کشور مبدأ، در صورتی که توافق‌نامه‌های بین‌المللی درباره همکاری در زمینه مهاجرت کاری و حمایت اجتماعی از کارگران مهاجر که به تصویب قزاقستان رسیده‌اند، وجود داشته باشد، و دفاتر نمایندگی و شعب اشخاص حقوقی خارجی با مجموع نیروی انسانی حداکثر ۱۰ نفر.

دریافت مجوز کار بر اساس قرارداد اعزام به مأموریت

چنانچه یک شخص حقوقی خارجی که بدون تأسیس شعبه یا دفتر نمایندگی در قزاقستان فعالیت می‌کند، کارکنان خود را بر اساس قراردادی برای نصب و راه‌اندازی تجهیزات به قزاقستان اعزام کند، یا چنانچه یک شخص حقوقی خارجی کارکنان خود را برای انجام کار یا ارائه خدمات به یک شرکت تابعه، دفتر نمایندگی یا شعبه شخص حقوقی خارجی که در آن شخص حقوقی خارجی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم دارای سهام یا سهم مالکیت است، به قزاقستان اعزام کند، طرف میزبان درخواست خود را همراه با مدارک موردنیاز به مرجع اجرایی محلی در محل انجام فعالیت کاری نیروی کار خارجی، مطابق با فهرست الزامات مربوط به ارائه خدمات عمومی، ارائه می‌کند.

در طول دوره انجام کار یا ارائه خدمات، روابط کاری بر اساس سندی (نامه یا قرارداد اعزام به مأموریت) تنظیم می‌شود که میان کارگر خارجی و شخص حقوقی خارجی کارفرمای وی، که انتقال موقت کارگر خارجی از سوی آن انجام می‌شود، مورد توافق قرار گرفته است.

انتقال درون‌شرکتی

انتقال درون شرکتی، انتقال موقت یک تبعه خارجی یا فرد فاقد تابعیت است که بر اساس قرارداد کار برای مدتی معین، اما حداکثر به مدت سه سال، با امکان تمدید برای یک سال، به عنوان مدیر اجرایی، مدیر یا متخصص در یک شخص حقوقی تأسیس شده در قلمرو یکی از کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی مشغول به کار است و خارج از قلمرو جمهوری قزاقستان فعالیت می کند؛ این انتقال به شعب، شرکت های تابعه یا دفاتر نمایندگی آن شخص حقوقی که مطابق قوانین جمهوری قزاقستان در قلمرو جمهوری قزاقستان تأسیس شده اند، انجام می شود.

فرد خارجی باید واجد شرایط احراز صلاحیت مربوطه باشد و حداقل یک سال سابقه کار در شخص حقوقی تأسیس شده در یکی از کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی داشته باشد که وی را از طریق انتقال درون شرکتی اعزام می کند. لطفاً توجه داشته باشید که به کارگیری نیروی انسانی بر مبنای هرگونه ترتیباتی غیر از قراردادهای استاندارد استخدامی، مستلزم بررسی دقیق و ساختار بندی مناسب است تا اطمینان حاصل شود تمامی الزامات مقرراتی به طور کامل رعایت می شوند.

مسئولیت ناشی از عدم رعایت قوانین مهاجرت قوانین قزاقستان برای اشخاص حقوقی قزاقستانی در صورت عدم رعایت قوانین مهاجرت، مجازات های شدیدی در نظر گرفته است. علاوه بر مجازات های مالی که ممکن است علیه واحد میزبان، مدیر اجرایی و فرد خارجی اعمال شود، در بدترین حالت، ممکن است فرد خارجی به بازداشت اداری تا ۱۵ روز یا اخراج اداری از کشور محکوم شود و شرکت نیز ممکن است تا یک سال از استخدام اتباع خارجی منع شود.

علاوه بر این، فرد خارجی باید شخصاً در دادگاه اداری در ارتباط با تخلف مهاجرتی حاضر شود. چنین افراد خارجی پس از اخراج اداری از قزاقستان، به مدت ۵ سال اجازه ورود به قزاقستان را نخواهند داشت.

مجوزهای اقامت

قزاقستان مجوز اقامت صادر می کند. برای مهاجرت به قزاقستان بر اساس مجوزهای اقامت، نظام سهمیه ای وجود ندارد. الزامات مربوط به مجوز کار در مورد دارندگان مجوز اقامت اعمال نمی شود.

اعضای خانواده

همسر دارنده مجوز کار قزاقستان یا هر یک از اعضای خانواده همراه وی، به طور خودکار همان نوع مجوز کار یا سایر اسناد مهاجرتی را دریافت نمی کند. چنانچه وی بخواهد در قزاقستان مشغول به کار شود یا در این کشور اقامت داشته باشد، باید به طور مستقل درخواست مجوز کار/روادید مربوطه را ارائه کند.

اعزام به مأموریت

قانون مالیات، مقرره‌ای را تحت عنوان «بندر امن» پیش‌بینی کرده است که بر اساس آن، یک شخص حقوقی خارجی که نیروی کار اعزامی را از خارج از قزاقستان تأمین می کند، ممکن است از مالیات تکلیفی در قزاقستان معاف باشد. برای اعمال این مقرره، باید شرایط خاصی احراز شود.

در چارچوب اعزام به مأموریت، شرکت میزبان محلی در رابطه با درآمد کارکنان اعزام شده، به عنوان مأمور مالیاتی عمل می کند و مسئول محاسبه و گزارش دهی مالیات حقوق و دستمزد سایه، از جمله تعهدات مربوط به مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات اجتماعی، است. با این حال، توجه به این نکته مهم است که اعزام به مأموریت، علاوه بر قوانین مالیاتی، باید با الزامات مربوطه در قوانین کار قزاقستان نیز مطابقت داشته باشد.

قزاقستان برای ایجاد فضای مساعد سرمایه گذاری، بسته به ماهیت، مقیاس و بخش اقتصادی پروژه سرمایه گذاری، مزایای مختلفی را برای سرمایه گذاران فراهم می کند.

نظام‌های مشوق سرمایه گذاری

قراردادهای سرمایه گذاری

در ۱۸ ژوئیه ۲۰۲۵، رئیس‌جمهور قزاقستان قانون شماره ۲۱۵-هشتم جمهوری قزاقستان با عنوان «درباره اصلاحات و الحاقات به برخی قوانین تقنینی جمهوری قزاقستان در زمینه مسائل مالیاتی» را امضا کرد که از اول ژانویه ۲۰۲۶ لازم‌الاجرا شد و انواع قراردادهای سرمایه گذاری قابل استفاده را به طور قابل توجهی بازطراحی کرد. به منظور بهره‌مندی از امتیازات سرمایه گذاری، سرمایه گذار باید با نهاد دولتی مجاز، یک قرارداد سرمایه گذاری منعقد کند.

نکته مهم این است که قرارداد سرمایه گذاری باید با یک شخص حقوقی قزاقستانی منعقد شود که می تواند شرکت تابعه یک شرکت خارجی باشد. به طور کلی، مدت قرارداد سرمایه گذاری بر اساس دوره اعتبار مشوق‌های سرمایه گذاری که قرار است ارائه شوند، تعیین می شود.

قانون کارآفرینی قزاقستان سه نوع قرارداد را مشخص می‌کند که بر اساس آنها می‌توان از امتیازات سرمایه‌گذاری بهره‌مند شد:

۱. موافقت‌نامه سرمایه‌گذاری — این موافقت‌نامه برای اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری که در دسته‌های مشخص شده در قانون کارآفرینی قزاقستان قرار می‌گیرند، قابل استفاده است، از جمله:

الف) ایجاد تأسیسات و زیرساخت‌هایی که قادر به تأمین نیازهای گردشگران باشند، در قالب دارایی‌های بلندمدت، در مناطق گردشگری دارای اولویت، با سرمایه‌گذاری حداقل ۲۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه، معادل ۱،۷۳۰،۰۰۰ دلار آمریکا.

ب) ایجاد تأسیسات جدید در صنایع غذایی و صنایع سبک، با سرمایه‌گذاری حداقل ۱،۰۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه (۸،۶۵۰،۰۰۰ دلار آمریکا)

ج) ایجاد واحدهای تولیدی جدید، با سرمایه‌گذاری حداقل ۲،۰۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه (۱۷،۳۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا) در ساخت تأسیسات تولیدی جدید

د) توسعه و/یا نوسازی واحدهای تولیدی موجود، شامل تغییر در دارایی‌های ثابت، با سرمایه‌گذاری حداقل ۵،۰۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه (۴۳،۲۵۰،۰۰۰ دلار آمریکا)

هـ) ایجاد هتل‌های جدید، توسعه و/یا بازسازی هتل‌های موجود، با سرمایه‌گذاری حداقل ۱،۰۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه (۸،۶۵۰،۰۰۰ دلار آمریکا)، مشروط به تحقق شرایط زیر:

- پروژه خارج از شهرهای دارای اهمیت جمهوری و پایتخت اجرا شود.
 - خدمات ارائه شده مطابق با استانداردهای بین‌المللی در رده سه، چهار یا پنج ستاره قرار گیرند.
 - قرارداد جامع اعطای مجوز بهره‌برداری تجاری (فرانشیز) یا قرارداد فرانشیز با یک زنجیره بین‌المللی هتل‌داری منعقد شود که حداقل یک هزار هتل را در ده یا بیش از ده کشور خارجی اداره می‌کند.
- واحدهایی که موافقت‌نامه‌های سرمایه‌گذاری منعقد می‌کنند، مشروط به احراز معیارهای مشخص، می‌توانند از مزایای سرمایه‌گذاری زیر بهره‌مند شوند:

- معافیت صددرصدی از مالیات بر درآمد شرکت‌ها برای مدت حداکثر ۱۰ سال
- نرخ صفر مالیات بر زمین برای مدت حداکثر ۱۰ سال

- نرخ صفر مالیات بر اموال برای مدت حداکثر ۸ سال
- کمک‌های غیرنقدی دولتی، که ممکن است شامل قطعات زمین نیز باشد
- حق جذب نیروی کار خارجی

۲. موافقت‌نامه تعهدات سرمایه‌گذاری — این موافقت‌نامه برای اشخاص حقوقی قزاقستانی قابل استفاده است که متعهد می‌شوند طی مدت ۸ سال (شامل سال ارائه درخواست)، هزینه‌های سرمایه‌ای بعدی و/یا هزینه‌های مربوط به تحصیل، تولید یا ساخت دارایی‌های جدید بلندمدت، همچنین سایر هزینه‌هایی را که موجب افزایش ارزش دارایی‌های بلندمدت می‌شوند، در مجموع به مبلغی حداقل حدود ۶۱۷,۸۵۷,۰۰۰ دلار آمریکا (۷۵,۰۰۰,۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه) تأمین مالی کنند.

امتیازات سرمایه‌گذاری اعطاشده بر اساس موافقت‌نامه تعهدات سرمایه‌گذاری شامل موارد زیر است:

- ثبات نظام مالیاتی، که به‌طور کلی به این معناست که سرمایه‌گذار در برابر تغییرات قوانین مالیاتی مصون بوده و به مدت ۱۰ سال از مزایای مقررات قانونی لازم‌الاجرا در تاریخ انعقاد موافقت‌نامه تعهدات سرمایه‌گذاری برخوردار می‌شود؛ به استثنای مالیات‌ها و پرداخت‌های زیر به بودجه: مالیات بر ارزش افزوده، مالیات غیرمستقیم، پرداخت بابت اثرات منفی زیست‌محیطی، مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات تکلیفی، که باید مطابق با نظام مالیاتی لازم‌الاجرا در تاریخی که چنین تعهدات مالیاتی ایجاد می‌شوند، محاسبه شوند.

۳. قرارداد ساده‌شده سرمایه‌گذاری — موافقت‌نامه‌ای برای اجرای یک پروژه سرمایه‌گذاری است که در آن سرمایه‌گذار متقاضی دریافت امتیازات مالیاتی نیست. حداقل نصاب‌های سرمایه‌گذاری در این مورد اعمال نمی‌شوند.

امتیازات سرمایه‌گذاری اعطاشده بر اساس قرارداد ساده‌شده سرمایه‌گذاری شامل موارد زیر است:

- کمک‌های غیرنقدی دولتی
- معافیت از حقوق گمرکی

تمامی پروژه‌های سرمایه‌گذاری موضوع یک موافقت‌نامه سرمایه‌گذاری یا قرارداد ساده‌شده سرمایه‌گذاری باید در فهرست حوزه‌های فعالیت دارای اولویت که توسط دولت قزاقستان تصویب شده است، قرار داشته باشند.

قرارداد ویژه سرمایه‌گذاری

برای اهداف قرارداد ویژه سرمایه‌گذاری، پروژه ویژه سرمایه‌گذاری عبارت است از پروژه سرمایه‌گذاری که توسط یک شخص حقوقی قزاقستانی ثبت شده به عنوان مشارکت کننده در منطقه ویژه اقتصادی یا به عنوان مالک انبار آزاد، مطابق قوانین گمرکی، اجرا شده یا در حال اجراست، و/یا از یک مشارکت کننده منطقه ویژه اقتصادی خریداری شده است، یا پروژه‌ای که توسط یک شخص حقوقی قزاقستانی اجرا می‌شود که قرارداد مونتاژ صنعتی وسایل نقلیه موتوری را منعقد کرده است.¹⁰

قرارداد ویژه سرمایه‌گذاری، امتیازات زیر را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند:

- معافیت از حقوق گمرکی برای واردات تجهیزات فناوری، قطعات و قطعات یدکی مربوط به آنها
- معافیت از حقوق گمرکی برای مواد اولیه و/یا مواد، که پس از تکمیل رویه گمرکی منطقه گمرکی آزاد یا انبار آزاد اعطا می‌شود، مشروط بر اینکه چنین مواد اولیه و موادی در محصول نهایی قابل شناسایی باشند و استفاده هدفمند از کالاهای آزاد شده به صورت مشروط تأیید شود.
- معافیت از مالیات بر ارزش افزوده برای واردات مواد اولیه و/یا مواد، که مطابق با شرایط مقرر در قانون مالیات قزاقستان اعمال می‌شود.

موافقت‌نامه فرآوری مواد معدنی جامد

قانون استفاده از منابع زیرزمینی در حال حاضر برای استفاده کنندگان از منابع زیرزمینی که پروژه فرآوری مواد معدنی جامد را در قزاقستان اجرا می‌کنند و موافقت‌نامه‌های مربوطه را با نهاد مجاز منعقد کرده‌اند، مشوق‌های سرمایه‌گذاری پیش‌بینی می‌کند.

پروژه فرآوری مواد معدنی جامد شامل مجموعه‌ای از اقدامات مربوط به ایجاد تأسیسات جدید فرآوری مواد معدنی جامد و همچنین ایجاد زیرساخت‌های تولیدی، انرژی و/یا حمل‌ونقل است که مستقیماً با چنین فرآوری‌ای مرتبط هستند.

در مورد استفاده کنندگان از منابع زیرزمینی که در فهرست مصوب دولت قزاقستان قرار دارند، تعریف مذکور گسترده‌تر است و توسعه و/یا نوسازی تأسیسات فرآوری موجود را نیز دربرمی‌گیرد. موافقت‌نامه فرآوری منحصراً در اختیار استفاده کنندگان از منابع زیرزمینی‌ای است که دارای حق استفاده از منابع زیرزمینی (مجوز) برای

¹⁰ It should be noted that, from 1 January 2026, the rules on special investment contracts were moved from the Entrepreneurial Code of Kazakhstan to the Law of the Republic of Kazakhstan "On Industrial Policy" and are no longer regulated as investment preferences under the Entrepreneurial Code.

استخراج مواد معدنی جامد هستند، شخص حقوقی قزاقستانی محسوب می‌شوند و پروژه فرآوری مواد معدنی جامد را در قلمرو قزاقستان اجرا می‌کنند.

انعقاد موافقت‌نامه فرآوری، شرط صدور مجوز استخراج مواد معدنی جامد نیست. مدت موافقت‌نامه فرآوری نمی‌تواند از مدت اعتبار مجوز یا مجوزهای استخراج مورد اشاره در آن بیشتر باشد؛ انقضای تمامی این مجوزها موجب خاتمه موافقت‌نامه می‌شود. موافقت‌نامه فرآوری را می‌توان برای پروژه‌های فرآوری مواد معدنی جامد منعقد کرد که میزان سرمایه‌گذاری استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی در آنها حداقل حدود ۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا (۷۰،۰۰۰،۰۰۰ واحد محاسباتی ماهانه) باشد.

برای یک پروژه فرآوری مواد معدنی جامد یا یک تأسیسات تولیدی مشخص، تنها یک موافقت‌نامه فرآوری می‌تواند منعقد شود. امتیازات سرمایه‌گذاری مشروط به انجام تعهدات مشخص سرمایه‌گذاری و اجتماعی از سوی استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی اعطا می‌شوند:

- ایجاد و حفظ فرصت‌های شغلی برای شهروندان جمهوری قزاقستان در صنایع استخراجی و/یا فرآوری
- ایجاد تأسیسات جدید فرآوری مواد معدنی جامد، همچنین زیرساخت‌های تولیدی، انرژی و/یا حمل‌ونقل که مستقیماً با چنین فرآوری‌ای مرتبط هستند؛ و در مورد استفاده‌کنندگان واجد شرایط منابع زیرزمینی که از سوی دولت تأیید شده‌اند، همچنین توسعه و/یا نوسازی تأسیسات فرآوری موجود.

تعهدات مربوط به حجم و میزان فرآوری مواد معدنی جامد

تعهدات مربوط به حجم محصولات فروخته‌شده به‌عنوان مواد اولیه در بازار داخلی

- تأمین مالی برنامه‌های مؤسسات آموزشی قزاقستان برای آموزش متخصصان در زمینه حفاظت از محیط زیست و علوم کاربردی
- تأمین مالی ساخت و/یا بازسازی تأسیسات اجتماعی و/یا فرهنگی
- مشوق‌های مالیاتی قابل اعمال بر اساس موافقت‌نامه فرآوری مواد معدنی جامد شامل موارد زیر است:
- معافیت صددرصدی از مالیات بر درآمد شرکت‌ها در خصوص درآمد حاصل از فعالیت‌های مشخص شده در موافقت‌نامه و ایجادشده از طریق بهره‌برداری از دارایی‌های ثابت که به‌عنوان بخشی از پروژه فرآوری به بهره‌برداری رسیده‌اند؛
- اعمال ضریب صفر برای مالیات بر زمین در خصوص قطعات زمینی که برای اجرای پروژه فرآوری مورد استفاده قرار می‌گیرند؛

- اعمال نرخ صفر درصد مالیات بر اموال در خصوص دارایی‌هایی که برای اجرای پروژه فرآوری مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ و
 - معافیت از مالیات بر ارزش افزوده واردات تجهیزات فناوری، قطعات و قطعات یدکی که منحصراً برای فعالیت‌های انجام‌شده در چارچوب موافقت‌نامه فرآوری مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- مشوق‌های فوق، به‌طور کلی، مشروط به رعایت شرایط مقرر در قانون مالیات، می‌توانند برای مدت حداکثر ۱۰ سال در خصوص مالیات بر درآمد شرکت‌ها و مالیات بر زمین و برای مدت حداکثر ۸ سال در خصوص مالیات بر اموال اعطا شوند.

مناطق ویژه اقتصادی

مناطق ویژه اقتصادی، سرزمین‌های تخصصی قزاقستان با حدود مشخص و نظام مقرراتی ویژه هستند که با هدف حمایت از برخی فعالیت‌های دارای اولویت ایجاد شده‌اند. فهرست فعالیت‌های دارای اولویت بر اساس دستور وزیر سرمایه‌گذاری و توسعه تعیین می‌شود. این دستور، فعالیت‌های دارای اولویت را برای ۱۶ منطقه ویژه اقتصادی مختلف در قزاقستان مشخص می‌کند:

۱. **آستانه – شهر جدید (آستانه):** تولید کالاهای صنعتی (ماشین‌آلات، تجهیزات، محصولات الکترونیکی، مواد شیمیایی، محصولات دارویی، منسوجات، مواد غذایی، مبلمان، محصولات خودروسازی، هوافضا و جواهرات)؛ ساخت زیرساخت‌ها، تأسیسات اداری، اجتماعی و صنعتی.

۲. **پارک فناوری ملی صنایع پتروشیمی (استان آتیرائو):** تولید محصولات شیمیایی و پتروشیمی، پالایش نفت، فعالیت‌های حمل‌ونقل خط لوله، تولید محصولات پلاستیکی و نساجی.

۳. **بندر دریایی آکتائو (استان مانگیستائو):** صنایع متالورژی، شیمیایی، پتروشیمی، دارویی، الکترونیکی، تولید انرژی، آبی‌پروری، ساخت‌وساز، لجستیک، تعمیر و نگهداری کشتی و هواپیما، فعالیت‌های گردشگری و درمانی.

۴. **پارک فناوری‌های نوآورانه (آلماتی):** خدمات فناوری اطلاعات، توسعه نرم‌افزار، تحقیق و توسعه در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات و انرژی‌های تجدیدپذیر، تولید محصولات الکترونیکی، محصولات دارویی، تجهیزات پزشکی، آموزش فناوری‌های نوآورانه، ساخت بیمارستان دانشگاهی.

۵. **اون‌دوستیک (استان ترکستان):** صنایع نساجی، شیمیایی، متالورژی، لجستیک، زیرساخت‌های فرودگاهی، ساخت جاده و راه‌آهن.

۶. **ساری آرکا (استان کارگاندا):** صنایع متالورژی، تولید ماشین آلات و تجهیزات، صنایع شیمیایی، ماشین آلات کشاورزی، تأمین انرژی، ساخت کارخانه خوراک دام و بیمارستان چندتخصصی، فعالیت های فرودگاهی.

۷. **خارگوس — دروازه شرقی (استان آلمانی):** لجستیک، تولید مواد غذایی، منسوجات، محصولات چرمی، محصولات معدنی غیرفلزی، مواد شیمیایی، متالورژی، آبی پروری دریایی و آب شیرین، فعالیت های فرودگاهی.

۸. **پاولودار (پاولودار):** تولید محصولات شیمیایی و پتروشیمی، متالورژی، محصولات معدنی غیرفلزی، تولید محصولات فلزی، لاستیک و پلاستیک، ساخت بیمارستان چندتخصصی.

۹. **ژیبک ژولی (تاراز):** که پیش تر با نام «پارک شیمیایی تاراز» شناخته می شد: مواد شیمیایی، محصولات معدنی غیرفلزی، مواد غذایی، منسوجات، چرم، کاغذ، محصولات دارویی، متالورژی، محصولات الکترونیکی، ماشین آلات، محصولات خودروسازی و سایر وسایل حمل و نقل.

۱۰. **آستانه — تکنوپولیس (آستانه):** تولید مواد غذایی، محصولات دارویی، ماشین آلات، محصولات الکترونیکی، خدمات فناوری اطلاعات، مراقبت های بهداشتی، معماری و مهندسی، تحقیق و توسعه علمی، ساخت زیرساخت ها و تأسیسات فرودگاهی.

۱۱. **توران (استان ترکستان):** که پیش تر با نام «ترکستان» شناخته می شد: تأسیسات گردشگری و تفریحی، ساخت زیرساخت ها، تأسیسات صنعتی، اجتماعی و فرودگاهی، تولید مصالح ساختمانی، مواد شیمیایی، مواد غذایی، محصولات دارویی، محصولات الکترونیکی و منسوجات.

۱۲. **مرکز همکاری های مرزی بین المللی «خورگوس» (استان آلمانی):** تجارت عمده فروشی و خرده فروشی، لجستیک، خدمات مالی، گردشگری، تولید مواد غذایی، منسوجات، محصولات چرمی، محصولات دارویی، محصولات غیرفلزی، دوچرخه و ویلچر، بسته بندی.

۱۳. **قیزیل ژار (پتروپاولوفسک):** تولید مواد غذایی، محصولات الکترونیکی، ماشین آلات، خدمات پزشکی، محصولات دارویی، کشاورزی (کشت سبزیجات و تکثیر گیاهان)، محصولات کاغذی و چوبی، تولید کود.

۱۴. **آلاتائو (استان آلمانی):** فرآوری ماهی، صنایع نساجی (فرش، بافندگی، تکمیل)، تولید کفش، کاغذ و مقوا، ساخت و ساز، لجستیک، تجهیزات برقی، محصولات دارویی، ابزارهای پزشکی، بسته بندی پلاستیکی.

۱۵. **آکتوبه (استان آکتوبه):** مواد غذایی، نوشیدنی ها، منسوجات، مواد شیمیایی، محصولات دارویی، متالورژی، ماشین آلات، محصولات الکترونیکی، محصولات خودروسازی، مبلمان، لجستیک، فعالیت های فرودگاهی و پستی.

۱۶. قورقیت آتا (استان قیزیل‌اوردا): منسوجات، مواد شیمیایی، محصولات دارویی، متالورژی، محصولات الکترونیکی، ماشین‌آلات، تجهیزات هوافضا، تعمیر و نگهداری هواپیما، لجستیک و انبارداری.

شرکت‌هایی که به‌عنوان مشارکت‌کننده در یک منطقه ویژه اقتصادی ثبت شده‌اند، از مزایای زیر برخوردار می‌شوند:

- معافیت صددرصدی از مالیات بر درآمد شرکت‌ها
- معافیت صددرصدی از مالیات بر زمین
- معافیت صددرصدی از مالیات بر اموال
- معافیت از پرداخت بابت استفاده از قطعات زمین
- تضمین‌های ثبات مالیاتی
- استفاده رایگان از قطعات زمین در محدوده منطقه ویژه اقتصادی
- اعمال نرخ صفر درصد مالیات بر ارزش افزوده برای عرضه‌های واجد شرایط به منطقه ویژه اقتصادی
- مشوق‌های گمرکی قابل اعمال بر اساس رویه منطقه گمرکی آزاد، از جمله معافیت از حقوق گمرکی و مالیات‌های وارداتی
- رویه‌های ساده‌شده برای به‌کارگیری نیروی کار خارجی

امکان بهره‌مندی و مدت‌زمان مشوق‌های فوق، به منطقه ویژه اقتصادی مشخص، ماهیت پروژه سرمایه‌گذاری و رعایت الزامات احراز شرایط مقرر در قانون مالیات و قوانین مربوط به مناطق ویژه اقتصادی بستگی دارد.

شهر آلتائو

برای شهر آلتائو، به موجب یک قانون اساسی، رژیم حقوقی ویژه‌ای در نظر گرفته شده است که هدف آن ایجاد شهری با توسعه شتابان، جذابیت بیشتر برای سرمایه‌گذاری، انعطاف‌پذیری مقرراتی و تضمین‌های ثبات بلندمدت است. این رژیم، در عین آنکه شهر آلتائو همچنان بخشی از جمهوری قزاقستان محسوب می‌شود، چارچوبی متمایز برای مالیات، مشوق‌های سرمایه‌گذاری، استفاده از زمین و اداره امور ایجاد می‌کند.

قانون اساسی مربوطه به‌صورت مرحله‌ای لازم‌الاجرا شد. اگرچه بیشتر مقررات آن از اول ژوئیه ۲۰۲۶ لازم‌الاجرا شدند، مقررات مربوط به نظام مالیاتی و گمرکی شهر آلتائو از اول ژانویه ۲۰۲۷ لازم‌الاجرا خواهند شد.

این قانون اساسی، مجموعه گسترده‌ای از مشوق‌های مالیاتی و غیرمالیاتی را پیش‌بینی می‌کند که ممکن است به ساکنان شهر آلتائو که تحت مجوز کسب‌وکار، فعالیت‌های دارای اولویت را انجام می‌دهند، اعطا شود. این مشوق‌ها ممکن است شامل معافیت کامل یا جزئی از موارد زیر باشد:

- مالیات بر درآمد شرکت‌ها در خصوص درآمد حاصل از فعالیت‌های دارای مجوز، از جمله درآمد حاصل از فروش کالا، انجام کارها و ارائه خدمات، سود خالص حاصل از تغییرات نرخ ارز، درآمد بهره‌ای حاصل از سپرده‌های مرتبط با پروژه و برخی درآمدهای جانبی؛

- مالیات تکلیفی بر سود سهام، بهره و حق امتیاز پرداختی به اشخاص غیرمقیم؛

- مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی در خصوص برخی گروه‌های درآمدی، از جمله درآمد کارکنان خارجی بسیار متخصص، سود سهام و عواید سرمایه‌ای؛

- مالیات اجتماعی مربوط به درآمدهای شغلی پرداخت‌شده به کارکنان ساکنان شهر آلتائو؛

- مالیات بر اموال در خصوص اموالی که در محدوده شهر آلتائو قرار دارند؛

- مالیات بر زمین و هزینه‌های استفاده از زمین در خصوص زمین‌های واقع در محدوده شهر آلتائو؛

- مالیات بر ارزش افزوده وارداتی در خصوص گروه‌های مشخصی از کالاهای وارداتی؛

- مالیات بر ارزش افزوده به روش انتقال تعهد مالیاتی در خصوص برخی خدماتی که از اشخاص غیرمقیم خریداری می‌شوند؛ و

- سایر مالیات‌ها و پرداخت‌های الزامی به بودجه، در مجموع تا سقفی که از ۱۰ درصد هزینه پروژه سرمایه‌گذاری تجاوز نکند.

علاوه بر این، ممکن است نرخ صفر مالیات بر ارزش افزوده برای برخی کالاهایی که تحت رویه منطقه گمرکی آزاد در داخل شهر آلتائو عرضه می‌شوند، اعمال شود.

ترجیحات مالیاتی عموماً می‌توانند برای مدت حداکثر ۳۰ سال اعطا شوند، در حالی که پروژه‌های واجد شرایطی که در بخش‌های دارای اولویت اجرا می‌شوند، ممکن است از تضمین ثبات مالیاتی ۱۰ ساله برخوردار شوند.

علاوه بر این، ساکنان شهر آلتائو برای اهداف گمرکی به‌طور خودکار به‌عنوان ساکنان مناطق ویژه اقتصادی محسوب می‌شوند و می‌توانند از رژیم منطقه گمرکی آزاد و رویه‌های ساده‌شده گمرکی استفاده کنند.

دامنه مشوق‌های قابل دسترس، الزامات احراز شرایط و شرایط رعایت مقررات، انتظار می‌رود در مجوز کسب‌وکار مربوطه و مقررات اجرایی مشخص شوند.

در عین حال، بسیاری از جنبه‌های عملی این رژیم، از جمله الزامات رویه‌ای، معیارهای احراز شرایط و شرایط رعایت مقررات برای سرمایه‌گذاران، همچنان منوط به تصویب و ابلاغ مقررات اجرایی آتی از سوی اداره شهر آلتائو است. این موارد شامل فهرست بخش‌های دارای اولویت، گروه‌های ساکنان واجد شرایط، رویه‌های صدور مجوز و مقررات تفصیلی حاکم بر نحوه اعمال مشوق‌های مالیاتی و گمرکی خواهد بود.

اعمال مشوق‌های شهر آلتائو مشروط به رعایت «اصل پایداری مالی» است؛ اصلی که با هدف تضمین آن طراحی شده است که این رژیم از سرمایه‌گذاری‌های جدید و فعالیت‌های اقتصادی جدید حمایت کند، نه اینکه موجب انتقال فعالیت‌های موجود از سایر مناطق جمهوری قزاقستان شود.

در نتیجه، در مواردی که درآمد منتسب به فعالیت‌هایی باشد که خارج از شهر آلتائو انجام می‌شوند، ممکن است مشوق‌ها محدود شوند؛ از جمله در مواردی که تولید، فعالیت‌های فروش، بازاریابی یا توزیع، فعالیت‌های مربوط به شرکت‌های هلدینگ، یا مالکیت فکری به شهر آلتائو منتقل شده باشد، در حالی که این مالکیت فکری در داخل شهر آلتائو ایجاد و به صورت تجاری مورد بهره‌برداری قرار نگرفته باشد.

اداره این رژیم حقوقی ویژه بر عهده مرجع شهر آلتائو است که تحت نظارت شورای شهر آلتائو و به ریاست نخست‌وزیر فعالیت می‌کند. این شورا اختیار تصویب تصمیمات کلیدی در زمینه مشوق‌های مالیاتی، ترتیبات مقرراتی و پروژه‌های سرمایه‌گذاری راهبردی را دارد.

پارک فناوری بین‌المللی آستانه هاب

پارک فناوری بین‌المللی آستانه هاب در چارچوب برنامه ملی «قزاقستان دیجیتال» طراحی و ایجاد شد. آستانه هاب یک منطقه مشخص و مجهز است که محیطی مساعد برای شرکت‌های نوپا فراهم می‌کند و از جمله خدمات آن می‌توان به فضای کار اشتراکی، تبادل تجربیات، کمک به جذب سرمایه‌گذاران و ارائه مشاوره تخصصی اشاره کرد.

مشوق‌های مالیاتی آستانه هاب تا اول ژانویه ۲۰۲۹ ارائه می‌شوند. برای ثبت به‌عنوان مشارکت‌کننده آستانه هاب، متقاضیان باید یک درخواست الکترونیکی به همراه مدارک پشتیبان، از جمله طرح کسب‌وکار، ارائه کنند.

متقاضی باید در حوزه فعالیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات فعالیت داشته باشد. برای ثبت به‌عنوان مشارکت‌کننده آستانه هاب، متقاضی باید شرایط زیر را داشته باشد:

• شخص حقوقی باشد.

• مطابق قوانین جمهوری قزاقستان در زمینه خوشه نوآوری، به‌عنوان مشارکت‌کننده در صندوق خوشه مستقل «آستانه هاب» ثبت شده باشد.

• حداقل ۹۰ درصد از کل درآمد سالانه آن از فعالیت‌های دارای اولویت در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات حاصل شود.

• در صورتی که کالا تولید و عرضه می‌کند، کالاهای مذکور معیارهای تولید داخلی را داشته باشند.

• دارای شعبه نباشد.

• پروژه‌های سرمایه‌گذاری دارای اولویت یا راهبردی را بر اساس قرارداد سرمایه‌گذاری اجرا نکند.

• ۵۰ درصد یا بیشتر از سهام آن، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم، متعلق به دولت، یک شرکت ملی یا شرکت‌های تابعه چنین شرکتی نباشد.

• استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی یا مشارکت‌کننده منطقه ویژه اقتصادی نباشد.

• پرداخت‌کننده مالیات غیرمستقیم بر کالاهای مشمول مالیات خاص نباشد.

• یک یا چند نوع فعالیت دارای اولویت را در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات انجام دهد.

• فعالیت‌هایی را انجام دهد که عمده‌تأثیر صادرات کالاهای، کارها و (یا) خدمات به خارج از جمهوری قزاقستان متمرکز باشد (از اول ژانویه ۲۰۲۹).

• سهم درآمد شخص حقوقی حاصل از قراردادهای با دستگاه‌های دولتی جمهوری قزاقستان و نهادهای بخش شبه‌دولتی، از ۵۰ (پنجاه) درصد کل درآمد سالانه، که مطابق قوانین جمهوری قزاقستان تعیین می‌شود، تجاوز نکند (از اول ژانویه ۲۰۲۹).

مشارکت‌کنندگان آستانه هاب می‌توانند از مزایای زیر برخوردار شوند:

• مشوق‌های اصلی مالیاتی، مشروط به رعایت معیارهای خاص، تا اول ژانویه ۲۰۲۹، از جمله:

• معافیت ۱۰۰ درصدی از مالیات بر درآمد شرکت‌ها.

• معافیت از مالیات بر ارزش افزوده برای کالاها و خدمات تولید و عرضه‌شده توسط مشارکت‌کنندگان آستانه هاب.

• معافیت از مالیات بر ارزش افزوده وارداتی برای برخی کالاهای وارداتی توسط مشارکت‌کنندگان آستانه هاب.

• معافیت از مالیات اجتماعی که در خصوص درآمد کارکنان مشارکت‌کنندگان آستانه هاب اعمال می‌شود.

• معافیت از مالیات بر ارزش افزوده به روش انتقال تعهد مالیاتی برای خدمات خریداری‌شده از اشخاص غیرمقیم، مشروط بر اینکه این خدمات با هدف انجام فعالیت‌هایی از فهرست فعالیت‌های دارای اولویت در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات خریداری شده باشند.

• معافیت از مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی برای کارکنان مشارکت‌کنندگان آستانه هاب.

• معافیت اشخاص غیرمقیم از مالیات تکلیفی در خصوص حق امتیاز و سایر درآمدهای پرداخت‌شده از سوی مشارکت‌کنندگان آستانه هاب بابت خدمات و کارهای مشاوره‌ای، بازاریابی، مهندسی و امنیت داده و همچنین کارهای مرتبط با ایجاد مراکز پردازش داده؛ مگر آنکه این مبالغ به اشخاص غیرمقیمی پرداخت شود که در حوزه‌های قضایی دارای نظام مالیاتی ترجیحی یا بهشت‌های مالیاتی ثبت شده‌اند.

• امکان دریافت روادید کار برای کارکنان خارجی، با حق تمدید آن تا ۵ سال، به‌جای مدت استاندارد ۳ سال.

در مقابل، مشارکت‌کنندگان آستانه هاب موظف‌اند به‌صورت فصلی، از محل درآمد حاصل‌شده در فصل قبل، مبالغی را به‌عنوان حق مشارکت / پرداختی پرداخت کنند.

مرکز مالی بین‌المللی آستانه

مرکز مالی بین‌المللی آستانه با هدف فراهم کردن محیطی مطلوب برای سرمایه‌گذاران تأسیس شد. این مرکز تاکنون در تحقق مأموریت اصلی خود، یعنی تبدیل شدن به قطبی برای سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی و ارائه‌دهندگان مختلف خدمات مالی، بازار و خدمات جانبی، از طریق ایجاد مجموعه قوانین و چارچوب حقوقی خاص خود، مشابه چارچوب‌های حاکم بر مراکز مالی بین‌المللی شناخته‌شده، مانند مرکز مالی بین‌المللی دبی، موفق بوده است. برای ایجاد حضور حقوقی در مرکز مالی بین‌المللی آستانه، سه گزینه وجود دارد:

● ثبت یک شخص حقوقی جدید

● ثبت اشخاص حقوقی موجود به عنوان «شرکت به رسمیت شناخته شده»

● انتقال اقامتگاه حقوقی اشخاص حقوقی موجود (انتقال ثبت) از حوزه قضایی دیگر به مرکز مالی بین‌المللی آستانه

اشخاص حقوقی جدید مرکز مالی بین‌المللی آستانه را می‌توان در قالب‌هایی مشابه قالب‌های پیش‌بینی شده در حوزه‌های قضایی مبتنی بر نظام حقوق عرفی، از جمله موارد زیر، به ثبت رساند:

● شرکت تضامنی محدود

● شرکت با مسئولیت محدود

● شرکت تضامنی

● شرکت خصوصی

● شرکت عمومی

● شرکت سرمایه‌گذاری

● شرکت با هدف خاص

● سازمان غیرانتفاعی ثبت شده

● شرکت با سلول‌های محافظت شده (به‌طور موقت تا اطلاع بعدی از سوی سازمان خدمات مالی آستانه به حالت تعلیق درآمده است)

● شرکت با دامنه فعالیت محدود (به‌طور موقت تا اطلاع بعدی از سوی سازمان خدمات مالی آستانه به حالت تعلیق درآمده است)

● بنیاد

شرکت‌های تضامنی و شرکت‌های خارجی می‌توانند در قالب‌های حقوقی زیر در مرکز مالی بین‌المللی آستانه به ثبت برسند:

● شرکت به رسمیت شناخته شده

● شرکت تضامنی به رسمیت شناخته شده

● شرکت تضامنی محدود به رسمیت شناخته شده

● شرکت با مسئولیت محدود به رسمیت شناخته شده

برخی فعالیت‌ها، از جمله خدمات مالی، فعالیت‌های بازار و خدمات جانبی (حقوقی، حسابداری، حسابداری و مشاوره‌ای)، باید از سوی نهاد ناظر مالی مرکز مالی بین‌المللی آستانه، یعنی سازمان خدمات مالی آستانه، دارای مجوز باشند.

شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه، مشروط به احراز معیارهای خاص، می‌توانند از مزایای زیر برخوردار شوند:

● معافیت از مالیات بر درآمد شرکت‌ها تا اول ژانویه ۲۰۶۶ برای برخی خدمات مالی که در قوانین مرکز مالی بین‌المللی آستانه مشخص شده‌اند و در داخل مرکز مالی بین‌المللی آستانه ارائه می‌شوند.

● معافیت از مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی تا اول ژانویه ۲۰۶۶ برای کارکنان خارجی شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه که بر اساس قرارداد استخدام محلی فعالیت می‌کنند و خدمات مالی مذکور را ارائه می‌دهند.

● معافیت از مالیات بر درآمد شرکت‌ها و مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی تا اول ژانویه ۲۰۶۶ نسبت به سود سهام و عواید سرمایه‌ای حاصل از اوراق بهادار پذیرفته‌شده در فهرست عمومی و سهام شرکت‌کنندگان دارای مجوز مرکز مالی بین‌المللی آستانه.

● معافیت از مالیات بر ارزش افزوده برای برخی خدمات مالی که در قوانین مرکز مالی بین‌المللی آستانه مشخص شده‌اند و در داخل مرکز مالی بین‌المللی آستانه ارائه می‌شوند.

● معافیت از مالیات بر اموال.

● معافیت از مالیات بر زمین.

● رژیم ویزایی ساده‌شده برای اتباع خارجی که برای کار نزد شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه به قزاقستان می‌آیند؛ از جمله امکان دریافت روادید ورود در سفارت قزاقستان در یک کشور خارجی یا هنگام ورود

به قزاقستان در فرودگاه‌های بین‌المللی این کشور، امکان دریافت روادید سرمایه‌گذاری برای مدت ۵ سال و رژیم ورود بدون روادید برای اتباع برخی کشورها تا ۳۰ روز تقویمی.

● معافیت از اخذ مجوز کار برای کارکنان خارجی جذب‌شده توسط شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه.

● رژیم ارزی ساده‌شده برای شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه. این شرکت‌کنندگان مشمول الزامات قوانین ارزی قزاقستان در خصوص ثبت عملیات ارزی و ارسال اطلاعاتیه درباره انجام چنین عملیات‌هایی، اطلاع‌رسانی درباره افتتاح حساب نزد بانک‌های خارجی و موارد مشابه نیستند؛ تعهدات شرکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه می‌تواند در هر ارزی که در قرارداد تعیین شده است، بیان و ایفا شود.

مرکز مالی بین‌المللی آستانه همچنین موارد زیر را فراهم می‌کند:

● حل‌وفصل اختلافات تجاری و مدنی از طریق دادگاه مرکز مالی بین‌المللی آستانه یا مرکز داوری بین‌المللی.

● چارچوب حقوقی مبتنی بر حقوق عرفی انگلستان.

● یک بستر بورس — بورس بین‌المللی آستانه («ای آی اکس») — برای شرکت‌ها (پذیرش در فهرست بورس)، نهادهای دولتی (انتشار اوراق قرضه) و سرمایه‌گذاران خرد و بزرگ که به ابزارهای مالی مختلف علاقه‌مند هستند.

بورس بین‌المللی آستانه به دلیل رویه‌های ساده‌شده برای ارائه خدمات مالی، بلافاصله توجه شرکت‌های خارجی را به خود جلب کرده است. بر اساس رویه‌های سازمان خدمات مالی آستانه، یکی از گزینه‌های ارائه خدمات مالی در بورس بین‌المللی آستانه، فعالیت به‌عنوان «عضو غیرعضو مرکز مالی بین‌المللی آستانه به رسمیت شناخته‌شده» («آر ان ای ام») در مرکز مالی بین‌المللی آستانه است (یعنی یک شخص حقوقی مستقر در حوزه قضایی خارج از مرکز مالی بین‌المللی آستانه می‌تواند از سازمان خدمات مالی آستانه درخواست کند تا دستوری مبنی بر اعلام آن به‌عنوان عضو غیرعضو مرکز مالی بین‌المللی آستانه به رسمیت شناخته‌شده صادر کند).

مزیت اصلی دریافت وضعیت عضو غیرعضو مرکز مالی بین‌المللی آستانه به رسمیت شناخته‌شده، اجتناب از مراحل اضافی در فرآیند درخواست، در شرایطی است که تنها هدف یک کسب‌وکار خارجی، دریافت وضعیت عضو معاملاتی بورس بین‌المللی آستانه باشد.

مشوق‌های مالیاتی فوق، عموماً منوط به احراز برخی شرایط لازم برای برخورداری از آنها، از جمله معیارهای وجود واقعی فعالیت اقتصادی (برای مثال، حضور کارکنان، مخارج عملیاتی و فعالیت‌های اصلی درآمدزا در مرکز مالی بین‌المللی آستانه) و همچنین رعایت مقررات قابل اعمال مرکز مالی بین‌المللی آستانه است.

بخش ۴

مروری بر مقررات مالیاتی در قزاقستان

در بخش‌های بعدی، مهم‌ترین مالیات‌ها در قزاقستان را تشریح می‌کنیم. تعدادی مالیات دیگر نیز وجود دارد که اهمیت کمتری دارند، از جمله مالیات بر دارایی، مالیات بر زمین، پرداخت‌ها بابت استفاده از منابع مختلف، مانند فرکانس‌های رادیویی، مالیات‌های زیست‌محیطی و تعدادی مالیات مربوط به «استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی»، یعنی شرکت‌های فعال در حوزه نفت، گاز و معدن. بررسی دقیق هرگونه فعالیت تجاری پیشنهادی برای تعیین مالیات‌های واقعی قابل اعمال بر آن، اهمیت زیادی دارد.

مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

پرداخت‌کنندگان

اشخاص مقیم بر درآمد حاصل از سراسر جهان مشمول مالیات می‌شوند. اشخاص غیرمقیم صرفاً بر درآمد حاصل از منابع واقع در قزاقستان مشمول مالیات می‌شوند، صرف‌نظر از اینکه درآمد مذکور در کجا پرداخت شود. درآمد زمانی حاصل از یک منبع در قزاقستان تلقی می‌شود که از انجام کار در قزاقستان به دست آمده باشد.

برای اهداف مالیاتی، اشخاص حقیقی در صورتی مقیم محسوب می‌شوند که در هر دوره متوالی ۱۲ ماهه که به سال مالیاتی جاری ختم می‌شود، حداقل ۱۸۳ روز در کشور حضور داشته باشند.

اتباع قزاقستان و دارندگان مجوز اقامت، در صورتی که مرکز منافع حیاتی آنها در قزاقستان قرار داشته باشد، همواره مقیم مالیاتی قزاقستان محسوب می‌شوند.

چنانچه تمامی شرایط زیر به‌طور هم‌زمان وجود داشته باشد، مرکز منافع حیاتی یک شخص حقیقی در قزاقستان واقع شده تلقی می‌شود:

● شخص حقیقی تبعه قزاقستان باشد یا اجازه اقامت دائم در قزاقستان را داشته باشد.

● شخص حقیقی دارای همسر یا بستگان نزدیک باشد که در قزاقستان اقامت دارند.

● شخص حقیقی و/یا همسر او و/یا اعضای خانواده وی مالک اموال غیرمنقول در قزاقستان باشند یا به هر نحو دیگری این اموال را در اختیار داشته باشند و این اموال به طور دائمی برای سکونت در دسترس باشد.

معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف ممکن است قواعد متفاوتی را برای تعیین اقامت مالیاتی مقرر کنند. همچنین توجه داشته باشید که برای منطقه مرکز مالی بین‌المللی آستانه، هنگام تعیین وضعیت اقامت مالیاتی، ممکن است مقررات اضافی قابل اعمال باشد.

درآمد مشمول مالیات

با لازم‌الاجرا شدن قانون مالیاتی جدید در سال ۲۰۲۶، رویکرد مربوط به مالیات‌ستانی از درآمد اشخاص حقیقی دستخوش تغییر مفهومی شده است. این تغییرات ناشی از معرفی نظام پلکانی مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی بوده است (به بخش «نرخ‌ها» مراجعه کنید). بر اساس اصلاحات انجام‌شده، چنانچه یک شخص حقیقی درآمد سالانه‌ای — به استثنای سود سهام و درآمد حاصل از فعالیت به‌عنوان کارآفرین انفرادی — بیش از ۸۵۰۰ برابر حداقل شاخص محاسباتی را از چندین منبع، اعم از داخل یا خارج از قزاقستان، دریافت کند، ملزم به ارائه اظهارنامه مالیاتی شخصی (فرم ۲۷۰: اظهارنامه درآمد و دارایی) است. در این صورت، شخص حقیقی باید مجموع درآمد سالانه خود، نرخ‌های مالیاتی اعمال‌شده و مبلغ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی را که باید شخصاً محاسبه و پرداخت کند، تعیین کند. مالیات‌ستانی از انواع مختلف درآمد در ادامه شرح داده شده است.

درآمد حاصل از اشتغال. درآمد حاصل از اشتغال شامل انواع پرداخت‌ها و مزایای دریافتی از کارفرما، صرف‌نظر از اینکه این پرداخت‌ها به صورت نقدی یا غیرنقدی (از جمله سهام) دریافت شده باشند، است؛ با رعایت استثنای جزئی و صرف‌نظر از محل پرداخت این درآمد. بر اساس قوانین قزاقستان، هرگونه درآمد پرداخت‌شده بابت کاری که در قزاقستان انجام شده است، صرف‌نظر از اینکه این درآمد از داخل یا خارج از قزاقستان پرداخت شود، درآمد حاصل از منبع در قزاقستان محسوب می‌شود و مشمول مالیات‌های قانونی مربوط به حقوق و دستمزد در قزاقستان است که توسط مأمور مالیاتی پرداخت می‌شود (یعنی یک شخص حقوقی قزاقستانی یا شعبه یا دفتر نمایندگی یک شخص حقوقی خارجی که مسئول محاسبه، کسر و واریز مالیات‌ها و پرداخت‌های اجتماعی مرتبط با حقوق و دستمزد به بودجه است).

درآمد حاصل از خوداشتغالی و فعالیت تجاری. درآمد اتباع قزاقستان که به فعالیت‌های خوداشتغالی (کارآفرینان انفرادی) اشتغال دارند، مشمول مالیات بر درآمد است. مالیات بر درآمد سالانه حاصل از فعالیت تجاری شخص اخذ می‌شود که به صورت درآمد ناخالص (پس از اعمال تعدیلات و کسورات)، منهای هزینه‌های انجام شده برای ایجاد این درآمد، محاسبه می‌شود؛ مشروط بر اینکه این هزینه‌ها بر اساس نظام مالیاتی انتخاب شده توسط شخص در زمان ثبت نام، قابل قبول باشند. برای کسر هزینه‌ها، کارآفرینان انفرادی باید به طور خاص نزد مقامات مالیاتی ثبت شده باشند و اسناد و مدارک مؤید این هزینه‌ها را ارائه کنند. نرخ‌های مالیاتی درآمد حاصل از خوداشتغالی در بخش «نرخ‌ها» تشریح شده‌اند، به استثنای کارآفرینان انفرادی که از یک نظام مالیاتی خاص استفاده می‌کنند.

درآمد سرمایه‌گذاری. به طور کلی، درآمد سرمایه‌گذاری در درآمد مشمول مالیات منظور می‌شود. نرخ‌های مالیاتی در بخش «نرخ‌ها» تشریح شده‌اند. برخی انواع درآمد سرمایه‌گذاری از مالیات معاف هستند (به بخش «درآمد معاف» مراجعه کنید).

درآمد معاف. برخی اقلام از مالیات معاف هستند (یا درآمد محسوب نمی‌شوند)، از جمله، اما نه محدود به، موارد زیر:

- فوق‌العاده مأموریت‌های کاری در حدود مقرر و بازپرداخت برخی هزینه‌های مأموریت کاری.
- هزینه‌های اقامت و غذا در حدود مقرر برای کارکنان شیفتی، در مدت حضور آنها در محل کار.
- هزینه‌های حمل و نقل متحمل شده توسط کارفرما برای انتقال کارکنان از محل سکونت آنها (یا محل اقامت آنها) در قزاقستان به محل کار، مشروط بر اینکه مبلغ و ضوابط مربوط به چنین حمل و نقلی در قراردادهای استخدامی مشخص شده باشد.
- هزینه‌های مرتبط با کارکنان (از جمله بازپرداخت هزینه‌های کارکنان) که با هدف انجام آزمایش‌های آزمایشگاهی، تأمین تجهیزات حفاظت فردی، معاینات پزشکی، واکسیناسیون‌های پیشگیرانه، مراقبت‌های پزشکی، درمان، قرنطینه و بستری شدن در نتیجه اعمال اقدامات محدودکننده و شناسایی بیماری به عنوان همه‌گیری بر اساس تصمیم کمیته اضطراری سازمان جهانی بهداشت انجام می‌شوند.
- سود سهام و بهره اوراق بهادار دریافت شده توسط اشخاص حقیقی مقیم مالیاتی قزاقستان و اشخاص غیرمقیم، در صورتی که در زمان تعلق گرفتن چنین سود سهام و بهره‌ای، اوراق بهادار مذکور در فهرست رسمی یک بورس

اوراق بهادار فعال در قزاقستان (یعنی بورس اوراق بهادار قزاقستان و بورس بین‌المللی آستانه) قرار داشته باشند، مشروط بر اینکه این اوراق بهادار در طول سال گزارش شده مورد معامله قرار گرفته باشند.

● عواید سرمایه‌ای حاصل از فروش اوراق بهادار یا سهم‌الشرکه در اشخاص حقوقی مقیم یا کنسرسیوم‌ها از طریق روش معاملات باز، مشروط بر اینکه تمامی شرایط زیر به‌طور هم‌زمان برقرار باشند:

● در تاریخ واگذاری، سهام یا سهم‌الشرکه بیش از سه سال در مالکیت شخص بوده باشد.

● شخص حقوقی یا کنسرسیومی که ناشر سهام یا سهم‌الشرکه فروخته شده است، استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی نباشد.

● در تاریخ واگذاری، بیش از ۵۰ درصد ارزش دارایی‌های شخص حقوقی یا کنسرسیومی که ناشر سهام یا سهم‌الشرکه فروخته شده است، مربوط به دارایی‌های شخص یا اشخاص حقوقی استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی نباشد.

● عواید سرمایه‌ای حاصل از اوراق بهاداری که در تاریخ واگذاری در فهرست یک بورس اوراق بهادار فعال در قزاقستان (بورس اوراق بهادار قزاقستان یا بورس بین‌المللی آستانه) پذیرفته شده باشند.

● درآمد بهره حاصل از سپرده‌هایی که توسط سازمان‌های دارای مجوز در قزاقستان به اشخاص حقیقی مقیم مالیاتی پرداخت می‌شود.

● درآمد حاصل از اوراق بهادار دولتی قزاقستان.

مالیات‌ستانی از اختیار خرید سهام، به‌طور کلی، درآمد دریافت‌شده در ارتباط با اشتغال — از جمله اوراق بهاداری که به‌صورت رایگان یا با تخفیف دریافت می‌شوند — درآمد مشمول مالیات محسوب می‌شود. با این حال، قانون مالیاتی حکم خاصی دارد که تفاوت مثبت بین ارزش منصفانه بازار یک سهم و قیمت اعمال اختیار خرید سهام را در تاریخ اعمال اختیار خرید، از مالیات معاف می‌کند. مالیات‌ستانی از طرح‌های اختیار خرید سهام کارکنان مستلزم بررسی دقیق و موردبه‌مورد است تا مشخص شود آیا مزیت حاصل واجد شرایط برخورداری از رفتار ترجیحی است و چگونه باید برای اهداف مالیاتی گزارش شود.

عواید سرمایه‌ای، بر اساس قانون مالیاتی قزاقستان، عواید سرمایه‌ای عموماً به‌عنوان تفاوت مثبت بین قیمت فروش (ارزش واگذاری) و قیمت خرید (بهای پایه) تعریف می‌شود؛ مشروط به اینکه این مبالغ با اسناد و مدارک پشتیبانی شوند یا در موارد خاص، مطابق با مقررات قانون مالیاتی مجاز باشند.

قانون مالیاتی جدید قواعد اضافی برای محاسبه عواید سرمایه‌ای حاصل از واگذاری سهام معرفی کرده است. نخست، قیمت خرید سهام اکنون شامل هزینه‌های کمیسیون کارگزار متحمل شده در زمان خرید نیز می‌شود. دوم، زیان‌های سرمایه‌ای اکنون می‌توانند در مقابل عواید سرمایه‌ای تهاتر شوند. چنانچه بر اساس تمامی معاملات خرید و فروش سهام در سال گزارش شده، مجموع زیان‌ها از مجموع عواید بیشتر باشد، درآمد مشمول مالیات حاصل از واگذاری سهام صفر در نظر گرفته می‌شود. امکان انتقال زیان سرمایه‌ای به سال‌های بعد وجود ندارد.

این مقررات صرفاً در مورد سهام عادی اعمال می‌شوند. عواید سرمایه‌ای حاصل از معاملات مربوط به ابزارهای مشتقه، دارایی‌های دیجیتال و ارزش‌های خارجی بر اساس فرمول عمومی محاسبه می‌شوند که در آن تهاتر زیان‌های سرمایه‌ای مجاز نیست.

چنانچه اموال واقع در یک حوزه قضایی با مالیات پایین که در فهرست رسمی مورد تأیید دولت قزاقستان قرار دارد، موضوع معامله باشند، مبلغ مشمول مالیات بر اساس کل قیمت فروش تعیین می‌شود؛ به این معنا که هزینه خرید قابل کسر نیست. عواید سرمایه‌ای مشمول مالیات با نرخ‌های تعیین شده در بخش «نرخ‌ها» هستند.

شرکت‌های خارجی تحت کنترل. اشخاص حقیقی مقیم مالیاتی که به‌طور مستقیم، غیرمستقیم یا به‌صورت سازنده، اشخاص حقوقی غیرمقیم و/یا سایر انواع سازمان‌ها را تحت کنترل دارند، در صورت احراز شرایط خاص، در خصوص سود انباشته شرکت‌های خارجی تحت کنترل، دارای تعهد پرداخت مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی هستند و همچنین مشمول تعهدات جداگانه مربوط به گزارش‌دهی مالیاتی خواهند بود.

کسورات مالیاتی. برای سال ۲۰۲۶، کسر مالیاتی پایه معادل ۳۰ شاخص محاسباتی ماهانه است که برابر با ۱۲۹،۷۵۰ تنگه قزاقستان (تقریباً ۲۵۰ دلار آمریکا) در ماه است و از درآمد مشمول مالیات کارمند مقیم مالیاتی کسر می‌شود.

چنانچه درآمد مشمول مالیات یک کارمند در یک ماه معین کمتر از مبلغ کسر مالیاتی پایه باشد، بخش استفاده‌نشده از این کسر می‌تواند به ماه‌های بعدی همان سال منتقل شود. این قاعده در صورتی که شخص حقیقی در طول دوره مالیاتی کارفرمای خود را تغییر دهد، اعمال نمی‌شود؛ در چنین مواردی، کسرهای مازاد از محل کار قبلی نمی‌توانند در مقابل درآمد حاصل از محل کار جدید منظور شوند، مگر در موارد تجدید سازمان شرکت‌ها.

مجموع کسر مالیاتی پایه سالانه نمی‌تواند از ۳۶۰ شاخص محاسباتی، معادل ۱،۵۵۷،۰۰۰ تنگه قزاقستان (یا تقریباً ۲،۹۸۵ دلار آمریکا)، بیشتر باشد.

دو دسته اضافی از کسورات مالیاتی وجود دارد:

۱. کسورات اجتماعی، که شامل کسورات قابل استفاده برای اشخاص دارای معلولیت، جانبازان، والدین فرزندپذیر و سایر گروه‌های واجد شرایط می‌شود.

۲. کسوراتی معادل مبلغ پرداخت‌های اجتماعی، از جمله حق بیمه‌های اجباری صندوق بازنشستگی، حق بیمه‌های بیمه درمانی کسرشده از درآمد کارمند و حق بیمه‌های تأمین اجتماعی کسرشده از درآمد اشخاص حقیقی که بر اساس قراردادهای مدنی خدمات ارائه می‌کنند.

کسورات مالیاتی می‌توانند یا در مبدأ توسط مأمور مالیاتی اعمال شوند یا در صورتی که در مبدأ اعمال نشده باشند، توسط خود شخص حقیقی به‌طور مستقل اعمال شوند.

نرخ‌ها

نرخ‌های زیر برای کسر مالیات از منبع برای اشخاص حقیقی مقیم و غیرمقیم، در خصوص انواع مختلف درآمد، اعمال می‌شوند.

نرخ‌های مالیاتی برای سال ۲۰۲۶

درآمد اشخاص حقیقی مشمول نرخ‌های زیر برای مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی است:

نرخ	پایه مشمول مالیات	نوع درآمد	ردیف
۱۰٪	تا ۸،۵۰۰ شاخص محاسباتی در سال	درآمد دریافت‌شده توسط اشخاص حقیقی مقیم مالیاتی قزاقستان (برای مثال، درآمد حاصل از اشتغال، درآمد سرمایه‌گذاری به استثنای سود سهام، درآمد اجاره، عواید سرمایه‌ای حاصل از واگذاری اموال و غیره)، به استثنای درآمدهای مشخص شده در سایر دسته‌های زیر	۱
۱۵٪	بخش مازاد بر ۸،۵۰۰ شاخص محاسباتی در سال		

ردیف	نوع درآمد	پایه مشمول مالیات	نرخ
	درآمد حاصل از سود سهام دریافت شده توسط اشخاص مقیم (یا اشخاص غیرمقیمی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم مالک حداقل ۲۵٪ از سرمایه ۲ شرکت پرداخت کننده سود سهام هستند)	تا ۲۳۰،۰۰۰ شاخص محاسباتی در سال	۵٪
		بخش مازاد بر ۲۳۰،۰۰۰ شاخص محاسباتی در سال	۱۵٪
۳	درآمد وکلا و دفاتر اسناد رسمی خصوصی	بدون محدودیت	۹٪
		تا ۲۳۰،۰۰۰	
۴	درآمد حاصل از فعالیت کارآفرینی انفرادی	شاخص محاسباتی در سال	۱۰٪
		بخش مازاد بر ۲۳۰،۰۰۰ شاخص محاسباتی در سال	۱۵٪
۵	عواید سرمایه‌ای، سود سهام و بهره دریافت شده توسط اشخاص غیرمقیم	بدون محدودیت	۱۵٪
۶	بهره اوراق قرضه و وام‌های پرداخت شده به اشخاص غیرمقیم	بدون محدودیت	۱۰٪
۷	درآمد اشخاص غیرمقیمی که بر اساس ترتیبات اعزام نیروی انسانی یا سایر قراردادهای خدماتی به قزاقستان اعزام شده‌اند	تا ۸،۵۰۰ شاخص محاسباتی در سال	۱۰٪
		بخش مازاد بر ۸،۵۰۰ شاخص محاسباتی در سال	۱۵٪

ردیف	نوع درآمد	پایه مشمول مالیات	نرخ
۸	هرگونه درآمد دیگر حاصل از منابع واقع در قزاقستان که به اشخاص غیرمقیم پرداخت می‌شود	بدون محدودیت	۲۰٪

هنگامی که درآمد به ارزش خارجی دریافت می‌شود، باید با توجه به نوع درآمد، به تنگه تبدیل شود:

● بر اساس نرخ رسمی ارزش منتشرشده توسط بانک ملی قزاقستان در تاریخ پرداخت درآمد.

● بر اساس میانگین نرخ ارزش اعلام شده توسط بانک ملی قزاقستان.

مالیات اجتماعی

مالیات اجتماعی توسط کارفرمایان پرداخت می‌شود. این مالیات، یک عوارض مستقیم اضافی بر کارفرمایان است و برای پرداخت مزایای اجتماعی به کارکنان اختصاص نمی‌یابد. پایه مالیات اجتماعی برابر با هزینه‌های کارفرما مرتبط با درآمد کارکنان است.

موارد معافیت از مالیات اجتماعی شامل، اما محدود به، موارد زیر نیست:

● پرداخت‌هایی که از محل کمک‌های بلاعوض انجام می‌شوند.

● سهم اجباری کارکنان برای صندوق بیمه اجتماعی درمانی.

● حق بیمه‌های اجباری صندوق بازنشستگی.

از سال ۲۰۲۶، کارفرمایان باید مالیات اجتماعی را با نرخ ثابت ۶٪ از درآمد ناخالص، پس از کسر معافیت‌های مجاز، پرداخت کنند. حداقل پایه مالیات اجتماعی برای هر کارمند معادل ۱۴ شاخص محاسباتی است. همچنین از سال ۲۰۲۶، بدهی مالیات اجتماعی ماهانه دیگر نمی‌تواند به میزان مبلغ ماهانه حق بیمه‌های اجباری تأمین اجتماعی کاهش یابد. مالیات اجتماعی باید به صورت ماهانه و حداکثر تا روز ۲۵ ماه پس از دوره گزارش‌دهی به بودجه دولت واریز شود.

حق بیمه‌های اجباری صندوق بازنشستگی

حق بیمه‌های اجباری صندوق بازنشستگی به میزان ۱۰٪ از حقوق ناخالص کارکنان (برای اتباع قزاقستان، قزاق‌های قومی بازگشته به کشور، یعنی قانداش‌ها، اتباع کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و اتباع خارجی دارای مجوز اقامت در قزاقستان) باید توسط کارفرما به صورت ماهانه از حقوق کسر و به صندوق متحد انباشت بازنشستگی واریز شود.

برای سال ۲۰۲۶، درآمد بیش از ۵۰ برابر حداقل دستمزد ماهانه، معادل ۴,۲۵۰,۰۰۰ تنگه قزاقستان (یا تقریباً ۸,۳۰۰ دلار آمریکا) در ماه، مشمول حق بیمه اجباری بازنشستگی نیست. این حق بیمه‌ها برای اهداف مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات اجتماعی قابل کسر هستند.

بر اساس قانون اجتماعی قزاقستان، کارفرمایان همچنین باید به هزینه خود، حق بیمه حرفه‌ای بازنشستگی را با نرخ ۵٪ از حقوق ناخالص کارکنانی که در برخی مشاغل در ۱۷ بخش صنعتی فعالیت می‌کنند، پرداخت کنند؛ از جمله، اما نه محدود به، بخش‌های معدن، نفت و گاز، داروسازی و تولید کالاهای مصرفی.

علاوه بر این، کارفرمایان باید به هزینه خود معادل ۳,۵٪ از درآمد ناخالص کارکنان را به صندوق متحد انباشت بازنشستگی پرداخت کنند. این الزام در مورد اتباع قزاقستان، قزاق‌های قومی بازگشته به کشور (قانداش‌ها)، اتباع کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و اتباع خارجی دارای مجوز اقامت در قزاقستان اعمال می‌شود.

حق بیمه‌های اجباری تأمین اجتماعی

کارفرمایان باید حق بیمه تأمین اجتماعی را با نرخ ۵٪ از درآمد پرداخت‌شده به کارکنان (اتباع قزاقستان، قزاق‌های قومی بازگشته به کشور (قانداش‌ها)، اتباع کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و اتباع خارجی دارای مجوز اقامت در قزاقستان) پرداخت کنند.

برای سال ۲۰۲۶، حق بیمه تأمین اجتماعی بر درآمد ماهانه بیش از ۷ برابر حداقل دستمزد ماهانه، معادل ۵۹۵,۰۰۰ تنگه قزاقستان (یا تقریباً ۱,۱۴۰ دلار آمریکا)، محاسبه نمی‌شود. حداقل پایه ماهانه محاسبه حق بیمه تأمین اجتماعی برای هر کارمند، معادل حداقل دستمزد ماهانه تعیین شده است.

از سال ۲۰۲۵، شرکت‌های قزاقستانی که به اشخاص حقیقی ارائه‌دهنده خدمات بر اساس قراردادهای مدنی درآمد پرداخت می‌کنند، موظف هستند حق بیمه تأمین اجتماعی را با نرخ ۵٪ از مبالغ قابل پرداخت به این اشخاص کسر کنند.

حق بیمه‌های اجباری بیمه اجتماعی درمانی

کارفرمایان

کارفرمایان باید به هزینه خود، به صورت ماهانه حق بیمه کارفرما را به صندوق بیمه اجتماعی درمانی پرداخت کنند. این الزام در مورد اتباع قزاقستان، قزاق‌های بازگشته به کشور (قانداش‌ها)، اتباع کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا مقیم قزاقستان و اتباع خارجی دارای مجوز اقامت اعمال می‌شود. میزان این حق بیمه معادل ۳٪ از درآمدی است که کارفرما به کارکنان خود پرداخت می‌کند.

کارکنان

کارفرمایان باید سهم کارکنان از حق بیمه صندوق بیمه اجتماعی درمانی را از درآمد پرداخت‌شده به کارکنان (اتباع قزاقستان، قزاق‌های قومی بازگشته به کشور (قانداش‌ها)، اتباع کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا مقیم قزاقستان و اتباع خارجی دارای مجوز اقامت در قزاقستان) و اشخاص حقیقی دریافت‌کننده درآمد بر اساس قراردادهای مدنی، کسر کنند. میزان این سهم معادل ۲٪ از درآمد کارمند است.

این حق بیمه‌های پرداختی توسط کارکنان برای اهداف مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات اجتماعی قابل کسر هستند.

از سال ۲۰۲۶، سقف درآمد مشمول پرداخت حق بیمه به صندوق بیمه اجتماعی درمانی افزایش یافته است و برای سهم کارکنان به ۲۰ برابر حداقل دستمزد ماهانه، معادل ۱۶۷۰۰،۰۰۰ تنگه قزاقستان (یا تقریباً ۳۰۲۶۰ دلار آمریکا) در ماه، و برای سهم کارفرمایان به ۴۰ برابر حداقل دستمزد ماهانه، معادل ۳۰۴۰۰،۰۰۰ تنگه قزاقستان (یا تقریباً ۶۰۵۰۰ دلار آمریکا) در ماه، رسیده است.

«پرداخت‌کنندگان مستقل»، از جمله اتباع قزاقستانی که از قزاقستان خارج شده‌اند، نیز ملزم به پرداخت حق بیمه به میزان ۵٪ از یک حداقل دستمزد ماهانه هستند. بر اساس قوانین، پرداخت‌کنندگان مستقل اشخاص حقیقی هستند که حق بیمه‌های اجباری بیمه اجتماعی درمانی را به طور مستقل پرداخت می‌کنند (یعنی در مواردی که این حق بیمه‌ها توسط کارفرما پرداخت نمی‌شوند)، از جمله اتباع قزاقستان مقیم خارج از کشور.

نحوه ارائه اظهارنامه و پرداخت مالیات

سال مالیاتی در قزاقستان، سال تقویمی است؛ یعنی از اول ژانویه تا ۳۱ دسامبر.

ارائه اظهارنامه مالیاتی توسط مأمور مالیاتی. مأمور مالیاتی مسئول کسر و واریز مالیات بر درآمد از پرداخت‌های انجام‌شده به اشخاص حقیقی مقیم و غیرمقیم است. چنانچه درآمد حاصل از اشتغال و از منبع قزاقستان در خارج از قزاقستان پرداخت شود، مأمور مالیاتی محلی عموماً همچنان موظف است حقوق و دستمزد سایه را اجرا کند.

درآمد عموماً زمانی درآمد حاصل از منبع قزاقستان محسوب می‌شود که بابت کاری که در قزاقستان انجام شده است پرداخت شود و، بر همین اساس، صرف‌نظر از محل پرداخت، مشمول مالیات در قزاقستان باشد.

بر اساس سازوکار کسر از منبع، مأمور مالیاتی باید مالیات واقعی بر درآمد اشخاص حقیقی را به‌صورت ماهانه و حداکثر تا تاریخ پرداخت درآمد کسر کند (یعنی زمانی که صورت‌حساب مربوط به بازپرداخت هزینه‌ها از شرکت اصلی به شرکت میزبان قزاقستان پرداخت شده است) و مالیات را حداکثر تا ۲۵ روز تقویمی پس از پایان ماهی که درآمد در آن پرداخت شده است، به بودجه دولت قزاقستان واریز کند.

مأمور مالیاتی باید گزارش مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات اجتماعی را که شامل حق بیمه صندوق بازنشستگی، حق بیمه حرفه‌ای بازنشستگی و حق بیمه‌های تأمین اجتماعی و بیمه درمانی است، به‌صورت فصلی و حداکثر تا روز پانزدهم ماه دوم پس از فصل گزارش‌دهی ارائه کند.

همچنین مجموعه مقررات ویژه‌ای برای مالیات‌ستانی از کارکنان خارجی اعزامی وجود دارد؛ در مواردی که ارائه‌دهنده خدمات خارجی، کارمند خود را برای مدت کوتاهی نزد یک مشتری در قزاقستان اعزام می‌کند. قوانین داخلی مقرر می‌کنند که برای دوره‌ای تا ۱۸۳ روز تقویمی، هر شخص خارجی باید حقوق مربوط به روزهای کاری خود در قزاقستان را گزارش کند، حتی اگر این مدت تنها چند روز باشد. برای این منظور، شخص حقیقی باید یک شماره شناسایی فردی در قزاقستان دریافت کند و اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی را ارائه دهد؛ با امکان برخورداری از معافیت معاهده‌ای، در صورتی که معاهده اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با قزاقستان وجود داشته باشد.

چنانچه این حد نصاب رعایت نشود (یعنی شخص خارجی ۱۸۳ روز یا بیشتر در قزاقستان اقامت داشته باشد)، مشتری محلی مسئولیت مالیات‌ستانی از حقوق کارمند خارجی و اجرای حقوق و دستمزد سایه را بر عهده خواهد داشت (به این معنا که شرکت محلی پرداخت حقوق را که در خارج از قزاقستان انجام شده است، برای اهداف مالیاتی قزاقستان از طریق سیستم حقوق و دستمزد محلی پردازش می‌کند).

در این حالت، مشتری محلی باید تمامی اسناد و مدارک پشتیبان را دریافت کند. چنانچه مشتری محلی موفق به دریافت این اسناد نشود، موظف خواهد بود مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی را معادل ۸۰٪ حق الزحمه خدماتی که توسط ارائه‌دهنده خدمات خارجی، که کارکنان آن به قزاقستان می‌آیند، مطالبه شده است، اعمال کند.

ارائه اظهارنامه مالیاتی توسط اشخاص حقیقی

چنانچه مأمور مالیاتی در قزاقستان وجود نداشته باشد یا قانون به‌طور مشخص چنین الزامی را مقرر کرده باشد، اشخاص حقیقی مقیم و غیرمقیم مسئول محاسبه تعهدات مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و ارائه اظهارنامه مالیاتی در قزاقستان هستند.

از سال ۲۰۲۱، قزاقستان به‌تدریج نظام اظهارنامه‌دهی جامع را برای برخی گروه‌ها که برای تمامی اتباع قزاقستان در نظر گرفته شده است، اجرا می‌کند و به‌تدریج گروه‌های مختلفی از اشخاص، از جمله مقامات دولتی، را مشمول آن کرده است. بخش عمده‌ای از جمعیت از اول ژانویه ۲۰۲۵ مشمول نظام اظهارنامه‌دهی جامع شده‌اند. اظهارنامه دارایی‌ها و تعهدات (فرم مالیاتی ۲۵۰۰۰۰) باید، با چند استثنای محدود، تنها یک‌بار توسط اتباع و مقیمان قزاقستان تا ۱۵ سپتامبر سال بعد ارائه شود، چنانچه این اشخاص در تاریخ ۳۱ دسامبر سال گزارش‌شده، هر یک از موارد زیر را در خارج از قزاقستان در اختیار داشته باشند:

- اموالی که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت هستند.
- وجوه موجود در حساب‌های بانکی خارجی که مجموع آنها بیش از ۱۰۰۰۰ شاخص محاسباتی باشد.
- طلای سرمایه‌گذاری.
- سهام یا سهم‌الشرکه در سرمایه قانونی اشخاص حقوقی خارجی.
- مشارکت در ساخت‌وساز مسکن.
- اوراق بهادار ناشران خارجی.
- وجوه موجود در حساب‌های کارگزاری خارجی.
- مالکیت فکری و حقوق مؤلف.
- مطالبات و بدهی‌ها.

پس از ارائه اظهارنامه دارایی‌ها و تعهدات — یا صرف‌نظر از اینکه چنین اظهارنامه‌ای ارائه شده باشد یا خیر — اظهارنامه درآمد و دارایی (فرم ۲۷۰۰۰۰)، در صورت لزوم، باید هر سال برای گزارش و توجیه تغییرات در خالص ثروت اظهارکننده ارائه شود.

بر اساس قوانین مالیاتی فعلی قزاقستان، اتباع قزاقستان و مقیمان مالیاتی باید فرم مالیاتی ۲۷۰۰۰۰ را ارائه کنند، چنانچه یکی از معیارهای زیر را داشته باشند:

۱. اشخاص حقیقی که مطابق قانون مبارزه با فساد، دارای تعهدات مربوط به اظهارنامه‌دهی هستند.
۲. اشخاص حقیقی که سهامداران عمده بانک‌ها و سازمان‌های بیمه، یا مدیران سبد سرمایه‌گذاری مطابق با قوانین قزاقستان هستند، همچنین همسران مقیم مالیاتی آنها.
۳. اشخاص حقیقی که مدیرعامل یا مؤسس (شریک) اشخاص حقوقی هستند و بیش از ۱۰٪ از سهام سرمایه مجاز شرکت‌های سهامی را در اختیار دارند، و همچنین همسران مقیم آنها؛ به استثنای مؤسسان (شرکای) سازمان‌های غیرانتفاعی.
۴. اشخاص حقیقی که به فعالیت‌های حرفه‌ای مستقل اشتغال دارند.
۵. اشخاص حقیقی که درآمدی دریافت کرده‌اند که در مبدأ پرداخت مشمول مالیات نشده و مشمول مالیات‌ستانی توسط خود اشخاص حقیقی به‌طور مستقل است.
۶. اشخاص حقیقی که در حساب‌های بانکی خارجی خود، در مجموع بیش از ۱۰۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۷۵۰۰ دلار آمریکا) در تاریخ ۳۱ دسامبر دوره گزارش‌دهی وجه داشته‌اند.
۷. اشخاص حقیقی که در تاریخ ۳۱ دسامبر سال گزارش‌دهی، هر یک از موارد زیر را داشته‌اند:
 - اموالی که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت نزد مرجع ذی‌صلاح دولت خارجی هستند
 - اوراق بهاداری که ناشران آنها در خارج از قزاقستان به ثبت رسیده‌اند
 - طلای سرمایه‌گذاری
 - سهم‌الشرکه در سرمایه قانونی اشخاص حقوقی خارجی
 - مطالبات و/یا بدهی‌ها نسبت به هر شخصی (شخص حقیقی یا شخص حقوقی)

● معاملات مربوط به خرید، فروش یا دریافت بلاعوض اموال خارج از قزاقستان در طول سال گزارش‌دهی

۸. اشخاص حقیقی که در تاریخ ۳۱ دسامبر دوره گزارش‌دهی، دارای دارایی‌های دیجیتال بوده‌اند.

۹. اشخاص حقیقی که در داخل قزاقستان و/یا خارج از قزاقستان، هر یک از اموال زیر را به ارزش بیش از ۲۰,۰۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۱۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا) تحصیل کرده‌اند:

● اموال غیرمنقولی که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت نزد مرجع ذی‌صلاح دولت خارجی هستند

● وسایل نقلیه مکانیکی و یدک‌ها که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت نزد مرجع ذی‌صلاح دولت خارجی هستند

● سهم‌الشرکه در سرمایه قانونی اشخاص حقوقی

● اوراق بهادار

● ابزارهای مشتقه

● سهم‌الشرکه در ساخت‌وساز مسکن

● طلای سرمایه‌گذاری

۱۰. اشخاص حقیقی که بر اساس درخواست مالیاتی ارائه‌شده به مأمور مالیاتی، خواستار کسورات مالیاتی مقدماتی شده‌اند.

اشخاص حقیقی موضوع بندهای فرعی ۱ تا ۳ و ۹ فهرست فوق، در صورتی که هر یک از موارد زیر را تحصیل کرده باشند، باید فرم مالیاتی ۲۷۰,۰۰ را ارائه کنند و منابع تأمین هزینه‌های تحصیل آن را نیز افشا کنند:

● اموالی که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت نزد مرجع ذی‌صلاح دولت خارجی هستند

● وسایل نقلیه مکانیکی و یدک‌هایی که مشمول ثبت دولتی هستند

● سهم‌الشرکه در سرمایه قانونی اشخاص حقوقی

● اوراق بهادار و دارایی‌های دیجیتال

● طلای سرمایه‌گذاری

● ابزارهای مشتقه

● سهم‌الشرکه در ساخت‌وساز مسکن

اظهارنامه درآمد و دارایی باید هر سال توسط تمامی اشخاص حقیقی مکلف، حداکثر تا ۱۵ سپتامبر سال پس از سال گزارش‌دهی ارائه شود. اظهارنامه باید، از جمله، شامل موارد زیر باشد:

● درآمد دریافت‌شده طی سال تقویمی، از جمله درآمدهای حاصل از خارج از قزاقستان

● کسورات مالیاتی

● تحصیل، واگذاری و/یا دریافت بلاعوض اموالی که مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت هستند، همچنین اموالی که حقوق مربوط به آن‌ها و/یا معاملات مربوط به آن‌ها مشمول ثبت دولتی یا سایر انواع ثبت هستند، از جمله اموال واقع در خارج از قزاقستان

● اوراق بهاداری که ناشران آن‌ها در خارج از قزاقستان به ثبت رسیده‌اند

● سهم‌الشرکه در سرمایه قانونی یک شخص حقوقی ثبت‌شده در خارج از قزاقستان

اشخاص حقیقی که از نظر مالیاتی غیرمقیم قزاقستان هستند، در صورتی که تنها درآمد آن‌ها از منابع داخل قزاقستان، مشمول مالیات قرار گرفته و توسط یک مأمور مالیاتی قزاقستان گزارش شده باشد، ملزم به ارائه اظهارنامه درآمد و دارایی نیستند.

در صورتی که غیرمقیمان موظف به ارائه فرم مالیاتی ۲۷۰,۰۰۰ باشند، این فرم باید حداکثر تا اول ژوئیه سال بعد ارائه شود. در صورت خروج از قزاقستان بدون قصد بازگشت پیش از اول ژوئیه سال بعد، غیرمقیمان می‌توانند فرم مالیاتی ۲۷۰,۰۰۰ را ارائه کرده و مالیات مربوطه را پرداخت کنند. قانون برای تأخیر در پرداخت یا عدم پرداخت مالیات متعلق به درآمد مشمول مالیات، جریمه دیرکرد در نظر گرفته است.

تحریم‌های اداری برای اشخاص حقیقی

تحریم‌های اداری برای اشخاص حقیقی در ادامه مورد بررسی قرار گرفته‌اند. مجازات‌های مربوط به عدم ارائه اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی در مهلت مقرر به شرح زیر است:

● بار اول: اخطار

● تکرار تخلف ظرف یک سال: جریمه معادل ۱۵ شاخص محاسباتی (۶۴،۸۷۵ تنگه قزاقستان یا تقریباً ۱۲۵ دلار آمریکا)

مجازات‌های مربوط به پنهان کردن موارد مشمول مالیات به شرح زیر است:

● بار اول: جریمه‌ای معادل ۲۰۰ درصد مالیات قابل پرداخت برای هر مورد مشمول مالیات که پنهان شده است

● تکرار تخلف ظرف یک سال: جریمه‌ای معادل ۳۰۰ درصد مالیات قابل پرداخت برای هر مورد پنهان شده

مجازات‌های مربوط به پنهان کردن اطلاعات مربوط به اموال خارج از قزاقستان به شرح زیر است:

● بار اول: جریمه معادل ۱۰۰ شاخص محاسباتی (۴۳۲،۵۰۰ تنگه قزاقستان یا تقریباً ۸۳۰ دلار آمریکا)

● تکرار تخلف ظرف یک سال: جریمه معادل ۲۰۰ شاخص محاسباتی (۸۶۵،۰۰۰ تنگه قزاقستان یا تقریباً ۱،۶۶۰ دلار آمریکا)

مسئولیت اداری بابت تخلفات فوق، برای هر یک از اقلام دارایی به‌طور جداگانه اعمال می‌شود. عدم ارائه اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی مطابق با قانون مالیاتی، معادل پنهان کردن اطلاعات مربوط به اموال خارج از قزاقستان محسوب می‌شود. بسته به میزان کسر مالیات از مبلغ واقعی، برخی تخلفات ممکن است منجر به مسئولیت کیفری شوند.

تحریم‌های اداری بابت تخلفات مربوط به حقوق و دستمزد

مجازات‌های مربوط به کمتر اعلام کردن مالیات در اظهارنامه‌های مالیاتی، حداکثر معادل ۸۰ درصد مبلغ کمتر اعلام شده مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و مالیات اجتماعی است. مجازات مربوط به عدم کسر یا کمتر کسر کردن مالیات‌ها، حداکثر معادل ۵۰ درصد مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی است که کسر نشده است. مجازات مربوط به عدم واریز یا کمتر واریز کردن مالیات‌های کسر شده، حداکثر معادل ۲۰ شاخص محاسباتی (۸۶،۵۰۰ تنگه قزاقستان یا تقریباً ۱۶۶ دلار آمریکا) است. مجازات‌های مربوط به عدم ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی حقوق و دستمزد در مهلت مقرر به شرح زیر است:

● بار اول: اخطار

● تکرار تخلف ظرف یک سال: جریمه حداکثر تا ۷۰ شاخص محاسباتی (۳۰۲،۷۵۰ تنگه قزاقستان یا تقریباً ۵۸۰ دلار آمریکا)

مجازات‌های مربوط به عدم واریز، محاسبه با تأخیر و/یا محاسبه کمتر از میزان مقرر، کسر کمتر از میزان مقرر و/یا پرداخت کمتر از میزان مقرر (واریز کمتر از میزان مقرر) حق بیمه‌های اجباری بازنشستگی و حق بیمه‌های اجباری حرفه‌ای بازنشستگی به صندوق متحد انباشت بازنشستگی به شرح زیر است:

● بار اول: اخطار

● تکرار تخلف: حداکثر تا ۵۰ درصد مبلغ حق بیمه‌های اجباری بازنشستگی و حق بیمه‌های اجباری حرفه‌ای بازنشستگی که واریز نشده، با تأخیر محاسبه شده و/یا کمتر از میزان مقرر محاسبه شده، کمتر از میزان مقرر کسر شده و/یا کمتر از میزان مقرر پرداخت شده (کمتر از میزان مقرر واریز شده) است.

مجازات‌های مربوط به عدم پرداخت (عدم واریز) و پرداخت با تأخیر و/یا کمتر از میزان مقرر (واریز کمتر از میزان مقرر) حق بیمه‌های اجتماعی به شرح زیر است:

● بار اول: اخطار

● تکرار تخلف: حداکثر تا ۵۰ درصد حق بیمه‌های اجتماعی پرداخت‌نشده (واریز‌نشده) و پرداخت‌شده با تأخیر و/یا کمتر از میزان مقرر (واریز‌شده کمتر از میزان مقرر)

مجازات‌های مربوط به پنهان کردن موارد مشمول مالیات به شرح زیر است:

● بار اول: جریمه‌ای معادل ۲۰۰ درصد مالیات قابل پرداخت برای هر مورد مشمول مالیات که پنهان شده است

● تکرار تخلف ظرف یک سال: جریمه‌ای معادل ۳۰۰ درصد مالیات قابل پرداخت برای هر مورد پنهان‌شده

ثبت مالیاتی اتباع خارجی در قزاقستان

رویه مشخص و مستقلی برای ثبت مالیاتی اتباع خارجی وجود ندارد. اتباع خارجی پس از دریافت شماره شناسایی فردی INN، به‌طور خودکار نزد مراجع مالیاتی ثبت می‌شوند. در حال حاضر، اتباع خارجی در صورتی که مایل به افتتاح حساب بانکی، انعقاد قرارداد کار، دریافت انواع خاصی از مجوزها یا روادید باشند، باید شماره شناسایی فردی دریافت کنند.

تخفیف مالیاتی مضاعف و معاهدات مالیاتی

بر اساس قانون مالیاتی، مالیات بر درآمدی که مقیمان مالیاتی قزاقستان در خارج از قزاقستان پرداخت کرده‌اند، می‌تواند در مقابل مالیات بر درآمد قابل پرداخت در قزاقستان بابت همان درآمد منظور شود، اما این مبلغ نمی‌تواند از میزان مالیات محاسبه‌شده در قزاقستان بیشتر باشد.

برای استفاده از اعتبار مالیاتی خارجی، باید بنا به درخواست مراجع مالیاتی قزاقستان، سندی که درآمد دریافت‌شده و مالیات بر درآمد پرداخت‌شده یا کسرشده را تأیید می‌کند، ارائه شود. این سند باید توسط مراجع مالیاتی خارجی صادر و/یا تأیید شده، آپوستیل یا قانونی‌سازی شده و به زبان روسی یا قزاقی ترجمه شده باشد.

شخص حقیقی دریافت‌کننده درآمد از منابع داخل قزاقستان که شرایط یک معاهده اجتناب از اخذ مالیات مضاعف را احراز می‌کند، در صورتی که یکی از اسناد زیر را که وضعیت اقامت مالیاتی شخص حقیقی در حوزه قضایی طرف معاهده اجتناب از اخذ مالیات مضاعف را تأیید می‌کند و توسط مرجع مالیاتی ذی‌صلاح صادر شده باشد، ارائه کند، می‌تواند از معافیت مقرر در معاهده استفاده کند:

- اصل سندی که توسط مرجع دولتی ذی‌صلاح تأیید شده و مطابق قوانین قزاقستان قانونی‌سازی شده باشد
- نسخه‌ای که به‌طور رسمی توسط دفتر اسناد رسمی تأیید شده از سند مذکور در بند اول. امضا و مهر دفتر اسناد رسمی باید مطابق قوانین قزاقستان قانونی‌سازی شده باشد
- نسخه چاپی سند الکترونیکی تأییدکننده وضعیت اقامت مالیاتی که در پایگاه اینترنتی مرجع دولتی ذی‌صلاح منتشر شده باشد.

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی (CIT)

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی بر درآمد جهانی اشخاص حقوقی مقیم و درآمد اشخاص حقوقی غیرمقیم از منابع داخل قزاقستان اعمال می‌شود. اصول اساسی این مالیات با اصولی که در اکثر اقتصادهای توسعه‌یافته اعمال می‌شوند، سازگار است. با این حال، استانداردهای موردنیاز برای اسناد و مدارک پشتیبان در قزاقستان به‌طور ویژه‌ای سخت‌گیرانه هستند.

مودیان مالیاتی

اشخاص مقیم بر درآمد جهانی خود و اشخاص غیرمقیم بر درآمد حاصل از منابع داخل قزاقستان مشمول مالیات می‌شوند. اشخاص غیرمقیمی که از طریق یک مؤسسه دائم در قزاقستان فعالیت تجاری انجام می‌دهند، مشمول

مالیات بر سود مؤسسه دائم هستند که اساساً به همان شیوه‌ای محاسبه می‌شود که برای اشخاص مقیم محاسبه می‌شود. اشخاص غیرمقیمی که درآمدی از منابع داخل قزاقستان به دست می‌آورند، اما این درآمد را از طریق مؤسسه دائم کسب نمی‌کنند، مشمول مالیات کسر شده از منبع هستند (به بخش «مالیات کسر شده از منبع» در ادامه مراجعه شود).

برای برخی فعالیت‌ها (از جمله مشارکت کنندگان «آستانه هاب»، فعالیت‌های انجام شده بر اساس قراردادهای سرمایه‌گذاری یا در مناطق ویژه اقتصادی و غیره)، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی می‌تواند تا ۱۰۰ درصد کاهش یابد (برای جزئیات به بخش «مشوق‌های سرمایه‌گذاران» مراجعه شود).

درآمد مشمول مالیات

درآمد مشمول مالیات به صورت مجموع درآمد سالانه پس از اعمال تعدیلات معین، منهای کسورات قانونی محاسبه می‌شود. مجموع درآمد سالانه تقریباً شامل تمامی اشکال درآمد، از جمله عواید سرمایه‌ای، می‌شود. برخی انواع درآمد از درآمد مشمول مالیات مستثنا هستند، از جمله سود سهام (به استثنای سود سهامی که توسط مؤسسه دائم یک شخص غیرمقیم بابت اوراق بهاداری دریافت می‌شود که در بورس‌های قزاقستان، یعنی بورس قزاقستان یا بورس بین‌المللی آستانه، معامله نمی‌شوند). کسورات شامل تمامی هزینه‌های مرتبط با فعالیت تجاری و با هدف کسب سود، به علاوه تعدادی اقلام جزئی دیگر است.

علاوه بر هزینه‌های عادی عملیاتی، نمونه‌هایی از هزینه‌های قابل کسر عبارت‌اند از: بهره (تا سقف تعیین شده برای سرمایه‌گذاری با سرمایه اندک یا مبلغی که بابت برخی استقراض‌ها واقعاً پرداخت شده است)، زیان‌های ناشی از تبدیل ارز، برخی هزینه‌های پذیرایی و مهمانی تا سقف ۱ درصد از حقوق و دستمزد مشمول مالیات، و هزینه‌های خیریه تا سقف ۴ درصد درآمد مشمول مالیات. این فهرست جامع نیست.

زیان‌های ناشی از فعالیت‌های کارآفرینانه و فروش دارایی‌های ثابت گروه اول (مانند ساختمان‌ها) را می‌توان طی ۱۰ سال تقویمی بعدی، به صورت شامل خود سال‌های مذکور، به دوره‌های بعد منتقل کرد و در مقابل درآمد مشمول مالیات همان سال‌ها منظور نمود.

زیان‌های سرمایه‌ای ناشی از فروش اوراق بهادار و سایر دارایی‌های غیرقابل استهلاک، به طور کلی می‌توانند در مقابل عواید سرمایه‌ای مربوطه منظور شوند (با برخی استثناها). از سال ۲۰۲۶، هزینه‌های مودی مالیاتی بابت تحصیل کالاها، کارها و خدمات از اشخاص حقوقی که از یک رژیم مالیاتی خاص مبتنی بر اظهارنامه ساده شده

استفاده می‌کنند — مشروط بر اینکه این اشخاص در تاریخ دریافت کالاها، کارها و خدمات مذکور همچنان از رژیم مالیاتی خاص استفاده کنند — برای اهداف مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی قابل کسر نیستند.

استهلاک مالیاتی

برای آنکه یک قلم دارایی برای اهداف مالیاتی به‌عنوان دارایی ثابت شناخته شود، باید در حساب‌های مالی شخص حقوقی بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، با برخی استثنایها، به‌عنوان دارایی ثابت تعریف شده باشد. برای اهداف استهلاک مالیاتی، دارایی‌های ثابت به چهار گروه تقسیم می‌شوند. دارایی‌ها را می‌توان با هر نرخ که در دفتر ثبت مالیاتی شخص حقوقی درج شده است، تا سقف حداکثر نرخ‌های مشخص شده در جدول زیر، مستهلاک کرد.

اقدام زیر به‌عنوان دارایی‌های ثابت قابل استهلاک طبقه‌بندی نمی‌شوند:

● زمین

● دارایی‌های نامشهود با عمر مفید نامحدود

● پروژه‌های در حال ساخت و غیره

گروه	نوع دارایی‌های ثابت	حداکثر نرخ استهلاک
I	ساختمان‌ها و سازه‌ها (به‌استثنای چاه‌های نفت و گاز و تأسیسات انتقال)	۱۰٪
II	ماشین‌آلات و تجهیزات (به‌استثنای ماشین‌آلات و تجهیزات تولید نفت و گاز، رایانه‌ها و تجهیزات پردازش داده)	۲۵٪
III	رایانه‌ها، نرم‌افزار و تجهیزات پردازش داده	۴۰٪
IV	دارایی‌های ثابت مشمول سایر گروه‌ها نیستند، از جمله چاه‌های نفت و گاز، تأسیسات انتقال و ماشین‌آلات و تجهیزات	۱۵٪

از سال ۲۰۲۶، مودیان مالیاتی می‌توانند به‌طور مستقل تصمیم بگیرند که هزینه‌های «بعدی» را در دوره جاری کسر کنند یا با افزایش ارزش دفتری گروه، آن‌ها را به‌عنوان هزینه سرمایه‌ای منظور کنند. قوانین مالیاتی، مشوق‌هایی را در قالب مزایای استهلاک مالیاتی برای دارایی‌های ثابت پیش‌بینی کرده‌اند. برای مثال، ارزش ساختمان‌ها و تأسیسات تولیدی، ماشین‌آلات و تجهیزات که در قزاقستان به بهره‌برداری می‌رسند و قرار است حداقل به مدت سه سال در فعالیت‌های تجاری مورد استفاده قرار گیرند، می‌تواند پیش از آغاز بهره‌برداری، در زمان انجام هزینه‌های ساخت، یا طی سه سال نخست بهره‌برداری به‌صورت مساوی مستهلک شود. هزینه‌های سرمایه‌ای مربوط به نوسازی و بازسازی چنین دارایی‌های ثابتی را می‌توان در زمان تحقق آن‌ها کسر کرد.

این مشوق‌ها شامل مشارکت‌کنندگان «آستانه‌هاب»، «مرکز مالی بین‌المللی آستانه»، اشخاص حقوقی استفاده‌کننده از رژیم مالیاتی خاص یا تولیدکنندگان مشروبات الکلی، دخانیات یا محصولات کشاورزی، همچنین دارایی‌های مورد استفاده در توسعه منابع زیرزمینی یا پروژه‌های دارای اولویت سرمایه‌گذاری و غیره نمی‌شود.

با این حال، استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی می‌توانند بر اساس قرارداد مربوط به فرآوری مواد معدنی جامد از مشوق‌های مالیاتی بهره‌مند شوند؛ از جمله کاهش ۱۰۰ درصدی مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، اعمال نرخ و ضریب صفر برای مالیات زمین و مالیات بر دارایی و معافیت از مالیات بر ارزش افزوده واردات.

نرخ‌های مالیاتی و الزامات رعایت مقررات

نرخ استاندارد مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در حال حاضر ۲۰ درصد درآمد مشمول مالیات است. علاوه بر این، درآمد خالص مؤسسه دائم (شعبه) شخص غیرمقیم در قزاقستان، پس از کسر مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، مشمول مالیات بر سود شعبه با نرخ ۱۵ درصد است. این نرخ معمولاً بر اساس معاهدات مالیاتی کاهش می‌یابد.

از سال ۲۰۲۶، فعالیت‌های بانکی انجام‌شده توسط بانک‌های رده دوم (به‌استثنای درآمد مشمول مالیات حاصل از اعطای تسهیلات به اشخاص حقوقی تجاری) و همچنین فعالیت‌های کازینوها، سالن‌های دستگاه‌های بازی، مراکز توتالیزاتور و دفاتر شرط‌بندی، مشمول مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی با نرخ ۲۵ درصد هستند.

دوره مالیاتی یک سال تقویمی است. مهلت ارائه اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، ۳۱ مارس سال پس از دوره گزارش‌دهی است. به‌طور معمول، تمامی مودیان مالیاتی (با برخی استثنایها) مشمول سازوکار پرداخت علی‌الحساب مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی هستند. بر اساس این سازوکار، مودیان باید بدهی مالیاتی خود برای سال را برآورد کرده و مالیات را به‌صورت اقساط ماهانه، حداکثر تا روز ۲۵ ماه جاری، پرداخت کنند.

شرکت «EY» خدمات زیر را در زمینه مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی ارائه می‌دهد:

- کمک به شرکت‌ها در تمامی جنبه‌های رعایت الزامات مالیاتی
- خدمات حسابداری مالیاتی و مشاوره در زمینه ریسک
- تهیه و بررسی سیاست‌های اجباری حسابداری مالیاتی
- خدمات جامع دعاوی مالیاتی، از جمله، در مواردی که قانون اجازه می‌دهد، نمایندگی از مویدان مالیاتی در دادگاه

قوانین مربوط به شرکت‌های خارجی تحت کنترل (CFC)

قوانین مالیاتی قزاقستان شامل مقررات مربوط به شرکت‌های خارجی تحت کنترل است که بر نحوه مالیات‌گذاری گروه‌هایی که در نهایت تحت مالکیت اشخاص مقیم قزاقستان هستند، تأثیر می‌گذارد.

بر اساس این مقررات، یک مقیم قزاقستان باید هر شرکت خارجی تحت کنترل (مطابق تعریف زیر) را به مراجع مالیاتی قزاقستان گزارش کند و بخش مربوطه از سود شرکت خارجی تحت کنترل برای دوره گزارش‌دهی باید برای اهداف مالیات بر درآمد قزاقستان، حسب مورد، در مجموع درآمد سالانه شخص مقیم منظور شود؛ خواه مالیات مربوطه، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی باشد یا مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی. مقررات شرکت‌های خارجی تحت کنترل، کسورات، معافیت‌ها و ابزارهای مشخصی را برای جلوگیری از اخذ مالیات مضاعف پیش‌بینی می‌کنند.

مفهوم شرکت خارجی تحت کنترل در قانون مالیاتی قزاقستان شامل اشخاص و واحدهایی است (اشخاص حقوقی و سایر اشکال فعالیت تجاری، برای مثال تراست‌ها) که در صورتی مشمول این مفهوم می‌شوند که:

۱. حداقل ۲۵ درصد از منافع مالکانه یا سهام آن‌ها به‌طور مستقیم، غیرمستقیم یا به‌صورت انتسابی، در مالکیت یک مقیم قزاقستان باشد، یا یک مقیم قزاقستان به‌طور مستقیم، غیرمستقیم یا به‌صورت انتسابی بر آن واحد کنترل داشته باشد؛

۲. نرخ مؤثر مالیاتی آن واحد بر اساس صورت‌های مالی مربوط به دوره جاری و دو دوره قبلی کمتر از ۱۰ درصد باشد، یا آن واحد (یا شخص حقوقی مسئول نگهداری حساب‌های درآمد و هزینه‌های آن یا مدیریت دارایی‌های آن) در یک حوزه قضایی موجود در فهرست سیاه ثبت شده باشد.

بر اساس اصلاحات سال ۲۰۲۶ قانون مالیاتی قزاقستان، مفهوم شرکت خارجی تحت کنترل شامل واحدهای ثبت شده در کشورهایی که با قزاقستان معاهده اجتناب از اخذ مالیات مضاعف منعقد کرده‌اند نمی‌شود، مشروط بر اینکه نرخ اسمی مالیات بر درآمد در آن کشور خارجی بیش از ۱۵ درصد باشد.

فهرست چنین کشورهایی (که اصطلاحاً «فهرست سفید» نامیده می‌شود) توسط مرجع ذیصلاح قزاقستان حداکثر تا ۳۱ دسامبر سال پس از دوره گزارش‌دهی تصویب می‌شود. آخرین بار، چنین فهرستی در دسامبر ۲۰۲۱ توسط وزارت دارایی منتشر شد و شامل ۴۱ کشور بود.

مفهوم شرکت خارجی تحت کنترل همچنین شامل اشخاص حقوقی خارجی نمی‌شود که مجموع درآمد آن‌ها کمتر از حدود ۱۵۰۰ دلار آمریکا باشد، در وضعیت زیان‌ده قرار داشته باشند یا تحت مالکیت مشارکت‌کنندگان مرکز مالی بین‌المللی آستانه باشند.

مشوق‌های جدیدی نیز پیش‌بینی شده است، از جمله معافیت سود شرکت خارجی تحت کنترل در مواردی که:

- حداقل ۸۰ درصد آن از درآمد فعال تشکیل شده باشد؛
 - سود شرکت خارجی تحت کنترل به میزان درآمد حاصل از منابع داخل قزاقستان قابل کسر باشد؛
 - شرکت خارجی تحت کنترل به‌طور مستقیم و/یا غیرمستقیم متعلق به یک مقیم سرمایه‌گذاری مرکز مالی بین‌المللی آستانه باشد و/یا تحت کنترل وی قرار داشته باشد.
- برخی از اقدامات فوق برای برخورداری از معافیت مالیاتی ممکن است به‌صورت عطف به ماسبق اعمال شوند (برای مثال، از سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۲۱).
- الزامات مربوط به مستندسازی معافیت‌های مالیاتی شرکت‌های خارجی تحت کنترل سخت‌گیرانه‌تر شده است، اما در عین حال برخی مشوق‌ها نیز ارائه شده‌اند؛ از جمله حذف برخی انواع «درآمدهای کاغذی» هنگام محاسبه سود مالی شرکت خارجی تحت کنترل.

مالیات کسرشده از منبع (WHT) به استثنای مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

مالیات کسرشده از منبع بر اکثر انواع درآمد حاصل از منابع داخل قزاقستان که به اشخاص غیرمقیم فاقد ثبت مالیاتی در قزاقستان پرداخت می‌شود، اعمال می‌شود و حتی در مورد برخی اشخاصی که ثبت مالیاتی دارند نیز، در صورت عدم رعایت دقت و الزامات لازم، ممکن است اعمال شود.

فهرست درآمدهایی که درآمد حاصل از منابع داخل قزاقستان محسوب می‌شوند، در قانون مالیاتی تعیین شده است. مقررات مربوط پیچیده و فاقد انسجام هستند و در برخی موارد، مالیات کسرشده از منبع ممکن است بر پرداخت‌هایی اعمال شود که هیچ‌گونه حضور یا فعالیتی در قزاقستان ندارند.

درک کامل نحوه تأثیر مالیات کسرشده از منبع بر فعالیت تجاری شما اهمیت حیاتی دارد. همچنین، برای برخورداری از مزایای پیش‌بینی‌شده در معاهدات مالیاتی، باید الزامات اداری قابل توجهی رعایت شود.

مودیان پرداخت‌کننده

مأموران مالیاتی، مالیات را از درآمد ناخالص شخص غیرمقیم از منابع داخل قزاقستان کسر می‌کنند. هر شخص حقوقی ثبت‌شده برای اهداف مالیاتی که درآمدی از منابع داخل قزاقستان پرداخت می‌کند، بالقوه یک مأمور مالیاتی محسوب می‌شود.

در معاملات مربوط به انتقال سهام یا سهم‌الشرکه، خریدار به‌عنوان مأمور مالیاتی عمل می‌کند و اگر خریدار مالیات را کسر نکند، ممکن است مالیات از شخص مقیمی مطالبه شود که دارایی‌های وی پشتوانه سهام یا سهم‌الشرکه مربوطه هستند.

درآمد مشمول مالیات

درآمد مشمول مالیات شامل موارد زیر است، اما به آن‌ها محدود نمی‌شود:

- درآمد اشخاص غیرمقیم حاصل از فروش کالا یا انجام کار یا ارائه خدمات در قزاقستان
- درآمد حاصل از خدمات مدیریتی، مالی (با برخی استثنایها)، مشاوره‌ای، مهندسی، حقوقی (به‌استثنای نمایندگی در دادگاه و خدمات دفاتر اسناد رسمی) و حسابرسی که خارج از قزاقستان انجام می‌شوند
- هرگونه درآمد اشخاص حقوقی مستقر در حوزه‌های قضایی دارای رژیم مالیاتی ترجیحی، صرف‌نظر از اینکه عملیات زیربنایی در کجا انجام می‌شوند

● عواید سرمایه‌ای حاصل از فروش سهام یا سهم‌الشرکه در اشخاص حقوقی قزاقستانی یا اشخاص حقوقی خارجی که بخش عمده ارزش خود را از قزاقستان به دست می‌آورند

● عواید سرمایه‌ای حاصل از فروش اموال واقع در قزاقستان که مشمول ثبت هستند

برخی انواع درآمد از مالیات کسر شده از منبع معاف هستند؛ از جمله عواید سرمایه‌ای حاصل از سهامی که بیش از سه سال نگهداری شده‌اند، مشروط بر اینکه برخی شرایط دیگر نیز احراز شوند.

همچنین، قانون مالیاتی جدید که از اول ژانویه ۲۰۲۶ لازم‌الاجرا شده است، معافیت‌ها و نرخ‌های جدیدی برای مالیات کسر شده از منبع معرفی کرده و در عین حال برخی معافیت‌های موجود را لغو کرده است.

پیش از این، قانون مالیاتی جمهوری قزاقستان شامل مقرراتی برای نرخ کاهش یافته ۱۰ درصدی مالیات کسر شده از منبع بابت سود سهام، مشروط به نگهداری سهام به مدت سه سال، بود؛ اما این مقررات دیگر در قانون مالیاتی جدید قزاقستان وجود ندارند.

علاوه بر این، بر اساس قانون مالیاتی سابق جمهوری قزاقستان، معافیت عواید سرمایه‌ای برای تمامی گروه‌های موذیان مالیاتی در خصوص فروش اوراق بهادار پذیرفته شده برای معامله در بازار آزاد در بورس‌های سهام قزاقستان یا بورس‌های سهام خارجی اعمال می‌شد.

بر اساس قانون مالیاتی جدید سال ۲۰۲۶، این معافیت صرفاً به اشخاص حقیقی غیرمقیم محدود شده و فقط در مورد فروش‌هایی اعمال می‌شود که از طریق معاملات باز در یک بورس سهام فعال در قزاقستان انجام شده باشند.

اکنون نرخ تصاعدی جدیدی برای مالیات کسر شده از منبع بابت سود سهام پرداختی به اشخاص غیرمقیمی اعمال می‌شود که به طور مستقیم یا غیرمستقیم حداقل ۲۵ درصد از سرمایه یک شخص مقیم قزاقستان را در اختیار دارند: برای مبلغ تا سقف ۲۳۰٬۰۰۰ شاخص محاسباتی (شامل همین مبلغ؛ تقریباً ۱۰۹ میلیون دلار آمریکا)، نرخ ۵ درصد و برای مبلغ مازاد بر آن، نرخ ۱۵ درصد اعمال می‌شود.

نرخ مالیات کسر شده از منبع بابت بهره وام‌ها (استقراض‌ها) و اوراق بدهی به ۱۰ درصد کاهش یافته است.

قانون مالیاتی جدید همچنین دیگر معافیتی را برای اشخاص حقوقی غیرمقیم بابت عواید سرمایه‌ای حاصل از واگذاری سهم‌الشرکه یا سهام در یک شخص حقوقی قزاقستانی، مشروط به احراز شرایط خاص، پیش‌بینی نمی‌کند.

نرخ‌های مالیاتی و رعایت الزامات

نرخ مالیات کسر شده از منبع	نوع درآمد
٪۱۵	بهره، سود سهام، عواید سرمایه‌ای و حق امتیاز
٪۱۰	درآمد بهره‌ای حاصل از وام‌ها، استقراض‌ها و اوراق بدهی
٪۱۵	حق بیمه‌های مربوط به قراردادهای پوشش ریسک بیمه‌ای
٪۵	درآمد حاصل از خدمات حمل‌ونقل بین‌المللی و حق بیمه‌های بیمه اتکایی
٪۲۰	درآمد شخص حقوقی ثبت شده در یک حوزه قضایی دارای رژیم مالیاتی ترجیحی
٪۲۰	سایر درآمدها، از جمله درآمد حاصل از خدمات

بیشتر معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف که قزاقستان منعقد کرده است، در صورت احراز شرایط خاص، یا معافیت از مالیات کسر شده از منبع در قزاقستان را پیش‌بینی می‌کنند یا نرخ‌های کاهش یافته مالیات کسر شده از منبع، در محدوده ۵ تا ۱۰ درصد، را مقرر می‌دارند.

با این حال، برخورداری از این مزایا نیز مشمول الزامات مستندسازی مقرر در قانون مالیاتی است. مقررات مربوط به اسناد مورد نیاز بسیار مشخص هستند و عموماً توصیه می‌شود که مأمور مالیاتی، در زمان انجام پرداخت (یا حداکثر تا پایان سال مالیاتی یا ۳۱ مارس سال بعد)، اسناد مربوطه را در اختیار داشته باشد تا بتوان از مزایای معاهده استفاده کرد.

در غیر این صورت، مالیات باید به‌طور کامل کسر شود و پرداخت‌کننده باید متعاقباً برای استرداد آن درخواست ارائه کند؛ فرایندی که پیچیده و زمان‌بر بوده و نتیجه آن نیز قطعی نیست.

علاوه بر این، سند چندجانبه در قزاقستان از اول اکتبر ۲۰۲۰ لازم‌الاجرا شده است. با این حال، برخی کشورها معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف خود با قزاقستان را در اسناد الحاق خود به این سند چندجانبه وارد

نکرده‌اند (برای مثال، آلمان و سوئیس)، در حالی که برخی دیگر نیز در آن زمان این سند چندجانبه را امضا یا تصویب نکرده بودند.

قزاقستان تمامی حداقل استانداردهای سند چندجانبه را پذیرفته است. از نظر محدودیت مزایا، قزاقستان سازوکار ساده‌شده محدودیت مزایا را پذیرفته است که می‌تواند مزایای مالیاتی مربوط به ساختارهای نگهداری و تأمین مالی مورد استفاده شرکت‌های واسطه را به‌طور قابل‌توجهی محدود کند.

با این حال، از آنجا که تنها چند کشور (روسیه، اسلواکی و هند) تصمیم گرفته‌اند سازوکار ساده‌شده محدودیت مزایا را اعمال کنند، بیشتر معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف قزاقستان صرفاً مشمول آزمون هدف اصلی خواهند بود.

مالیات کسرشده از منبع توسط مأموران مالیاتی گزارش و واریز می‌شود. مهلت‌های عمومی واریز به شرح زیر است:

● برای مبالغی که محاسبه و پرداخت شده‌اند، حداکثر تا ۲۵ روز تقویمی پس از ماهی که پرداخت در آن انجام شده است.

● برای مبالغی که محاسبه شده اما هنوز پرداخت نشده‌اند، در صورتی که این مبالغ برای اهداف مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی کسر شده باشند، حداکثر تا ۱۰ روز تقویمی پس از مهلت ارائه اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی.

● برای پیش‌پرداخت‌ها، حداکثر تا ۲۵ روز تقویمی پس از پایان ماهی که درآمد برای شخص غیرمقیم در آن محاسبه شده است.

بر اساس قانون مالیاتی، مأموران مالیاتی باید اظهارنامه مالیات کسرشده از منبع را در مهلت‌های زیر ارائه کنند:

● برای فصل‌های اول تا سوم: حداکثر تا روز پانزدهم ماه دوم پس از فصلی که تعهد مالیات کسرشده از منبع در آن ایجاد شده است.

● برای فصل چهارم: حداکثر تا ۳۱ مارس سال بعد.

مالیات بر ارزش افزوده (VAT)

مودیان و ثبت‌نام

تمامی مودیانی که برای اهداف مالیات بر ارزش افزوده ثبت نام کرده اند، موظفاند مالیات بر ارزش افزوده را بر عرضه های مشمول مالیات خود اعمال کرده و تعهدات مالیات بر ارزش افزوده خود را محاسبه و گزارش کنند.

مودیان مالیاتی موظفاند برای اهداف مالیات بر ارزش افزوده در قزاقستان ثبت نام کنند، چنانچه مجموع گردش مالی آن ها در یک سال تقویمی از ۱۰،۰۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۸۶،۵۰۰ دلار آمریکا) بیشتر شود.

مهلت ثبت نام برای مالیات بر ارزش افزوده، ۵ روز کاری پس از روزی است که گردش مالی از حد تعیین شده فراتر می رود.

در صورتی که یک معامله مورد نظر موجب عبور از حد نصاب تعیین شده گردش مالی شود، مودی مالیاتی باید پیش از انجام چنین معامله ای به عنوان مودی مالیات بر ارزش افزوده ثبت نام کند.

حتی اگر یک شخص حقوقی ملزم به ثبت نام برای اهداف مالیات بر ارزش افزوده نباشد، معمولاً می تواند به صورت داوطلبانه با ارائه درخواست به مرجع مالیاتی مربوطه برای مالیات بر ارزش افزوده ثبت نام کند.

لغو ثبت نام

یک مودی مالیات بر ارزش افزوده تنها در موارد زیر می تواند برای لغو ثبت نام مالیات بر ارزش افزوده درخواست ارائه کند:

- تغییر از رژیم مالیاتی عمومی به یک رژیم مالیاتی خاص
- خاتمه فعالیت یا انحلال مودی مالیاتی
- مراجع مالیاتی در موارد زیر، بدون ارسال اطلاعیه، ثبت نام مودی مالیات بر ارزش افزوده را لغو خواهند کرد:
 - خاتمه فعالیت یا انحلال مودی مالیاتی، از جمله در نتیجه ورشکستگی
 - اعلام بی اعتباری ثبت نام (و ثبت مجدد) مودی مالیات بر ارزش افزوده توسط دادگاه
 - تجدید سازمان اشخاص حقوقی از طریق ادغام یا الحاق
 - تجدید سازمان شخص حقوقی از طریق تفکیک
 - فوت شخص حقیقی ثبت شده به عنوان کار آفرین انفرادی
 - انتقال از رژیم مالیاتی عمومی به یک رژیم مالیاتی خاص

گردش مالی مشمول مالیات بر ارزش افزوده

برای یک مودی مالیات بر ارزش افزوده، گردش مالی مشمول مالیات عبارت است از ارزش کل عرضه‌ها (فروش، معاوضه یا هبه) کالاها، کارها و خدمات و همچنین خرید کارها و خدمات از اشخاص غیرمقیم ثبت‌نشده.

دامنه محدودی از عرضه‌های غیرمشمول مالیات و معاف از مالیات از این قاعده مستثنا هستند.

تعاریف:

● در مالیات بر ارزش افزوده قزاقستان، اصطلاح «کالا» تقریباً هر نوع مال یا حقوق مالی را دربرمی‌گیرد، به‌استثنای کارها، خدمات، وجوه نقد (با هر واحد پولی) و دارایی‌های دیجیتال.

● عرضه‌های مشمول مالیات کارها یا خدمات، هرگونه عرضه کار یا خدمات، اعم از دارای عوض و بلاعوض، و همچنین هر چیزی است که در قبال دریافت عوض انجام می‌شود و عرضه کالا محسوب نمی‌شود.

تعداد محدودی از معاملات، مانند انتقال به سرمایه قانونی یک شخص حقوقی، به‌عنوان معاملات غیرمشمول مالیات در نظر گرفته می‌شوند. کالاها و خدمات در صورتی مشمول مالیات بر ارزش افزوده هستند که بر اساس مقررات مربوط به محل عرضه، عرضه‌شده در قزاقستان تلقی شوند. مقررات مربوط به محل عرضه، به‌طور کلی مشابه مقررات اتحادیه اروپا هستند؛ به‌ویژه، بر اساس این مقررات برخی عرضه‌هایی که خارج از قزاقستان انجام می‌شوند، مانند خدمات مشاوره‌ای، مهندسی و بازاریابی، عرضه‌شده در داخل قزاقستان تلقی شده و در نتیجه مشمول مالیات هستند.

نرخ‌های مالیات بر ارزش افزوده

نرخ استاندارد مالیات بر ارزش افزوده ۱۶ درصد است، اما ممکن است نرخ‌های کاهش‌یافته نیز اعمال شوند.

نرخ صفر درصد مالیات بر ارزش افزوده در موارد زیر اعمال می‌شود:

● فروش صادراتی کالاها

● خدمات حمل‌ونقل بین‌المللی

● فروش سوخت و روان‌کننده‌ها توسط فرودگاه‌ها، ارائه‌دهندگان خدمات زمینی و فروشندگان خرده‌فروشی
فرآورده‌های نفتی، در مواردی که سوخت‌گیری هواپیماهای متعلق به شرکت‌های هواپیمایی خارجی انجام شود
که پروازهای بین‌المللی و حمل‌ونقل هوایی بین‌المللی انجام می‌دهند

● فروش برخی کالاها به قلمرو منطقه ویژه اقتصادی، در صورتی که کالاها به‌طور کامل برای فعالیت‌هایی مورد
استفاده قرار گیرند که با اهداف منطقه ویژه اقتصادی مطابقت دارند

● فروش طلای تصفیه‌شده

نرخ‌های ۵ درصد (در سال ۲۰۲۶) و ۱۰ درصد (از سال ۲۰۲۷) مالیات بر ارزش افزوده در موارد زیر
اعمال می‌شوند:

● فروش محصولات دارویی، تجهیزات پزشکی، اجزای تجهیزات پزشکی، تجهیزات فنی کمکی (جبرانی) و
خدمات پزشکی (از جمله خدمات تجمیعی)

● واردات محصولات دارویی، تجهیزات پزشکی، اجزای تجهیزات پزشکی و تجهیزات فنی کمکی (جبرانی)

عرضه‌های معاف

گردش مالی و واردات معاف از مالیات بر ارزش افزوده شامل موارد زیر است:

● برخی خدمات مالی

● انتقال دارایی‌ها در قالب اجاره تأمین مالی، تا آنجا که مربوط به بهره باشد

● برخی خدمات ارائه‌شده توسط سازمان‌های غیرانتفاعی

● برخی خدمات مرتبط با فرهنگ، علم و آموزش

● برخی کالاها و خدمات مرتبط با فعالیت‌های پزشکی در چارچوب حجم تضمین‌شده خدمات پزشکی رایگان و
بیمه اجباری اجتماعی درمانی، همچنین کالاها و خدمات مربوط به درمان بیماری‌های نادر و بیماری‌های دارای
اهمیت اجتماعی

● واردات برخی دارایی‌های مندرج در فهرست مورد تأیید دولت

● کالاهای وارداتی توسط اشخاص حقیقی که برای اهداف کارآفرینانه وارد نمی‌شوند (با رعایت برخی محدودیت‌ها)

● گردش مالی مربوط به خدمات حمل‌ونقل بین‌المللی

● واردات کالا از یک کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در داخل همان شخص حقوقی (معاملات درون‌شرکتی)

● کالاهای، کارها و خدماتی که به‌صورت بلاعوض در قالب کمک‌های خیریه توسط یک سازمان غیرانتفاعی که مطابق قوانین مدنی جمهوری قزاقستان در قالب یک صندوق تأسیس شده است، ارائه می‌شوند

● فروش طلای تصفیه‌شده و/یا نقره تصفیه‌شده توسط اشخاص حقوقی تولیدکننده فلزات گران‌بها به اشخاص حقوقی تولیدکننده جواهرات و سایر محصولات

تهاتر مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده بابت کالاها و خدمات خریداری‌شده توسط مودی مالیات بر ارزش افزوده (یعنی مالیات بر ارزش افزوده نهاده)، از جمله مالیات بر ارزش افزوده‌ای که تحت سازوکار مالیات معکوس قبلاً پرداخت شده و مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده در گمرک، به‌طور کلی می‌تواند هنگام تعیین تعهد مالیات بر ارزش افزوده مودی در قبال بودجه، تهاتر یا منظور شود.

با این حال، برای مالیات بر ارزش افزوده‌ای که بابت عرضه‌های معاف از مالیات یا عرضه‌هایی که خارج از قزاقستان انجام‌شده تلقی می‌شوند، پرداخت شده است، امکان تهاتر وجود ندارد.

محاسبه مالیات بر ارزش افزوده و انتقال اعتبار مالیاتی به دوره بعد

تعهد مالیات بر ارزش افزوده یک مودی مالیاتی برابر است با مالیات بر ارزش افزوده خروجی (یعنی مالیات بر ارزش افزوده‌ای که توسط مودی دریافت و محاسبه شده است) منهای مالیات بر ارزش افزوده نهاده (یعنی مالیات بر ارزش افزوده‌ای که مودی به تأمین‌کنندگان خود پرداخت کرده، مالیات بر ارزش افزوده تحت سازوکار مالیات معکوس و مالیات بر ارزش افزوده واردات) در یک دوره گزارش‌دهی معین.

مبلغی که مالیات بر ارزش افزوده نهاده از مالیات بر ارزش افزوده خروجی بیشتر باشد، به‌طور کلی می‌تواند برای تهاتر با تعهدات مالیات بر ارزش افزوده در دوره‌های آتی به دوره بعد منتقل شود. در عمل، دریافت استرداد

مالیات (در صورت واجد شرایط بودن) فرایندی زمان‌بر است، هرچند برای برخی شرایط خاص، مانند صادرات مستمر، رویه‌های ویژه‌ای برای استرداد مالیات وجود دارد.

مالیات بر ارزش افزوده نهاده غیرقابل استرداد

مالیات بر ارزش افزوده نهاده مربوط به برخی اقلام قابل تهاتر نیست. این موارد شامل موارد زیر است:

- کالاها، کارها و خدماتی که مرتبط با گردش مالی مشمول مالیات نیستند
 - کالاها، کارها و خدماتی که برای آن‌ها صورتحساب مالیات بر ارزش افزوده صادر شده، اما الزامات قانون مالیاتی در مورد آن رعایت نشده است
 - کالاها و خدماتی که از محل تنخواه خریداری شده‌اند، به مبلغ بیش از ۱۰۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۷۳۰۰ دلار آمریکا)، صرف‌نظر از دفعات پرداخت
 - کالاها، کارها و خدمات خریداری‌شده از تأمین‌کنندگانی که دادگاه‌ها آن‌ها را اشخاص غیرفعال اعلام کرده‌اند
 - کالاها، کارها و خدماتی که دادگاه‌ها تشخیص داده‌اند توسط اشخاص حقوقی خصوصی بدون قصد واقعی برای انجام فعالیت‌های کارآفرینانه خریداری شده‌اند
- رعایت الزامات مالیات بر ارزش افزوده
- دوره مالیاتی مالیات بر ارزش افزوده یک فصل تقویمی است.
- اظهارنامه‌های مالیات بر ارزش افزوده باید نه زودتر از روز پانزدهم ماه پس از دوره گزارش‌دهی و نه دیرتر از روز پانزدهم ماه دوم پس از دوره گزارش‌دهی ارائه شوند.
- مهلت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، روز بیست‌وپنجم ماه دوم پس از دوره گزارش‌دهی است.
- مالیات بر ارزش افزوده تحت سازوکار مالیات معکوس
- بر اساس مقررات مربوط به محل عرضه، برخی خدمات در محل استقرار خریدار خدمات، عرضه‌شده تلقی می‌شوند (برای مثال، خدمات مشاوره‌ای، حسابرسی، مهندسی، طراحی، بازاریابی، حسابداری، وکالت، پردازش اطلاعات و غیره).

در صورتی که این خدمات توسط یک شخص غیرمقیم که برای اهداف مالیات بر ارزش افزوده در قزاقستان ثبت نام نکرده است ارائه شوند، خریدار قزاقستانی خدمات موظف است شخصاً صورتحساب الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده صادر کرده، مالیات بر ارزش افزوده را محاسبه و آن را به طور مستقل به بودجه پرداخت کند (مشابه سازوکار مالیات معکوس).

پرداخت مالیات بر ارزش افزوده تحت سازوکار مالیات معکوس بر عهده خریدار قزاقستانی خدمات است و وی باید بتواند این مالیات را در مقابل مالیات بر ارزش افزوده خروجی تهاتر کند، مشروط به رعایت مقررات عمومی مربوط به تهاتر مالیات بر ارزش افزوده.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا

قانون مالیاتی، رویه ها و الزامات مشخصی را برای رعایت مقررات مربوط به صادرات و واردات کالا از قزاقستان به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و از این کشورها به قزاقستان تعیین کرده است (بلاروس، قزاقستان، روسیه، ارمنستان و قرقیزستان).

الزامات سخت گیرانه ای در خصوص اسناد و زمان بندی اعمال می شود و عدم رعایت آن ها می تواند، برای مثال، موجب رد اعمال نرخ صفر درصد مالیات بر ارزش افزوده برای صادرات به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا شود.

مالیات بر ارزش افزوده واردات کالا در قزاقستان توسط واردکننده و با نرخ ۱۶ درصد پرداخت می شود (برخی معافیت ها وجود دارد).

اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده مربوط به واردات کالا به قزاقستان از سایر کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا باید به مراجع مالیاتی ارائه شود و مالیات مربوطه نیز باید حداکثر تا روز بیستم ماه پس از دوره مالیاتی (ماه مربوطه) به بودجه پرداخت شود.

صورتحساب الکترونیکی

مودیان مالیاتی موظفانند برای معاملات خود صورتحساب های الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده صادر کنند (با برخی استثنائات). این الزام شامل خرید کارها و خدمات از اشخاص غیرمقیم نیز می شود که محل عرضه آن ها قزاقستان شناخته می شود.

صورتحساب الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده فقط از طریق سامانه رسمی آنلاین ارائه شده توسط کمیته درآمدهای دولتی برای دریافت و پردازش صورتحسابهای الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده قابل صدور است. صورتحسابهای الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده دارای قالب مشخصی هستند و باید با استفاده از امضای الکترونیکی امضا شوند.

صورتحسابهای الکترونیکی معمولاً باید ظرف ۱۵ روز تقویمی پس از تاریخ انجام معامله مشمول مالیات صادر شوند.

صورتحسابهای الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده برای مودیان مالیاتی زیر که به عنوان پرداخت کننده مالیات بر ارزش افزوده ثبت نشده اند نیز الزامی است:

● حق العمل کار، حمل و نقل کار و ارائه دهنده خدمات حمل و نقل بین المللی کالا

● مودی مالیاتی که مطابق قوانین گمرکی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و/یا قزاقستان، به عنوان نماینده گمرکی، حمل کننده گمرکی، مالک انبارهای نگهداری موقت، مالک انبارهای گمرکی یا اپراتور اقتصادی مجاز فعالیت می کند

● مودی مالیاتی که رژیم مالیاتی ویژه مبتنی بر اظهارنامه ساده شده را اعمال می کند

● مودی مالیاتی که کالاهای وارداتی را به فروش می رساند یا کالاها را از طریق مازول انبار مجازی سامانه آنلاین به فروش می رساند

● مودی مالیاتی که خدمات پزشکی ارائه می کند و همچنین مطابق قوانین قزاقستان در زمینه حمایت اجتماعی، محصولات دارویی، تجهیزات پزشکی، اجزای تجهیزات پزشکی و تجهیزات فنی کمکی (جبرانی) را به فروش می رساند

انبار مجازی

ماژول «انبار مجازی» برای گزارش دهی کالاهای درج شده در فهرست ویژه (برای مثال، وسایل نقلیه موتوری، برخی لوازم خانگی، شکر و غیره) الزامی است. این ماژول امکان نظام مند کردن حسابداری موجودی کالا، محاسبه خودکار موجودی پایان دوره و نظارت بر جابه جایی کالا از زمان ورود آن به قزاقستان تا فروش به مصرف کنندگان نهایی را فراهم می کند.

بارنامه‌های الکترونیکی

بارنامه‌های الکترونیکی باید هنگام جابه‌جایی، عرضه و/یا ارسال برخی کالاها صادر شوند. از اول آوریل ۲۰۲۳، تولید و گردش برخی کالاها (برای مثال، سوخت زیستی، الکل اتیلیک، برخی انواع فرآورده‌های نفتی و غیره) مشمول الزام به صدور بارنامه‌های الکترونیکی شده است. فهرست کالاهایی که صدور بارنامه‌های الکترونیکی برای آن‌ها الزامی است، توسط مراجع ذی‌صلاح تعیین می‌شود.

کاتالوگ ملی محصولات

از اول ژانویه ۲۰۲۶، قزاقستان «کاتالوگ ملی محصولات (NPC)» را به‌عنوان ثبت واحد کالاهای در حال گردش در قلمرو قزاقستان معرفی کرده است و استفاده از آن از اول ژوئیه ۲۰۲۶ الزامی است. کاتالوگ ملی محصولات یک پایگاه داده مرجع ملی و متمرکز است که توضیحات استاندارد شده محصولات را ارائه می‌کند و شناسایی یکسان کالاها را در سراسر زنجیره تأمین تضمین می‌کند. برای هر محصول ثبت شده در این کاتالوگ، یک شناسه منحصر به فرد محصول (NTIN) یا به‌طور موقت (XTIN) اختصاص داده می‌شود که در صورتحساب‌های الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده، بارنامه‌های الکترونیکی، فرم‌های انبار مجازی و سایر سامانه‌های گزارش‌دهی مالیاتی و تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. هدف از معرفی کاتالوگ ملی محصولات، افزایش شفافیت گردش کالا، ارتقای قابلیت ردیابی کالا از مرحله تولید یا واردات تا فروش نهایی و پشتیبانی از فرایندهای مدیریت مالیاتی، کنترل دولتی و تحلیل داده‌ها، از جمله پایش قیمت‌ها و تورم است.

تعهدات مالیات بر ارزش افزوده برای اشخاص غیرمقیم فعال در فروش تجارت الکترونیکی کالا و ارائه خدمات دیجیتال به اشخاص حقیقی (B2C)

اشخاص حقوقی غیرمقیم که به فروش الکترونیکی کالا و ارائه خدمات دیجیتال به اشخاص حقیقی در قزاقستان (B2C) اشتغال دارند، مشمول مالیات بر ارزش افزوده در قزاقستان هستند.

بر اساس قوانین، چنین اشخاص حقوقی غیرمقیمی موظف‌اند در قزاقستان به‌طور مشروط به‌عنوان پرداخت‌کنندگان مالیات بر ارزش افزوده ثبت‌نام کنند و تعهدات مالیات بر ارزش افزوده خود را به بودجه دولتی قزاقستان پرداخت کنند. برای ثبت‌نام مشروط اشخاص حقوقی غیرمقیم در نظام مالیات بر ارزش افزوده در قزاقستان، هیچ سقفی تعیین نشده است.

به منظور ثبت نام مشروط برای مالیات بر ارزش افزوده، اشخاص حقوقی غیرمقیم که به فروش الکترونیکی کالا و ارائه خدمات دیجیتال به اشخاص حقیقی در قزاقستان (B2C) اشتغال دارند، باید از طریق پست، نامه تأییدیه‌ای حاوی برخی اطلاعات تعیین شده را برای مراجع مالیاتی قزاقستان ارسال کنند.

اشخاص حقوقی غیرمقیم موظفاند مالیات بر ارزش افزوده محاسبه شده بر ارزش کالاهای فروخته شده به صورت الکترونیکی را برای هر فصل، حداکثر تا روز بیست و پنجم ماه دوم پس از فصلی که در آن کالاها فروخته یا خدمات ارائه شده‌اند، پرداخت کنند.

اشخاص حقوقی غیرمقیم که به فروش الکترونیکی کالا و ارائه خدمات دیجیتال به اشخاص حقیقی در قزاقستان (B2C) اشتغال دارند، عموماً ملزم به ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده یا صدور صورتحساب‌های مالیات بر ارزش افزوده نیستند.

چنانچه یک شخص حقوقی غیرمقیم فعال در حوزه تجارت الکترونیکی از رعایت ابلاغیه صادر شده از سوی مراجع مالیاتی درباره ثبت نام مشروط و پرداخت مالیات بر ارزش افزوده خودداری کند، مراجع مالیاتی حق دارند اقدامات اجرایی لازم را انجام دهند؛ از جمله محدود کردن دسترسی به وبسایت شرکت و/یا خدمات آنلاین آن در قزاقستان.

اداره مالیاتی

قزاقستان دارای مقررات پیچیده‌ای در زمینه اداره مالیاتی است. حتی در صورت تخلفات جزئی نیز ممکن است جریمه‌ها و مجازات‌های قابل توجهی اعمال شود.

زمان بندی و دفعات اصلاحات قانون مالیاتی

اصلاحات اداری که به نفع موذیان مالیاتی هستند ممکن است بیش از یک بار در سال تصویب شوند، اما حداکثر تا اول دسامبر سال جاری.

تعهدات مالیاتی جدید و سایر مقرراتی که ماهیتاً برای موذیان مالیاتی نامطلوب هستند، نمی‌توانند عطف به ماسبق شوند.

اظهارنامه‌های مالیاتی

اظهارنامه‌های مالیاتی (اظهارنامه‌ها و محاسبات) توسط مودی مالیاتی یا مأمور مالیاتی یا نمایندگان آنها تهیه می‌شوند.

اظهارنامه‌های مالیاتی را می‌توان به صورت کاغذی یا الکترونیکی و به زبان قزاقی یا روسی تهیه کرد.

سیاست‌های حسابداری مالیاتی

سیاست‌های حسابداری مالیاتی عبارت‌اند از سندی که توسط مودی مالیاتی/مأمور مالیاتی تصویب می‌شود و حسابداری مالیاتی را مطابق با قانون مالیاتی تنظیم می‌کند. تمام مودیان مالیاتی/مأموران مالیاتی باید دارای سیاست‌های حسابداری مالیاتی باشند.

ممیزی‌های مالیاتی

بسیاری از مودیان مالیاتی مورد ممیزی قرار می‌گیرند و مدیریت فرایند ممیزی مالیاتی اهمیت حیاتی دارد.

ممیزی‌های مالیاتی ممکن است به شکل‌های زیر انجام شوند:

● ممیزی جامع

● ممیزی موضوعی (هدفمند)

● ممیزی متقابل

● بررسی زمان سنجی

ممیزی‌های مالیاتی می‌توانند هر دوره‌ای را که در محدوده مدت قانونی مرور قرار دارد، پوشش دهند. مدت قانونی مرور عموماً سه سال است، به‌استثنای اشخاص حقوقی بزرگ، استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی و مودیان مالیاتی مشمول نظارت مالیاتی که برای آنها مدت قانونی مرور پنج سال است. ممیزی‌های مالیاتی می‌توانند مداخله‌گر و زمان‌بر باشند و در برخی موارد حتی ممکن است به رسیدگی‌های کیفری منجر شوند؛ همان‌طور که در بخش «جریمه‌ها و بهره» در ادامه مورد بحث قرار گرفته است.

قانون مالیاتی جدید

قانون مالیاتی جدید رویکرد تازه‌ای را برای برنامه‌ریزی ممیزی‌های مالیاتی تعیین می‌کند؛ به‌ویژه اینکه تمامی ممیزی‌های مالیاتی به صورت خارج از برنامه انجام می‌شوند.

یک ممیزی مالیاتی با در نظر گرفتن نسبت بار مالیاتی تعیین می‌شود:

نسبت بار مالیاتی = (TBR) کل مالیات‌ها و پرداخت‌ها ÷ درآمد سالانه تجمیعی $\times (AAI) 100\%$ باید توجه داشت که ممیزی جامع برای دوره مالیاتی‌ای که در آن نسبت بار مالیاتی مودی حداقل ۹۰ درصد از سقف بالایی نسبت بار مالیاتی مربوط به نوع فعالیت مربوطه باشد، با در نظر گرفتن منطقه فعالیت، تعیین نمی‌شود؛ مگر در موارد پیش‌بینی‌شده در قانون مالیاتی (برای مثال، تعیین ممیزی مالیاتی به درخواست دادستانی).

قانون مالیاتی جدید حداکثر مدت کلی برای تکمیل ممیزی مالیاتی را نیز تعیین کرده است. این مدت از تاریخ آغاز ممیزی، ۱۸۰ روز تقویمی است، مگر در برخی موارد خاص (برای مثال، مودیان مالیاتی بزرگ یا درخواست‌های ارسال‌شده به کشورهای خارجی).

پرونده استاندارد حسابرسی

پرونده استاندارد حسابرسی ابزاری است که مودیان مالیاتی می‌توانند به صورت داوطلبانه از طریق آن داده‌های حسابداری خود را به صورت آنلاین در اختیار مراجع مالیاتی قرار دهند و به مودی امکان می‌دهد داده‌های وی از طریق سامانه‌های اطلاعاتی مراجع مالیاتی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

پرونده استاندارد حسابرسی باید ظرف ۱۰ روز تقویمی از تاریخ ابلاغ دستور انجام ممیزی مالیاتی ارائه شود.

تعیین بدهی‌های مالیاتی

پس از تکمیل ممیزی مالیاتی، مراجع مالیاتی معمولاً گزارش ممیزی مالیاتی صادر می‌کنند (چنانچه هیچ تخلف مالیاتی‌ای یافت نشود، این موضوع در گزارش قید می‌شود). بر اساس یافته‌های گزارش، مراجع مالیاتی ابلاغیه‌ای درباره مالیات‌ها و سایر پرداخت‌های الزامی قابل پرداخت به بودجه، همچنین جریمه‌ها و بهره‌های مربوطه صادر می‌کنند. مراجع مالیاتی همچنین در صورت وجود تخلفات اداری، صورت جلسه تخلفات اداری ارتكابی را صادر می‌کنند که در آن مبلغ جریمه‌های اداری قابل پرداخت مشخص می‌شود.

اعتراض به گزارش ممیزی مالیاتی یا گزارش کنترل دفتری (درون سازمانی)

گزارش ممیزی مالیاتی

پس از دریافت گزارش مربوط به ممیزی مالیاتی، مودی مالیاتی ۳۰ (سی) روز کاری فرصت دارد نسبت به گزارش اعتراض کند. اعتراض باید نزد وزارت دارایی قزاقستان ثبت شود. در برخی موارد، وزارت

دارایی ممکن است پس از دریافت اعتراض، با هدف جمع‌آوری شواهد بیشتر، اقدامات تکمیلی کنترل مالیاتی را انجام دهد.

چنانچه وزارت دارایی پس از بررسی اعتراض، تصمیمی صادر کند که نتیجه مورد نظر مودی مالیاتی را به همراه نداشته باشد، مودی می‌تواند نسبت به آن تصمیم نزد دادگاه‌های قزاقستان اعتراض کند.

گزارش کنترل دفتری (درون‌سازمانی)

قانون مالیاتی جدید رویکرد تازه‌ای را در خصوص ابلاغیه‌های صادرشده از سوی مراجع مالیاتی در نتیجه کنترل دفتری (درون‌سازمانی) تعیین می‌کند. بر این اساس، برای تمامی تخلفات، صرف‌نظر از سطح ریسک، ابلاغیه‌ای درباره مغایرت‌ها صادر خواهد شد. پیش از این، برای تخلفاتی که در جریان ممیزی‌های دفتری و در خصوص موارد کم‌ریسک شناسایی می‌شدند، ابلاغیه‌ای صادر نمی‌شد.

ابلاغیه را می‌توان به یکی از دو روش زیر اجرا کرد:

● موافقت با مغایرت‌های مشخص‌شده در ابلاغیه

● مخالفت با مغایرت‌های مشخص‌شده در ابلاغیه

مهلت اجرای ابلاغیه ۳۰ روز کاری پس از تاریخ دریافت آن است.

در صورت موافقت، اجرای ابلاغیه می‌تواند از طریق اقدامات تعیین‌شده در قانون مالیاتی جدید انجام شود؛ برای مثال:

● ارائه اظهارنامه مالیاتی بر اساس ابلاغیه برای دوره مالیاتی‌ای که مغایرت‌های شناسایی‌شده به آن مربوط می‌شوند؛

● پرداخت به بودجه مالیات بر ارزش افزوده‌ای که پیش‌تر بر اساس درخواست مودی مالیاتی (مأمور مالیاتی) بابت استرداد مالیات بر ارزش افزوده از بودجه مسترد شده است، همچنین پرداخت بهره تأخیر برای هر روز از تاریخ انتقال مالیات بر ارزش افزوده به مودی مالیاتی (مأمور مالیاتی) تا تاریخ پرداخت؛ و غیره.

در صورت مخالفت، مودی مالیاتی باید توضیحی درباره دلایل مغایرت‌هایی که متضمن نقض قوانین مالیاتی نیستند، به مرجع مالیاتی ارائه کند؛ مگر در مواردی که قانون مقرر کرده باشد ارائه چنین توضیحی ممنوع است.

از جمله این موارد، می‌توان به کسر هزینه‌ها برای اهداف مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و تهاثر مالیات بر ارزش افزوده مربوط به کالاها، کارها و خدمات خریداری‌شده در معاملاتی اشاره کرد که بدون ارائه واقعی خدمات انجام شده‌اند و طرف معامله در آن‌ها مودی‌ای بوده است که مدیر و/یا مؤسس (شریک) آن در ثبت (ثبت مجدد) و/یا فعالیت‌های مالی و اقتصادی شخص حقوقی مربوطه مشارکت نداشته است؛ موضوعی که به موجب رأی قطعی دادگاه احراز شده باشد.

عدم اجرای ابلاغیه منجر به پیامدهای خاصی می‌شود؛ از جمله تعلیق عملیات تسویه حساب، تعلیق صدور صورتحساب‌های الکترونیکی، محدودیت دسترسی به منبع اینترنتی و/یا بستر اینترنتی یک شرکت خارجی (مورد اخیر روش جدیدی برای تضمین اجرای تعهد مالیاتی است که در قانون مالیاتی جدید تعیین شده است).

همچنین، بر اساس قانون مالیاتی جدید، مراجع مالیاتی حق دارند برای بررسی صحت دلایل مطرح‌شده در توضیحات مودی مالیاتی، ممیزی مالیاتی انجام دهند. بنابراین، هر ابلاغیه‌ای ممکن است بالقوه به انجام یک ممیزی مالیاتی منجر شود.

نظارت افقی

نظارت افقی نوعی اداره مالیاتی است که بر اصول اعتماد متقابل، شفافیت، قانونی بودن و تبادل گسترده‌تر اطلاعات با مراجع مالیاتی استوار است. هدف آن به حداقل رساندن ریسک‌های مالیاتی است و شامل جمع‌آوری و تحلیل داده‌های مودی مالیاتی بدون مداخله در فعالیت‌های تجاری وی می‌شود.

در رویه بین‌المللی، نظام‌های نظارت افقی (که با عنوان «رعایت مقررات مبتنی بر همکاری» نیز شناخته می‌شوند) در بیش از ۵۰ کشور اجرا شده و برای بزرگ‌ترین مودیان مالیاتی در دسترس هستند. در بیشتر این کشورها، مشارکت در این نظام داوطلبانه است.

در قزاقستان، نظارت افقی از سال ۲۰۱۹ به‌طور رسمی معرفی شد و در ابتدا به‌صورت یک طرح آزمایشی اجرا می‌شد. با تصویب قانون مالیاتی جدید (که از اول ژانویه ۲۰۲۶ لازم‌الاجرا شده است)، نظارت افقی به‌عنوان یک شکل دائمی از اداره مالیاتی در قانون تثبیت شده است (فصل ۱۴ قانون مالیاتی). در همین حال، طرح آزمایشی بر اساس مقررات مصوب دستور شماره ۶۴۸ وزیر دارایی، به‌صورت موازی تا اول ژانویه ۲۰۲۷ ادامه دارد. بر اساس قانون مالیاتی جدید، مشارکت در نظارت افقی داوطلبانه است. مودی مالیاتی باید معیارهای تعیین‌شده توسط نهاد مجاز را احراز کند و برای مدت حداقل سه سال، قرارداد نظارت افقی منعقد کند.

بر اساس طرح آزمایشی، گروه‌های زیر از مودیان مالیاتی می‌توانند در این طرح مشارکت کنند:

۱. مودیان مالیاتی که ارزش دارایی‌های ثابت آن‌ها کمتر از ۳۲۵،۰۰۰ برابر شاخص محاسباتی ماهانه (MCI) نباشد (تقریباً ۱،۴ میلیارد تنگه قزاقستان) و میزان مالیات سالانه قابل پرداخت آن‌ها کمتر از یک میلیارد تنگه قزاقستان نباشد

۲. شرکت‌های تابعه هلدینگ‌های مدیریت ملی و شرکت‌های وابسته به آن‌ها

۳. اپراتورها و/یا استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی بر اساس قراردادهای اشتراک تولید

۴. اشخاص حقوقی مجری پروژه‌های سرمایه‌گذاری دارای اولویت

۵. بنگاه‌های متوسط و بزرگ (به‌استثنای استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی)

برای بنگاه‌های متوسط و بزرگ (به‌استثنای استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی) که سوابق حسابداری و مالیاتی خود را با استفاده از نرم‌افزارهایی غیر از SAP نگهداری می‌کنند، یک نظام ساده‌شده نظارت افقی معرفی شده است. در این نظام، الزامات مربوط به نظام کنترل داخلی (ICS) اعمال نمی‌شود.

طرح آزمایشی در ۲ مرحله اجرا می‌شود:

۱. مرحله پیش از اجرای طرح

مرحله پیش از اجرای طرح شامل ارزیابی آمادگی است که طی ۱۲ ماه انجام می‌شود (این مدت با توافق طرفین قابل تمدید است). در این مرحله، مراجع مالیاتی سامانه‌های حسابداری، سامانه‌های اطلاعاتی و نظام کنترل داخلی مودی مالیاتی را بررسی می‌کنند. مشارکت در مرحله پیش از اجرای طرح، برای تمامی مشارکت‌کنندگان به‌جز شرکت‌های تابعه هلدینگ‌های ملی، داوطلبانه است.

در این مرحله، تعهدات مالیاتی مطابق رویه معمول انجام می‌شوند.

۲. اجرای آزمایشی نظارت افقی

در طول طرح آزمایشی، کمیته درآمدهای دولتی، با همکاری مشارکت‌کنندگان طرح آزمایشی، برای تدوین الزامات زیر فعالیت می‌کند:

● الزامات مربوط به ارائه اسناد اولیه، دفاتر ثبت مالیاتی، دفاتر ثبت حسابداری و فرم‌های گزارش‌دهی مالیاتی برای هر نوع مالیات

● الزامات مربوط به ایجاد ارتباط میان اسناد اولیه، دفاتر ثبت حسابداری، دفاتر ثبت مالیاتی و فرم‌های گزارش‌دهی مالیاتی

● الزامات مربوط به نظام کنترل داخلی (ICS)

● الزامات مربوط به توسعه و اجرای سامانه اطلاعاتی نظارت افقی و یکپارچه‌سازی آن با کمیته

در حالی که مرحله پیش از اجرای طرح به مشارکت‌کنندگان اجازه نمی‌دهد از مزایای این نظام بهره‌مند شوند، در مرحله آزمایشی، مودی مالیاتی از حقوق زیر برخوردار است:

● استفاده از رویه ساده‌شده برای استرداد مالیات بر ارزش افزوده مازاد، به میزان ۸۰ درصد

● دریافت توصیه از کارکنان واحد تخصصی کمیته که مسئول اجرای طرح آزمایشی هستند، درباره رفع تخلفات مرتبط با انجام تعهدات مالیاتی

بر اساس قانون مالیاتی جدید، مشارکت‌کنندگان در نظارت افقی از مزایای زیر برخوردارند:

۱. معافیت از ممیزی‌های مالیاتی برای دوره‌هایی که تحت نظارت افقی قرار دارند، به‌استثنای موارد زیر:

● ممیزی‌های متقابل

● ممیزی‌های مالیاتی که به درخواست مودی مالیاتی (یا مأمور مالیاتی) انجام می‌شوند

● ممیزی‌های مالیاتی که در نتیجه نقض قانون کیفری و قانون «درباره دادستانی» انجام می‌شوند

● ممیزی‌های مالیاتی که در نتیجه اعتراض مودی مالیاتی (مأمور مالیاتی) به نتایج ممیزی مالیاتی انجام می‌شوند

● ممیزی‌های مالیاتی که در آن‌ها معاملات صوری، جعل اسناد یا تحریف داده‌ها در سامانه‌های اطلاعاتی احراز شده باشد

۲. حق دریافت آرای مقدماتی مالیاتی (توضیحات اولیه) از مراجع درآمدهای دولتی درباره معاملات (عملیات) برنامه‌ریزی شده، که امکان روشن شدن مواضع مالیاتی نامشخص را فراهم می‌کند

۳. رویه ساده شده برای استرداد مالیات بر ارزش افزوده مازاد، به میزان ۸۰ درصد

طرح آزمایشی تا اول ژانویه ۲۰۲۷ تمدید شده است.

در طول مرحله آزمایشی، کمیته درآمدهای دولتی با همکاری مشارکت‌کنندگان طرح آزمایشی، در حال تدوین الزامات مربوط به افشای اطلاعات در گزارش‌های مالیاتی، سامانه‌های تبادل اطلاعات، نظام‌های کنترل داخلی و سامانه اطلاعاتی نظارت افقی است و مهلت تدوین این الزامات و اجرای سامانه اطلاعاتی اول اکتبر ۲۰۲۶ تعیین شده است.

نظام مدیریت ریسک مالیاتی

نظام مدیریت ریسک مالیاتی (TRMS) مجموعه‌ای از اقدامات است که مراجع مالیاتی در جریان اداره مالیاتی برای شناسایی ریسک‌های مالیاتی و تعیین اقدامات لازم برای به حداقل رساندن آن‌ها انجام می‌دهند. ریسک مالیاتی به احتمال نقض قوانین مالیاتی یا سایر قوانین قزاقستان اطلاق می‌شود که رعایت آن‌ها تحت کنترل مراجع مالیاتی است.

اقدامات کاهش ریسک‌های مالیاتی در اداره مالیاتی به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

● اقدامات پیشگیرانه کاهش ریسک مالیاتی که از طریق اطلاع‌رسانی به مودیان مالیاتی (مأموران مالیاتی) درباره مهلت‌های پیش‌رو برای ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی، پرداخت مالیات‌ها و سایر پرداخت‌های الزامی به بودجه دولتی، ثبت‌نام مالیاتی و/یا ضرورت انجام سایر تعهدات مالیاتی انجام می‌شوند

● اقدامات کنترلی کاهش ریسک مالیاتی که از طریق کنترل دفتری (درون‌سازمانی)، کنترل صدور صورتحساب‌های الکترونیکی، ممیزی‌های مالیاتی و سایر اشکال کنترل مالیاتی اجرا می‌شوند

حوزه‌های کاربرد نظام مدیریت ریسک مالیاتی از یکدیگر تفکیک شده‌اند و حوزه‌های زیر را دربر می‌گیرند:

● تأیید مبلغ مالیات بر ارزش افزوده مازاد

● سایر اشکال اداره مالیاتی

اطلاعات به‌دست‌آمده در جریان مدیریت ریسک مالیاتی و همچنین نحوه سازمان‌دهی مدیریت ریسک مالیاتی، اطلاعات محرمانه محسوب می‌شوند.

جریمه‌ها و بهره

قانون تخلفات اداری، برای عدم رعایت مقررات مالیاتی، جریمه‌های اداری تعیین می‌کند که موارد زیر را نیز شامل می‌شود:

- اظهار کمتر از میزان واقعی مالیات: ۲۰ تا ۸۰ درصد مبلغ اظهارنشده
 - کمتر اظهار کردن پیش‌پرداخت مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی به میزان بیش از ۲۰ درصد: ۲۰ درصد مالیات کمتر اظهارشده
 - عدم کسر مالیات: ۲۰ تا ۵۰ درصد مالیات کسرنشده
 - پنهان کردن موارد مشمول مالیات: ۲۰۰ درصد مالیات قابل پرداخت بابت مبلغ پنهان‌شده
- برای پرداخت‌های مالیاتی با تأخیر، به ازای هر روز تأخیر، بهره‌ای معادل ۱,۲۵ برابر نرخ پایه بانک ملی (در حال حاضر ۱۶,۲۵ درصد) محاسبه می‌شود. علاوه بر این، در قزاقستان مسئولیت کیفری نیز برای تخلفات مالیاتی اعمال می‌شود.
- شرکت «EY» به‌عنوان عضو شورای سرمایه‌گذاران خارجی (FIC) که ریاست آن بر عهده رئیس‌جمهور جمهوری قزاقستان است، به‌طور فعال در روند جرم‌زدایی از تخلفات مالیاتی مشارکت دارد. در چارچوب این تلاش مستمر، شرکت «EY» و سایر اعضای شورای سرمایه‌گذاران خارجی پیشنهاد کردند معیارهای متغیری برای استفاده مراجع دولتی هنگام آغاز رسیدگی‌های کیفری تعیین شود. در نتیجه، ماده ۳ اصلاح‌شده قانون کیفری لازم‌الاجرا شد و آستانه‌هایی را برای مسئولیت کیفری بر اساس ماده ۲۴۵ قانون کیفری تعیین کرد.
- از سپتامبر ۲۰۲۱، در صورتی که مبلغ مالیات‌ها و سایر پرداخت‌های الزامی به بودجه که بر اساس نتایج ممیزی مالیاتی برای سال تقویمی مورد بررسی محاسبه شده است، از یکی از حدود زیر بیشتر باشد، تحقیقات کیفری آغاز می‌شود:
- الف) ۱۰ درصد (ده درصد) مبلغ کل مالیات‌ها و سایر پرداخت‌های الزامی به بودجه که مودی مالیاتی برای سال تقویمی محاسبه کرده است؛ یا

ب) ۵۰،۰۰۰ یا ۷۵،۰۰۰ شاخص محاسباتی ماهانه برای دوره مورد ممیزی.

فرار مالیاتی شامل مواردی مانند عدم ارائه اظهارنامه، ارائه نادرست اطلاعات مربوط به درآمد یا هزینه‌ها، یا پنهان کردن موارد مشمول مالیات یا محل واقعی استقرار مودی مالیاتی می‌شود.

این تخلفات موجب آغاز تحقیقات توسط سازمان تحقیقات اقتصادی کمیته نظارت مالی می‌شوند و حتی ممکن است به تعقیب اشخاصی که مسئول شناخته می‌شوند منجر شوند.

بر اساس قانون کیفری، اشخاصی که مرتکب تخلف مالیاتی شده‌اند، در صورتی از مسئولیت کیفری معاف می‌شوند که به‌طور داوطلبانه مالیات‌ها و سایر مبالغ بدهی خود را به بودجه پرداخت کنند و تقصیر خود را بپذیرند.

نامه‌های توضیحی و آرا

اصل شفافیت

- بر اساس اصل شفافیت، مودی مالیاتی (مأمور مالیاتی) حق دارد توضیحی مستدل، روشن و جامع درباره نحوه اعمال قوانین مالیاتی قزاقستان و همچنین درباره اقدامات (یا عدم اقدام) مراجع مالیاتی در چارچوب اداره مالیاتی دریافت کند.
- نقض اصل شفافیت مالیاتی، مبنایی برای اعتراض به اقدامات (یا عدم اقدام) مراجع مالیاتی مطابق با رویه تعیین‌شده در قانون مالیاتی است.

توضیحات

- مودیان مالیاتی حق دارند درباره تعهدات مالیاتی درخواست توضیح کنند و مراجع مالیاتی موظف به ارائه این توضیحات هستند.
- مودی مالیاتی می‌تواند به مرجع مالیاتی محل ثبت خود یا در صورت لزوم به مرجع بالاتر مراجعه کند (برخی گروه‌های مودیان مالیاتی می‌توانند به وزارت دارایی مراجعه کنند).
- مراجع مالیاتی معمولاً نظر خود را درباره پرسش‌های مالیاتی مشخص در قالب نامه ارائه می‌کنند که ماهیت مشورتی دارد و الزام‌آور نیست.

آرا

- قانون مالیاتی همچنین به وزارت دارایی اجازه می‌دهد در مورد معاملات برنامه‌ریزی‌شده، در صورتی که مودیان مشمول نظارت افقی طبق رویه مقرر درخواست خود را ارائه کنند و اسناد مربوطه را نیز ضمیمه کنند، «آرای مقدماتی مالیاتی» صادر کند.
- وزارت دارایی می‌تواند در صورتی که مودی مشمول نظارت افقی جزئیات معامله مورد نیاز قانون مالیاتی را افشا نکند، از صدور رأی مقدماتی مالیاتی خودداری کند.
- در صورتی که مودی مالیاتی تعهدات مالیاتی خود را مطابق با یک رأی مقدماتی مالیاتی انجام داده باشد، بابت بدهی‌های مالیاتی تعیین‌شده در نتیجه ممیزی مالیاتی، بهره تأخیر قابل مطالبه نیست؛ مگر اینکه واقعیت‌های جدیدی احراز شوند.

قانون آیین دادرسی اداری و قضایی

اهداف قانون آیین دادرسی اداری و قضایی عبارت‌اند از:

- حمایت از حقوق و آزادی‌های اشخاص (اشخاص حقیقی و حقوقی) در برابر اقدامات غیرقانونی مراجع دولتی
- تعیین رویه مشخص برای اعتراض به نتیجه یک اعتراض

قیمت‌گذاری انتقالی

قوانین قیمت‌گذاری انتقالی (TP) قزاقستان دامنه کاربرد گسترده‌ای برای کسب‌وکارها دارد. مقررات قیمت‌گذاری انتقالی در مورد تمامی معاملات فرامرزی اعمال می‌شوند، حتی اگر طرفین معامله اشخاص مرتبط نباشند. مقررات قیمت‌گذاری انتقالی همچنین در مورد برخی انواع معاملات داخلی که با معاملات فرامرزی مرتبط هستند اعمال می‌شوند؛ برای مثال، فروش داخلی هیدروکربن‌ها و مواد معدنی توسط استفاده‌کنندگان از منابع زیرزمینی که متعاقباً صادر می‌شوند.

قانون قیمت‌گذاری انتقالی¹¹ روش‌های زیر را برای تعیین قیمت‌های بازار مقرر می‌کند:

- روش قیمت قابل مقایسه در معاملات کنترل‌نشده
- روش بهای تمام‌شده به‌علاوه

¹¹ Law No. 67-IV of the Republic of Kazakhstan "On Transfer Pricing" of 5 July 2008.

● روش قیمت فروش مجدد

● روش تقسیم سود

● روش حاشیه سود خالص

به استثنای معاملات مربوط به محصولات کشاورزی، هیچ «محدوده امنی» از نظر میزان انحراف از قیمت بازار مجاز نیست، هر چند قانون قیمت گذاری انتقالی وجود دامنه ای از قیمت های بازار را به رسمیت می شناسد.

در تعیین قیمت های بازار بر اساس روش قیمت قابل مقایسه در معاملات کنترل نشده، در دست کم برخی موارد تعدیل قیمت ها مجاز است؛ مگر اینکه یکی از طرفین معامله در یک حوزه قضایی دارای رژیم مالیاتی ترجیحی ثبت شده باشد.

بسته به نوع مودی مالیاتی و میزان درآمدهای وی، الزامات مختلفی برای رعایت مقررات وجود دارد که استفاده کنندگان از منابع زیرزمینی را نیز شامل می شود:

۱. گزارش دهی نظارت بر قیمت گذاری انتقالی (مهلت: ۱۵ مه سال پس از سال گزارش دهی)

۲. اعلام مشارکت در یک گروه چندملیتی (پیش از اول سپتامبر سال پس از سال گزارش دهی)

۳. گزارش دهی سه سطحی قیمت گذاری انتقالی، شامل:

● گزارش دهی کشور به کشور (ظرف ۱۲ ماه پس از سال گزارش دهی یا بنا بر درخواست)

● پرونده اصلی (ظرف ۳۰ روز پس از درخواست)

● پرونده محلی (ظرف ۱۲ ماه پس از سال گزارش دهی)

۴. مستندات عمومی قیمت گذاری انتقالی (بنا بر درخواست)

بخش ۵

مروری بر سایر قوانین مؤثر بر اداره کسب و کار

مقررات اشتغال

قانون کار قزاقستان که در سال ۲۰۱۶ لازم‌الاجرا شد، در مورد کارکنان و کارفرمایان مستقر در قزاقستان، از جمله شعب و دفاتر نمایندگی اشخاص حقوقی خارجی که مطابق قوانین قزاقستان ثبت شده‌اند، اعمال می‌شود. روابط کاری میان کارمند و کارفرما بر اساس قرارداد کار تنظیم می‌شود. قرارداد کار باید با هر یک از کارکنان منعقد شود و حقوق و تعهدات کارمند و کارفرما را مطابق قانون کار منعکس کند.

به‌عنوان یک قاعده، حقوق کارمند بر اساس قرارداد کار نباید از حقوق تعیین‌شده در قانون کار نامطلوب‌تر باشد. شایان ذکر است که اصلاحات اخیر در قوانین کار قزاقستان، امکان انعقاد و اصلاح قرارداد کار از طریق یک سند الکترونیکی تأییدشده با امضای دیجیتال الکترونیکی را فراهم کرده است.

بر اساس قانون کار، کارفرما مسئول تنظیم صحیح قرارداد کار است. قرارداد کار می‌تواند برای مدت معین یا نامعین منعقد شود. قرارداد کار می‌تواند یک دوره آزمایشی را تعیین کند که معمولاً نباید بیش از ۳ ماه باشد. برای رؤسا و معاونان رؤسای سازمان‌ها، حسابداران ارشد و معاونان حسابداران ارشد و همچنین رؤسای شعب و دفاتر نمایندگی، می‌توان دوره آزمایشی طولانی‌تری، حداکثر تا ۶ ماه، تعیین کرد.

قوانین کار قزاقستان، به‌طور کلی، هفته کاری را به ۴۰ ساعت محدود می‌کند. بر اساس قانون کار، مجموع ساعات اضافه‌کاری نباید از ۱۲۰ ساعت در سال بیشتر شود: ۲ ساعت در روز (برای کارکنانی که در کارهای سنگین یا در شرایط مضر و/یا خطرناک مشغول به کار هستند، ۱ ساعت در روز) و ۱۲ ساعت در ماه.

حقوق ماهانه یک کارمند نباید کمتر از حداقل حقوق ماهانه‌ای باشد که برای سال مالی مربوطه بر اساس قوانین بودجه قزاقستان تعیین شده است. حداقل حقوق ماهانه در سال ۲۰۲۶، ۸۵،۰۰۰ تنگه قزاقستان (تقریباً ۱۸۵ دلار آمریکا) است. حقوق‌ها باید صرفاً به تنگه تعیین و پرداخت شوند. حداقل میزان مرخصی با حقوق بر اساس قانون کار، ۲۴ روز تقویمی است.

برای کارکنانی که در شرایط خطرناک یا مضر کار می‌کنند، باید روزهای مرخصی اضافی در نظر گرفته شود. مرخصی زایمان از ۱۲۶ تا ۱۶۳ روز تقویمی است (۷۰ روز پیش از تولد فرزند و ۵۶ تا ۹۳ روز پس از تولد). همچنین ممکن است به یکی از والدین، مرخصی اضافی بدون حقوق برای مراقبت از کودک تا رسیدن کودک به سن ۳ سالگی اعطا شود. قانون قزاقستان کارفرما را ملزم می‌کند کارکنان خود را در برابر صدمات ناشی از کار، حداکثر ظرف ده روز نخست ماهی که پس از ماه آغاز به کار کارفرما می‌آید، بیمه کند.

قانون کار ترتیبات اعزام به کار را پیش‌بینی کرده است؛ به این معنا که یک کارمند (کارمند اعزام‌شده) برای شخص حقوقی دیگری (شعب، دفاتر نمایندگی و/یا سایر واحدهای آن) یا شعب، دفاتر نمایندگی و/یا سایر واحدهای همان شخص حقوقی، کار انجام می‌دهد:

1. در یک حوزه، زمینه تخصصی یا سمت (وظیفه) مشخص‌شده در قرارداد کار
 2. در حوزه، زمینه تخصصی یا سمت (وظیفه) دیگری، مشروط به رعایت برخی محدودیت‌های مقرر در قانون
- قانون کار، اعزام به کار را به موارد زیر محدود کرده و مقرر می‌کند که واحد پذیرنده باید یکی از اشخاص زیر باشد:

● شخص حقوقی (شعب، دفاتر نمایندگی و/یا سایر واحدهای آن) که مؤسس، شریک یا سهامدار کارفرما بوده و به‌طور غیرمستقیم مالک سهام (سهام‌الشرکه در سرمایه قانونی) شخص حقوقی کارفرما باشد (یعنی شرکت «مادر»)

● شخص حقوقی (شعب، دفاتر نمایندگی و/یا سایر واحدهای آن) که سهام آن (سهام‌الشرکه در سرمایه قانونی) به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم متعلق به شخص حقوقی کارفرما باشد (یعنی «شرکت تابعه»)

● شخص حقوقی (شعب، دفاتر نمایندگی و/یا سایر واحدهای آن) که سهام آن (سهام‌الشرکه در سرمایه قانونی) به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم متعلق به شخصی باشد که خود به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم مالک سهام (سهام‌الشرکه در سرمایه قانونی) شخص حقوقی کارفرما است (یعنی شرکت «هم‌گروه» یا «خواهر»)

اعزام به کار با اهداف زیر ممنوع است:

1. جایگزینی کارکنان طرف پذیرنده که در موارد و مطابق با تشریفات مقرر در قوانین کار قزاقستان از انجام کار خودداری کرده‌اند
2. انجام کار در شرایط توقف فعالیت (تعلیق موقت فعالیت‌های طرف پذیرنده)، اجرای فرایند ورشکستگی توسط طرف پذیرنده، یا اعمال کار پاره‌وقت از سوی طرف پذیرنده به‌منظور حفظ مشاغل در صورتی که خطر اخراج کارکنان وجود داشته باشد

به‌عنوان یک گزینه جایگزین، قانون کار قزاقستان نوع دیگری از اعزام به کار را نیز پیش‌بینی می‌کند که در آن یک شخص حقوقی قزاقستانی فعال در زمینه ارائه خدمات تأمین نیروی انسانی (شرکت اعزام‌کننده) کارمند خود

را برای انجام کار در شرکت پذیرنده اعزام می‌کند؛ به‌گونه‌ای که کار موردنظر در قرارداد کار یا اصلاحات آن، که میان کارمند و شرکت اعزام‌کننده منعقد شده و بر اساس قرارداد ارائه خدمات تأمین نیروی انسانی میان شرکت اعزام‌کننده و شرکت پذیرنده تنظیم شده است، مشخص شده باشد.

لازم به ذکر است که اصلاحات قانون کار قزاقستان، الگوی کاری ترکیبی را معرفی کرده است؛ به این معنا که با توافق کارمند و کارفرما، امکان کار از محل دفتر یا از خانه وجود دارد، مشروط بر اینکه این ترتیبات در قراردادهای کار منعکس شده باشد.

علاوه بر این، قانون کار قزاقستان به کارفرما یا کارمند اجازه می‌دهد اطلاعاتی را در قالب اسناد الکترونیکی تأییدشده با امضای دیجیتال الکترونیکی، از طرق مختلف، از جمله از طریق پست الکترونیکی و سایر ابزارهای الکترونیکی که احراز هویت و شناسایی کارمند یا کارفرما را تضمین می‌کنند، ارسال کنند.

علاوه بر رویه‌های فوق‌الذکر برای ارسال اطلاعاتی الکترونیکی، قانون کار قزاقستان تنظیم الکترونیکی قراردادهای کار و اصلاحات قراردادهای کار (اسناد استخدامی) را با استفاده از امضای دیجیتال الکترونیکی پیش‌بینی کرده است. لازم به ذکر است که اسناد استخدامی را می‌توان با استفاده از امضای دیجیتال الکترونیکی و از طریق خدمات آنلاین تنظیم اسناد الکترونیکی که با امضای دیجیتال الکترونیکی قزاقستان سازگار هستند، تنظیم کرد.

قراردادهای کار را می‌توان به روش‌های زیر منعقد کرد:

● به‌صورت آنلاین، از طریق درگاه enbek.kz، از جمله با تأیید قرارداد با امضای الکترونیکی کارفرما و کارمند

● به‌صورت کاغذی: هر قرارداد کار باید توسط کارفرما در سامانه دولتی ثبت شود

کارفرمایان موظفاند اطلاعات مربوط به قراردادهای کار جدید، خاتمه قراردادهای کار و اصلاحات قراردادهای کار (الحاقیه‌ها)، همچنین اطلاعات مربوط به مرخصی زایمان و مرخصی ناشی از پذیرش فرزند تازه‌متولدشده (فرزندان) به فرزندخواندگی را در مهلت‌های مقرر در سامانه یکپارچه دولتی اطلاعات قراردادهای کار («سامانه یکپارچه اطلاعات قراردادهای کار») وارد کنند. عملیات مربوط به قراردادهای کار از طریق درگاه www.enbek.kz بورس الکترونیکی کار انجام می‌شود.

عدم رعایت الزامات مربوط به وارد کردن اطلاعات قراردادهای کار در سامانه یکپارچه اطلاعات قراردادهای کار می‌تواند منجر به اعمال جریمه اداری برای مقام مسئول به مبلغ ۳۰ شاخص محاسباتی (۱۲۹،۷۵۰ تنگه

قزاقستان در سال ۲۰۲۶، حدود ۲۸۰ دلار آمریکا) و همچنین برای شخص حقوقی (کارفرما) به مبلغ ۶۰ شاخص محاسباتی (۲۵۹،۵۰۰ تنگه قزاقستان در سال ۲۰۲۶، حدود ۵۶۰ دلار آمریکا) تا ۱۵۰ شاخص محاسباتی (۶۴۸،۷۵۰ تنگه قزاقستان در سال ۲۰۲۶، حدود ۱،۴۱۰ دلار آمریکا) شود.

تشریفات واردات و صادرات و حقوق گمرکی

مقررات گمرکی در قزاقستان

قزاقستان به همراه ارمنستان، بلاروس، قرقیزستان و روسیه، بخشی از قلمرو گمرکی واحد اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) را تشکیل می‌دهد. اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در ۱ ژانویه ۲۰۱۵ ایجاد شد، جابه‌جایی آزاد کالا، خدمات، سرمایه و نیروی کار را در داخل مرزهای خود امکان‌پذیر می‌کند. کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا قوانین گمرکی یکسان و مقررات تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای واحدی را اعمال می‌کنند.

انواع مختلفی از رویه‌های ترخیص گمرکی با مقررات متمایز درخصوص پرداخت حقوق گمرکی و مالیات وجود دارد که از جمله شامل موارد زیر است: ترخیص برای مصرف داخلی، واردات موقت، واردات مجدد، انبار گمرکی (انبار تحت نظارت گمرک)، منطقه آزاد گمرکی (برای مناطق ویژه اقتصادی) و سایر رویه‌ها.

کالاهایی که از کشورهای ثالث وارد شده و در یکی از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا ترخیص گمرکی شده‌اند، یا در یکی از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا تولید یا به میزان کافی فرآوری شده‌اند، می‌توانند در داخل اتحادیه اقتصادی اوراسیا بدون کنترل یا اظهار گمرکی جابه‌جا شوند؛ به استثنای کالاهایی که به قزاقستان وارد شده و به دلیل تعهدات قزاقستان در زمان الحاق به سازمان تجارت جهانی، با نرخ‌های کاهش‌یافته حقوق گمرکی ترخیص شده‌اند. این کالاها تنها می‌توانند آزادانه در قلمرو قزاقستان در گردش باشند.

حقوق گمرکی و طبقه‌بندی کالاها

کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای کالاهای وارداتی از کشورهای ثالث، تعرفه گمرکی مشترک را اعمال می‌کنند. این تعرفه شامل طبقه‌بندی کالاها و نرخ‌های قابل اعمال حقوق ورودی است.

نرخ‌های حقوق ورودی به‌صورت درصدی از ارزش گمرکی کالاها تعیین می‌شوند و از ۰ تا ۸۰ درصد متغیرند، یا به‌صورت مبلغی مشخص به دلار آمریکا یا یورو به ازای هر واحد اندازه‌گیری تعیین می‌شوند؛ همچنین ممکن است ترکیبی از این دو روش مورد استفاده قرار گیرد.

هر یک از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا نرخ‌های حقوق صادراتی مربوط به کالاهای صادراتی را به‌طور مستقل تعیین می‌کند. حقوق صادراتی باید بر اساس نرخ‌های کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا که کالا در آن تحت رویه صادرات قرار می‌گیرد، محاسبه شود.

نرخ حقوق صادراتی در قزاقستان از ۳ تا ۲۰ درصد ارزش گمرکی متغیر است یا ممکن است به‌صورت مبلغ مشخصی به دلار آمریکا یا یورو به ازای هر واحد اندازه‌گیری تعیین شود و، به‌عنوان یک قاعده کلی، در مورد صادرات مواد خام اعمال می‌شود.

هزینه‌های ترخیص گمرکی توسط قوانین داخلی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا تنظیم می‌شوند. در قزاقستان، هزینه ترخیص گمرکی برای هر اظهارنامه گمرکی ۶ شاخص محاسباتی (۲۹،۹۵۰ تنگه قزاقستان در سال ۲۰۲۶ یا حدود ۵۵ دلار آمریکا) است.

برخی از رویه‌های گمرکی امکان برخورداری از معافیت کامل یا جزئی از حقوق گمرکی و مالیات را فراهم می‌کنند؛ برای مثال، برای اعضای مناطق ویژه اقتصادی، صاحبان انبارهای آزاد دارای قراردادهای ویژه سرمایه‌گذاری، طرف‌های قراردادهای سرمایه‌گذاری و در سایر موارد. همچنین برخی مقررات غیرتعرفه‌ای وجود دارد که واردات یا صادرات برخی کالاها را محدود یا ممنوع می‌کنند.

قزاقستان و سازمان تجارت جهانی

حقوق ورودی

در ۳۰ نوامبر ۲۰۱۵، قزاقستان به‌عنوان صد و شصت و دومین عضو به سازمان تجارت جهانی پیوست. قزاقستان بر اساس جدول تعهدات خود، متعهد شد حقوق ورودی نزدیک به ۳،۹۰۰ قلم کالا را طی پنج سال پس از الحاق به سازمان تجارت جهانی، به میزان ۲ تا ۵ درصد کاهش دهد و برای برخی اقلام نیز این نرخ را به ۰ درصد برساند.

در چارچوب اصلاحات اخیر در قوانین اتحادیه اقتصادی اوراسیا، قزاقستان فهرست کاملی از کالاها (تقریباً ۳،۹۰۰ قلم) را که می‌توان نرخ‌های کاهش‌یافته حقوق ورودی را در مورد آنها اعمال کرد، تصویب کرده است.

بر اساس قوانین اتحادیه اقتصادی اوراسیا، کالاهای موجود در این فهرست که با نرخ‌های کاهش‌یافته و تحت رویه گمرکی ترخیص برای مصرف داخلی وارد شده‌اند، دارای وضعیت «کالاهای مشروطاً ترخیص‌شده» هستند و نمی‌توان آنها را به سایر کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا صادر کرد.

حقوق صادراتی

قزاقستان حق خود را برای ادامه اخذ حقوق صادراتی از برخی کالاهایی که در حال حاضر مشمول حقوق صادراتی در قزاقستان هستند، محفوظ داشته است؛ از جمله نفت و محصولات مرتبط با آن، بقایا و ضایعات فلزات آهنی و غیرآهنی، اجزای تجهیزات متحرک ریلی، پشم و پوست حیوانات اهلی و غیره.

قزاقستان هنگام الحاق به سازمان تجارت جهانی متعهد شد نرخ حقوق صادراتی نفت خام را بر اساس فرمولی محاسبه کند که مبتنی بر میانگین ماهانه قیمت بازار نفت خام است.

مجوزدهی

مجوزهای مربوط به برخی فعالیت‌ها

قوانین مجوزدهی قزاقستان، مجوزها و پروانه‌ها را بر اساس سطح ریسک فعالیت‌هایی که قرار است انجام شوند، طبقه‌بندی می‌کند:

- فعالیت‌های پرریسک مستلزم دریافت مجوزهایی هستند که «مجوزهای دسته اول» نامیده می‌شوند.
 - فعالیت‌های با ریسک متوسط مستلزم دریافت مجوزهایی هستند که «مجوزهای دسته دوم» نامیده می‌شوند.
 - در مورد فعالیت‌های کم‌ریسک، مرجع دولتی ذی‌ربط باید از شروع یا پایان فعالیت مطلع شود.
- فهرست جامعی از فعالیت‌هایی که نیازمند پروانه، مجوز یا اطلاع‌رسانی هستند، در قانون مربوط به مجوزها و اطلاع‌رسانی‌ها درج شده و شامل ۷۸ پروانه، ۱۸۸ مجوز و ۵۱ مورد اطلاع‌رسانی است.
- دامنه فعالیت‌های تجاری و حرفه‌ای که نیازمند مجوز یا پروانه هستند، گسترده است. برای سرمایه‌گذاران مهم است که از پیش مشخص کنند آیا برای فعالیت موردنظر، دریافت پروانه، مجوز یا ارسال اطلاعیه الزامی است یا خیر.

قانون قزاقستان برای عدم رعایت مقررات مربوط به مجوزها و پروانه‌ها، انواع مختلف مسئولیت و جریمه‌های قابل توجهی را مقرر کرده است.

مرجع صادرکننده مجوز، به‌طور کلی موظف است ظرف ۱۵ روز کاری پس از ارائه درخواست به همراه تمامی مدارک پشتیبان موردنیاز، مجوز را صادر کند (به استثنای حوزه‌های انرژی اتمی، بخش مالی/تمرکز منابع مالی، آموزش و هیدروکربنها)، مشروط بر اینکه متقاضی الزامات مربوطه را احراز کند.

چنانچه متقاضی الزامات مقرر را احراز نکند یا مدارک پشتیبان موردنیاز را ارائه ندهد، مرجع صادرکننده مجوز می‌تواند از صدور مجوز با ذکر دلایل مستند خودداری کند. در این صورت، متقاضی می‌تواند درخواست و مدارک پشتیبان را اصلاح کرده و مجدداً درخواست خود را ارائه کند. از آنجا که قانون تعداد دفعات ارائه درخواست را محدود نکرده است، این فرایند ممکن است زمان قابل‌توجهی به طول بینجامد.

در مورد مجوزهای دسته دوم، قانون یک مهلت واحد ۱۵ روز کاری تعیین نکرده است؛ بلکه این مهلت توسط قوانین و مقررات حقوقی تنظیمی جداگانه تعیین می‌شود.

در مورد اطلاع‌رسانی، به‌عنوان یک قاعده کلی، متقاضی حق دارد بلافاصله پس از ارسال اطلاعیه، فعالیت خود را آغاز کرده و انجام دهد.

پروانه یا مجوز ممکن است به دلیل ارتکاب تخلف اداری در جریان انجام فعالیت‌هایی که پروانه یا مجوز برای آنها صادر شده است، لغو یا تعلیق شود. لغو پروانه یا مجوز توسط قاضی یا مرجع ذی‌صلاح اعمال می‌شود. مدت تعلیق پروانه یا مجوز نمی‌تواند کمتر از یک ماه یا بیشتر از شش ماه باشد.

در ادامه، خلاصه‌ای از رایج‌ترین انواع پروانه‌ها در قزاقستان ارائه می‌شود.

پروانه‌های ساختمانی

- این پروانه‌ها بسته به میزان پیچیدگی تأسیسات و پروژه‌هایی که باید نصب و/یا احداث شوند، به سه دسته تقسیم می‌شوند.
- برای دریافت پروانه انجام عملیات نصب و/یا ساخت‌وساز، متقاضی باید تمامی الزامات احراز صلاحیت مورد تأیید دولت قزاقستان را برآورده کند.
- برای دریافت پروانه دسته اول یا دوم، متقاضی باید به‌ترتیب دارای ۱۰ یا ۵ سال سابقه در زمینه عملیات نصب، مهندسی و ساخت‌وساز باشد.
- برای دریافت پروانه دسته سوم، داشتن سابقه الزامی نیست.

لازم به ذکر است که شرکت‌های خارجی که وارد بازار قزاقستان می‌شوند، در صورت برخورداری از سابقه لازم، می‌توانند برای دریافت پروانه دسته اول یا دوم درخواست دهند. با این حال، آنها باید از طریق شعبی که به‌طور قانونی در قزاقستان ثبت شده‌اند، اقدام کنند.

یک شرکت تابعه خارجی در قالب یک شرکت با مسئولیت محدود که به‌تازگی تأسیس شده است، شخص حقوقی مستقلی محسوب می‌شود و بنابراین سابقه فعالیت خارجی برای آن به رسمیت شناخته نخواهد شد. چنین شرکتی تنها می‌تواند برای دریافت پروانه دسته سوم درخواست دهد.

مجوزهای واردات/صادرات

دولت فهرستی از کالاهایی را تعیین می‌کند که واردات/صادرات آنها مشمول دریافت مجوز است. برای هر قلم کالا یک مجوز صادر می‌شود و این مجوز باید ظرف ۳۰ روز کاری پس از دریافت درخواست صادر شود.

انواع زیر از مجوزها صادر می‌شوند:

● مجوز عمومی که بر اساس تصمیم یکی از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای یک فعال تجارت خارجی صادر می‌شود و اجازه صادرات یا واردات یک قلم کالای مشخص را به میزان تعیین‌شده در مجوز می‌دهد.

● مجوز انحصاری که به یک فعال تجارت خارجی حق انحصاری صادرات یا واردات کالاهای مشخصی را اعطا می‌کند.

● مجوز یک‌باره که به یک فعال تجارت خارجی اجازه می‌دهد مقدار مشخصی از کالا را بر اساس یک قرارداد تجارت خارجی صادر یا وارد کند.

دارندگان مجوزهای واردات/صادرات موظفاند گزارشی درباره نحوه استفاده از مجوز را به مراجع ذی‌ربط ارائه کنند.

درخواست‌های مربوط به مجوزها و پروانه‌ها و همچنین اطلاعاتی را می‌توان به‌صورت آنلاین از طریق وبگاه www.elicense.kz ارائه کرد.

مقررات بانکی

نظام بانکی

بانک ملی جمهوری قزاقستان (NBK)

قزاقستان دارای یک نظام بانکی دو سطحی است. سطح نخست، بانک ملی جمهوری قزاقستان است که بانک مرکزی کشور محسوب می‌شود.

بانک ملی خدمات سنتی بانکی را به مشتری اصلی خود، یعنی دولت که از طریق نهادهای مرکزی آن نمایندگی می‌شود، ارائه می‌کند. از سوی دیگر، این بانک مسئول اعمال مقررات و نظارت ارزی، تدوین و اجرای سیاست پولی، عملکرد نظام‌های پرداخت و، در حدود صلاحیت خود، تنظیم و نظارت دولتی بر بازار مالی است.

آژانس تنظیم و توسعه بازار مالی

این آژانس یک نهاد دولتی ویژه است که مستقیماً تابع رئیس‌جمهور قزاقستان بوده و در برابر وی پاسخگو است. این آژانس تنظیم و نظارت دولتی بر بازار مالی و مؤسسات مالی، از جمله بانک‌های سطح دوم، را انجام می‌دهد.

بانک‌های سطح دوم

سطح دوم شامل تمامی بانک‌ها، به استثنای بانک ملی جمهوری قزاقستان و بانک توسعه قزاقستان است که دارای وضعیت حقوقی ویژه‌ای است.

یکی از ویژگی‌های نظام بانکی قزاقستان این است که تنها بانک‌های خصوصی در بازار خدمات بانکی فعالیت می‌کنند.

بانک توسعه قزاقستان و بانک پس‌انداز مسکن، که هر دو دارای سهام دولتی هستند، از وضعیت ویژه‌ای برخوردارند و برای تأمین منافع ملی، وظایف مشخصی را در بخش مالی انجام می‌دهند.

به‌عنوان یک قاعده، عملیات بانکی در قزاقستان باید توسط آژانس تنظیم و توسعه بازار مالی مجوز دریافت کند.

بانک‌های خارجی از سال ۱۹۹۳ در قزاقستان فعالیت داشته‌اند. بانک‌های خارجی مجاز به افتتاح شعبه در قزاقستان هستند، مشروط بر اینکه شرایط مالی و مقرراتی خاص مقرر در قوانین قزاقستان، از جمله مقررات قانون مالیات، را احراز کنند.

بانکداری اسلامی

بانک‌های اسلامی نیز با رعایت محدودیت‌های مقرر در قوانین قزاقستان مجاز به فعالیت در این کشور هستند.

از آنجا که دولت ظرفیت‌های تأمین مالی اسلامی در قزاقستان را به رسمیت می‌شناسد، مقررات خاصی برای تأمین مالی اسلامی در سطح قانون‌گذاری، از جمله در قانون مالیات، پیش‌بینی شده است.

بانکداری اسلامی مشمول دریافت مجوز از آژانس است و به‌طور کلی باید با شریعت اسلامی مطابقت داشته باشد. بانک‌های اسلامی نمی‌توانند در نظام بیمه سپرده‌های قزاقستان مشارکت کنند و سپرده‌های یک بانک اسلامی نیز نمی‌تواند تحت پوشش نظام بیمه سپرده‌های قزاقستان قرار گیرد.

اگرچه چنین بانک‌هایی حق دارند یک سازمان غیرانتفاعی را در قالب یک شرکت سهامی ایجاد کنند که بازپرداخت سپرده‌های بانک اسلامی و وجوه موجود در حساب‌های بانکی را که در چارچوب عملیات بانکداری اسلامی جذب شده‌اند، تضمین کند.

مقررات ارزی

در ۲ ژوئیه ۲۰۱۸، رئیس‌جمهور قزاقستان قانون شماره ۱۶۷-ششم «درباره تنظیم مقررات ارزی و کنترل ارزی» («قانون کنترل ارزی») را امضا کرد. این قانون در ۱ ژوئیه ۲۰۱۹ لازم‌الاجرا شد و با اصلاحات بعدی همچنان معتبر است.

قانون کنترل ارزی الزامات تشریفاتی خاصی را مقرر می‌کند، اما مانع انجام بیشتر عملیات تجاری بین‌المللی نمی‌شود.

برای اهداف قانون کنترل ارزی، اصطلاح «ارز ملی» نه تنها وجوه به واحد پول تنگه قزاقستان (به‌صورت نقدی و موجود در حساب‌ها)، بلکه تنگه دیجیتال را نیز دربرمی‌گیرد. به همین ترتیب، اصطلاح «ارز خارجی» اکنون علاوه بر اشکال سنتی نقدی و غیرنقدی، شامل ارز ملی دارای ارزش قانونی کشورهای خارجی که به‌صورت دیجیتال منتشر شده است نیز می‌شود.

طرف‌های معاملات ارزی

قانون کنترل ارزی، طرف‌های معاملات ارزی را به گروه‌های زیر تفکیک می‌کند:

● مقیمان قزاقستان، یعنی:

(i) شهروندان قزاقستان؛

(ii) اتباع خارجی و افراد بدون تابعیت که دارای وضعیت اقامت دائم در قزاقستان هستند؛

(iii) اشخاص حقوقی ثبت شده در قزاقستان، شعب/دفاتر نمایندگی مستقر در قزاقستان این اشخاص و نمایندگی‌های دیپلماتیک، تجاری و سایر نمایندگی‌های رسمی قزاقستان در خارج از کشور؛

(iv) شعب سازمان‌های مالی خارجی که طبق قوانین قزاقستان حق انجام فعالیت‌های بانکی یا بیمه‌ای در قزاقستان را دارند؛

(v) شعب و دفاتر نمایندگی سازمان‌های غیرمالی خارجی (به استثنای شعب و دفاتری که وضعیت غیرمقیم آنها بر اساس معاهدات بین‌المللی منعقدشده توسط قزاقستان پیش از لازم‌الاجرا شدن قانون کنترل ارزی در ۱ ژوئیه ۲۰۱۹ تعیین شده است).

● غیرمقیمان قزاقستان، یعنی:

(i) اتباع خارجی و افراد بدون تابعیت (به استثنای افرادی که دارای وضعیت اقامت دائم در قزاقستان هستند)؛

(ii) اشخاص حقوقی خارجی و سازمان‌هایی که طبق قوانین کشورهای خارجی به عنوان شخص حقوقی شناخته نمی‌شوند و محل استقرار آنها خارج از جمهوری قزاقستان است؛

(iii) شعب/دفاتر نمایندگی سازمان‌های غیرمالی خارجی که بر اساس توافق‌های منعقدشده از طرف قزاقستان با سازمان‌های خارجی و لازم‌الاجراشده پیش از ۱ ژوئیه ۲۰۱۹، طبق قوانین ارزی قزاقستان به آنها وضعیت غیرمقیم اعطا شده است (فهرست چنین شعب/دفاتر نمایندگی توسط دولت قزاقستان تعیین می‌شود)؛

(iv) سازمان‌های بین‌المللی، مگر اینکه در معاهده بین‌المللی مربوط به تأسیس آنها ترتیب دیگری مقرر شده باشد؛

(v) نمایندگی‌های دیپلماتیک و سایر نمایندگی‌های رسمی کشورهای خارجی.

اشخاص حقیقی (مقیم و غیرمقیم) می‌توانند ارز خارجی را به صورت نقدی، بدون محدودیت، به قزاقستان وارد کرده یا از قزاقستان خارج کنند، مشروط به رعایت قوانین گمرکی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و/یا قزاقستان.

مطابق فرمان شماره ۸۳۰ رئیس‌جمهور جمهوری قزاقستان مورخ ۱۴ مارس ۲۰۲۲ «درباره اقدامات برای تضمین ثبات مالی جمهوری قزاقستان»، خروج ارز خارجی به صورت نقدی و/یا ابزارهای پولی به ارز خارجی از جمهوری

قزاقستان توسط اشخاص حقیقی (مقیم و غیرمقیم) به مبلغی بیش از معادل ۱۰،۰۰۰ دلار آمریکا ممنوع است. این مبلغ بر اساس نرخ بانک ملی جمهوری قزاقستان در تاریخ خروج محاسبه می‌شود.

قانون کنترل ارزی مقرر می‌کند که معاملات میان مقیمان قزاقستان و غیرمقیمان می‌تواند به هر ارزی انجام شود. با این حال، معاملات میان مقیمان باید صرفاً به تنگه قزاقستان انجام شود، مگر در مواردی که قانون کنترل ارزی صراحتاً استثناهایی را مقرر کرده باشد.

رژیم‌های ارزی

اختصاص شماره حساب به قراردادهای ارزی مرتبط با جابه‌جایی سرمایه

بر اساس مقررات نظارت بر معاملات ارزی که به موجب مصوبه شماره ۲۹ هیئت مدیره بانک ملی جمهوری قزاقستان مورخ ۳۱ مارس ۲۰۲۶ تصویب شده است («مقررات»)، بانک ملی جمهوری قزاقستان از ۱۹ آوریل ۲۰۲۶ مسئول نظارت و اختصاص شماره حساب به قراردادها است.

برای قراردادهای ارزی مرتبط با جابه‌جایی سرمایه (وام‌های مالی، مشارکت در سرمایه، معاملات مربوط به اوراق بهادار، سهم‌الشرکه و ابزارهای مالی، خرید املاک و مستغلات، تحصیل حقوق انحصاری مالکیت فکری، انتقال وجوه در چارچوب مدیریت امانی و انتقال بلاعوض وجوه) و همچنین قراردادها و عملیات معادل آنها (مطابق تعریفی که در قانون ارائه شده است)، در صورتی که یکی از طرفین مقیم باشد و قراردادها به نصاب‌های مشخصی برسند، باید شماره حساب اختصاص داده شود.

بر اساس مقررات، زمانی که یک قرارداد ارزی مربوط به جابه‌جایی سرمایه شامل موارد زیر باشد، باید برای آن شماره حساب اختصاص داده شود:

1. دریافت اموال/وجوه در جمهوری قزاقستان و/یا تعهد یک مقیم به بازگرداندن اموال/وجوه به یک غیرمقیم، به ارزشی بیش از معادل ۵۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا (پانصد هزار دلار آمریکا)
2. انتقال اموال/وجوه از جمهوری قزاقستان و/یا تعهد یک غیرمقیم به بازگرداندن اموال/وجوه به یک مقیم، به ارزشی بیش از معادل ۵۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا (پانصد هزار دلار آمریکا)

مقیمی که طرف یک قرارداد ارزی است (به استثنای بانک مجاز و شعبه/دفتر نمایندگی یک شخص حقوقی خارجی) باید پیش از آنکه هر یک از طرفین تعهدات خود را بر اساس قرارداد اجرا کنند، برای اختصاص شماره

حساب به بانک ملی جمهوری قزاقستان درخواست ارائه کند. چنانچه رسیدن به نصاب به صورت تدریجی انجام شود، درخواست باید پیش از زمانی ارائه شود که اجرای تعهدات موجب شود مجموع مبلغ از نصاب ثبت فراتر رود.

غیرمقیمان می‌توانند ارز خارجی را از شعب (دفاتر نمایندگی) خود در قزاقستان دریافت کرده یا به آنها انتقال دهند. مقیمانی که دارای قراردادهای ارزی دارای شماره حساب هستند، موظفاند گزارش‌های فصلی را حداکثر تا روز دهم ماه پس از فصل گزارش‌دهی، با استفاده از فرم‌های گزارش‌دهی مربوط به نوع عملیات (وام‌ها، مشارکت در سرمایه، اجرای تعهدات و غیره) به بانک ملی جمهوری قزاقستان ارائه کنند.

اطلاع‌رسانی و ارائه اطلاعات

رژیم اطلاع‌رسانی مستلزم ارائه اطلاعات به بانک ملی جمهوری قزاقستان درباره معاملات ارزی بیش از نصاب ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا و همچنین افتتاح حساب‌های بانکی نزد یک بانک خارجی و/یا یک سازمان مالی بین‌المللی (برای اشخاص حقوقی) است. همچنین، اطلاعات مربوط به خرید و فروش ارز خارجی از طرف مشتری، صرف‌نظر از مبلغ معامله، باید ارائه شود. بانک‌های مجاز موظفاند گزارش‌های ماهانه معاملات ارزی انجام‌شده را حداکثر تا روز دهم ماه بعد به بانک ملی جمهوری قزاقستان ارائه کنند.

نصاب‌های گزارش‌دهی که توسط بانک‌های مجاز اعمال می‌شوند، به شرح زیر است:

- برای اشخاص حقوقی (به استثنای بانک‌های مجاز): معاملات معادل ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا و بیشتر، همچنین تمامی خریده‌ها و فروش‌های غیرنقدی ارز خارجی که از طرف مشتریان انجام می‌شود، صرف‌نظر از مبلغ آنها.
- برای اشخاص حقیقی: معاملات معادل ۱۰,۰۰۰ دلار آمریکا و بیشتر، و خرید یا فروش غیرنقدی ارز خارجی معادل ۱,۰۰۰ دلار آمریکا و بیشتر.

چنانچه ارز معامله دلار آمریکا نباشد، معادل آن بر اساس نرخ تبدیل بازار در تاریخ انجام معامله محاسبه می‌شود.

بازگردانی وجوه

یک مقیم قزاقستان باید اطمینان حاصل کند که عواید ارزی حاصل از قراردادهای صادراتی یا وارداتی، ظرف مهلت مقرر به قزاقستان بازگردانده شود (یعنی به یک حساب بانکی نزد یک بانک محلی واریز شود).

بر اساس مقررات کنترل ارزی صادرات و واردات که به موجب مصوبه شماره ۷۸ بانک ملی جمهوری قزاقستان مورخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۳ تصویب شده است، در صورتی که مبلغ قرارداد ارزی صادراتی یا وارداتی بیش از معادل ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا باشد یا مبلغ قرارداد مشخص نشده باشد (قراردادهای چارچوبی)، باید برای آن شماره حساب اختصاص داده شود.

چنانچه قرارداد ارزی صادراتی یا وارداتی به ارزی غیر از دلار آمریکا منعقد شده باشد و نرخ تبدیل آن ارز در برابر دلار آمریکا در قرارداد مشخص نشده باشد، معادل دلاری مبلغ قرارداد باید بر اساس نرخ رسمی ارز در تاریخ امضای قرارداد تعیین شود (و در صورت عدم امکان، در تاریخ لازم‌الاجرا شدن قرارداد).

قراردادهای ارزی که مبلغ آنها مشخص نشده یا بیش از ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا هستند، باید پیش از آغاز اجرای تعهدات توسط هر یک از طرفین ثبت شوند، اما این ثبت نباید دیرتر از ۳۰ روز تقویمی پس از تاریخی باشد که قرارداد ارزی مشمول الزام اختصاص شماره حساب شده است.

تأخیر در اختصاص شماره حساب، در مرتبه نخست موجب صدور اخطار می‌شود. تکرار این تخلف ظرف یک سال، موجب اعمال جریمه اداری تا سقف ۱۰۰ شاخص محاسباتی خواهد شد (ماده ۲۴۴ قانون تخلفات اداری). این مبلغ در سال ۲۰۲۶ برابر با ۴۳۲,۵۰۰ تنگه قزاقستان (تقریباً ۸۴۰ دلار آمریکا) است.

ارائه اطلاعات (گزارش‌ها) توسط شعب (دفاتر نمایندگی) سازمان‌های غیرمالی خارجی

بر اساس مقررات ارائه اطلاعات توسط شعب (دفاتر نمایندگی) سازمان‌های غیرمالی خارجی که به موجب مصوبه شماره ۴۱ بانک ملی جمهوری قزاقستان مورخ ۳۰ مارس ۲۰۱۹ تصویب شده است، از ۱ ژوئیه ۲۰۱۹، شعب/دفاتر نمایندگی سازمان‌های غیرمالی خارجی که بیش از یک سال در جمهوری قزاقستان فعالیت داشته‌اند، موظفانند اطلاعات (گزارش‌هایی) درباره فعالیت‌های خود را به بانک ملی ارائه کنند.

خرید و فروش ارز خارجی

اشخاص حقوقی می‌توانند ارز خارجی را در بازار داخلی ارز، صرفاً از طریق بانک‌های مجاز خرید و فروش کنند. یک شخص حقوقی مقیم می‌تواند در یک بانک و در یک روز، ارز خارجی غیرنقدی را تا سقف معادل ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا (شامل این مبلغ) برای اهدافی که مرتبط با ایفای تعهدات بیان شده به ارز خارجی نیستند، خریداری کند. اهدافی که مرتبط با ایفای تعهدات بیان شده به ارز خارجی نیستند شامل موارد زیر است:

● انتقال ارز خارجی به حساب بانکی خارجی متعلق به همان شخص حقوقی مقیم؛

● انتقال های بانکی بلاعوض؛ و

● انتقال ارز خارجی به حساب های بانکی همان شخص در بانک های قزاقستان.

برای مبالغ بیش از معادل ۵۰,۰۰۰ دلار آمریکا، شخص حقوقی مقیم باید دلیل خرید ارز خارجی را مشخص کرده و برای اثبات دلیل خرید ارز خارجی، نسخه ای از قرارداد مبنا یا صورتحساب (هرگونه سند پرداخت) را ارائه کند.

همچنین شخص حقوقی مقیم باید دستورالعملی از پیش به بانک ارائه دهنده خدمات خود ارائه کند مبنی بر اینکه در صورتی که ارز خارجی ظرف ۱۰ (ده) روز کاری مورد استفاده قرار نگیرد، آن ارز را به فروش برساند (یعنی آن را به تنگه قزاقستان تبدیل کند).

این محدودیت در مورد بانک های مجاز یا سازمان های مجاز اعمال نمی شود.

اشخاص حقیقی می توانند ارز را از طریق صرافی های ارز خارجی خرید و فروش کنند.

نظارت مالی

توجه به پیامدهای احتمالی نظام نظارت مالی که به موجب قانون شماره ۱۹۱-چهارم جمهوری قزاقستان مورخ ۲۸ اوت ۲۰۰۹ «درباره مقابله با پول شویی و تأمین مالی تروریسم و تأمین مالی اشاعه سلاح های کشتار جمعی» («قانون مبارزه با پول شویی») ایجاد شده است، اهمیت دارد.

بر اساس این قانون، بسته به مبالغ مربوط، برخی انواع معاملات مشمول نظارت مالی هستند. این موارد شامل پرداخت ها و/یا انتقال های بلاعوضی است که توسط اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی به نفع سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی انجام می شوند و مبلغ آنها ۷,۰۰۰,۰۰۰ تنگه قزاقستان (تقریباً ۱۳,۵۰۰ دلار آمریکا) یا بیشتر است؛ همچنین معاملات به ارزش ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تنگه قزاقستان (تقریباً ۱۹,۳۰۰ دلار آمریکا) یا بیشتر که توسط اشخاص حقوقی دارای سابقه فعالیت کمتر از سه ماه انجام می شوند و سایر عملیات و معاملات مشخص شده در قانون مبارزه با پول شویی. نظارت توسط آژانس نظارت مالی جمهوری قزاقستان انجام می شود.

علاوه بر این، قانون مبارزه با پول شویی اصطلاح «معامله مشکوک» را نیز به کار می برد. معامله زمانی مشکوک شناخته می شود که، بر اساس مقررات کنترل داخلی شخص مشمول نظارت مالی یا در نتیجه تحلیل معامله، دلایلی برای این باور وجود داشته باشد که معاملات مشتری با پول شویی، تأمین مالی تروریسم یا تأمین مالی اشاعه سلاح های کشتار جمعی مرتبط است.

همچنین معاملاتی مشمول نظارت مالی هستند که ویژگی‌های منطبق با الگوها، طرح‌ها و روش‌های پول‌شویی، تأمین مالی تروریسم و تأمین مالی اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی را داشته باشند؛ این الگوها، طرح‌ها و روش‌ها توسط مرجع ذی‌صلاح تصویب و منتشر می‌شوند.

مقررات ضدانحصاری

قوانین ضدانحصاری برای ادغام‌ها و تملک‌ها و سایر انواع تمرکز اقتصادی، در صورتی که ارزش دفتری کل دارایی‌های واحد اقتصادی یا حجم فروش آن از ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۹۱،۵۰۰،۰۰۰ دلار آمریکا در سال ۲۰۲۶) بیشتر باشد، دریافت مجوز قبلی از مرجع ضدانحصاری یا اطلاع‌رسانی به این مرجع را الزامی می‌کند؛ در غیر این صورت، معامله ممکن است بی‌اعتبار اعلام شود.

قوانین ضدانحصاری همچنین توافق‌های افقی ضدرقابتی (کارتل‌ها) و توافق‌های عمودی، اقدامات هماهنگ، سوءاستفاده از موقعیت مسلط در بازار و رقابت ناعادلانه را ممنوع می‌کند. تمام انواع فعالیت انحصارگرایانه (یعنی توافق‌های ضدرقابتی، اقدامات هماهنگ و سوءاستفاده از موقعیت مسلط) ممکن است موجب اعمال جریمه اداری تا سقف ۵ درصد درآمد، همراه با مصادره درآمد حاصل از فعالیت انحصارگرایانه برای دوره‌ای حداکثر یک‌ساله، یا در صورت ایجاد خسارت عمده یا کسب درآمد قابل توجه، موجب مسئولیت کیفری شود. رقابت ناعادلانه مستوجب جریمه اداری تا سقف ۱،۵۰۰ شاخص محاسباتی (تقریباً ۱۴،۰۰۰ دلار آمریکا در سال ۲۰۲۶) است.

مقررات استفاده از منابع زیرزمینی

از ۲۹ ژوئن ۲۰۱۸، استفاده از منابع زیرزمینی در قزاقستان تحت قانون جدید استفاده از منابع زیرزمینی تنظیم می‌شود. قانون استفاده از منابع زیرزمینی، بسته به نوع منابع معدنی مورد اکتشاف و استخراج، رژیم‌های مقرراتی متفاوتی را برای شرکت‌های فعال در زمینه استفاده از منابع زیرزمینی تعیین می‌کند.

حقوق استفاده از منابع زیرزمینی برای اکتشاف و استخراج هیدروکربن‌ها بر اساس قراردادهایی اعطا می‌شود که مرجع دولتی ذی‌صلاح با برندگان مزایده‌های آنلاین منعقد می‌کند. برندگان این مزایده‌ها بر اساس میزان پاداش امضایی که از سوی شرکت‌کنندگان در مزایده پیشنهاد شده است، تعیین می‌شوند.

قانون استفاده از منابع زیرزمینی همچنین به مرجع دولتی ذی‌صلاح اجازه می‌دهد برای اکتشاف و استخراج هیدروکربن‌ها و اورانیوم، از طریق مذاکرات مستقیم با شرکت‌های ملی قزاقستان قرارداد منعقد کند.

حقوق استفاده از منابع زیرزمینی برای اکتشاف و استخراج منابع معدنی جامد بر اساس پروانه‌هایی اعطا می‌شود که توسط مراجع دولتی ذی‌صلاح صادر می‌شوند.

این پروانه‌ها بر مبنای «اولویت با متقاضی نخست» صادر می‌شوند؛ به این معنا که تمامی درخواست‌های پروانه اکتشاف و استخراج منابع معدنی جامد در یک بلوک مشخص، به ترتیب زمان دریافت آنها بررسی می‌شوند و هر درخواست تنها پس از رد درخواست قبلی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بر اساس قانون استفاده از منابع زیرزمینی، تحصیل حقوق استفاده از منابع زیرزمینی یا سهام/سهم‌الشرکه در شرکت‌های استفاده‌کننده از منابع زیرزمینی، مشمول تأیید مرجع ذی‌صلاح است. علاوه بر این، هرگاه چنین تحصیلی مربوط به یک محدوده منابع زیرزمینی دارای اهمیت راهبردی باشد، دولت نسبت به حقوق یا سهام/سهم‌الشرکه‌ای که برای فروش عرضه شده‌اند، از حق تقدم برخوردار است. بنابراین، پیش از آنکه حقوق استفاده از منابع زیرزمینی قابل تحصیل باشد، لازم است تأیید مرجع ذی‌صلاح و همچنین انصراف دولت از اعمال حق تقدم خود نسبت به دارایی مربوطه اخذ شود.

بخش ششم

شرکت EY در قزاقستان

در سال ۱۹۹۲، EY نخستین سازمان بین‌المللی ارائه‌دهنده خدمات اطمینان‌بخشی و مشاوره‌ای بود که در قزاقستان دفتری افتتاح کرد و به طیف گسترده‌ای از مشتریان در بخش‌های مختلف صنعتی، از جمله شرکت‌های چندملیتی و همچنین شرکت‌های دولتی و خصوصی، خدمات ارائه داد.

امروزه EY Kazakhstan حدود ۸۰۰ کارمند دارد که در دو دفتر این شرکت در آستانه و آلماتی فعالیت می‌کنند. EY Kazakhstan بیش از ۸۵ نوع خدمت را در تمامی صنایع ارائه می‌دهد که از جمله شامل خدمات اطمینان‌بخشی، مالیاتی و حقوقی (راهکارهای برون‌سپاری حسابداری مالی و مالیاتی و منابع انسانی، خدمات مشاوره‌ای نیروی انسانی، پشتیبانی امور مهاجرتی و غیره)، خدمات مشاوره‌ای در زمینه معاملات و کسب‌وکار و همچنین خدمات دیجیتال و آموزش و دوره‌های حرفه‌ای ارائه‌شده توسط EY Academy of Business است.

درباره EY

EY با ایجاد ارزش‌های جدید برای مشتریان، کارکنان، جامعه و کره زمین و همزمان با ایجاد اعتماد در بازارهای سرمایه، در حال ساختن جهانی بهتر برای کار است. تیم‌های EY با بهره‌گیری از داده‌ها، هوش مصنوعی و

فناوری‌های پیشرفته، به مشتریان کمک می‌کنند با اطمینان آینده را شکل دهند و برای مهم‌ترین مسائل امروز و فردا راهکارهایی ایجاد کنند. تیم‌های EY در طیف کاملی از خدمات در حوزه‌های اطمینان‌بخشی، مشاوره، مالیات، راهبرد و معاملات فعالیت می‌کنند. تیم‌های EY با تکیه بر دانش تخصصی بخش‌های مختلف، شبکه‌ای جهانی و به‌هم‌پیوسته از متخصصان چندرشته‌ای و شرکای متنوع در یک زیست‌بوم گسترده، قادر به ارائه خدمات در بیش از ۱۵۰ کشور و قلمرو هستند.

خدمات اصلی EY

- خدمات اطمینان‌بخشی (Assurance)
- مالیات و حقوق (Tax & Law)
- EY-Parthenon
- مشاوره (Consulting)
- آکادمی کسب‌وکار (Academy of Business)

اطلاعات تماس

دفتر آستانه **Talan Towers Offices** – خیابان دوستیک، ۱۶، آستانه، Z05H9K3، جمهوری قزاقستان
تلفن: +7 7172 58 0400 فکس: +7 7172 58 0410

دفتر آلماتی **Esentai Tower** – خیابان الفارابی، 7/77، آلماتی، A15E3H4، جمهوری قزاقستان
تلفن: +7 7172 58 5960 فکس: +7 7172 258 5961

ترویج سرمایه‌گذاری

EY متعهد به بهبود محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در قزاقستان است. این شرکت برای ترویج بهترین رویه‌های بین‌المللی و تخصص‌های بخش‌های مختلف و همچنین ارائه مشاوره به جامعه سرمایه‌گذاری درباره آخرین تغییرات یا تغییرات مورد انتظار در محیط مقرراتی، رویدادهای حرفه‌ای و نشست‌های متنوعی برای تبادل دانش برگزار می‌کند. EY در فعالیتهای شورای سرمایه‌گذاران خارجی که ریاست آن بر عهده رئیس‌جمهور جمهوری قزاقستان است، مشارکت دارد و ریاست مشترک کارگروه سیاست‌گذاری سرمایه‌گذاری این شورا را بر عهده دارد. EY همچنین به‌طور فعال در چندین انجمن تجاری، حرفه‌ای و صنعتی در قزاقستان مشارکت می‌کند.

بخش 7

پیوست‌ها

در ادامه، ترجمه دقیق جدول و یادداشت‌های مربوط به معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، با حفظ تمام اعداد و ارجاعات پانوشته‌ها:

معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف

نرخ مالیات کسرشده از منبع بر اساس معاهدات موجود اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، بسته به مفاد هر معاهده خاص متفاوت است. حداکثر نرخ‌های مالیات کسرشده از منبع بر اساس معاهدات جاری اجتناب از اخذ مالیات مضاعف در جدول زیر نشان داده شده است.

حق امتیاز (%) بهره (%) سود سهام (%) مقیم دریافت‌کننده

ارمنستان	۱۰	۱۰	۱۰
اتریش	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
جمهوری آذربایجان	۱۰	۱۰	۱۰
بلاروس	۱۵	۱۰	۱۵
بلژیک	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
بلغارستان	۱۰	۱۰	۱۰
کانادا	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
چین	۱۰	۱۰	۱۰
کرواسی	(b) ۱۰/۵	۱۰	۱۰
قبرس	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰

حق امتیاز (%) بهره (%) سود سهام (%) مقیم دریافت کننده

جمهوری چک	۱۰	۱۰	۱۰
استونی	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۵
فنلاند	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
فرانسه	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
گرجستان	۱۵	۱۰	۱۰
آلمان	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
مجارستان	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
هند	۱۰	۱۰	۱۰
ایران	(c) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
ایرلند	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
ایتالیا	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
ژاپن	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
کره جنوبی	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
قرقیزستان	۱۰	۱۰	۱۰
لتونی	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
لیتوانی	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
لوکزامبورگ	(d) ۱۵/۵	۱۰	۱۰

حق امتیاز (%) بهره (%) سود سهام (%) مقیم دریافت کننده

مقدونیه	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
مالزی	۱۰	۱۰	۱۰
مولداوی	(b) ۱۵/۱۰	۱۰	۱۰
مغولستان	۱۰	۱۰	۱۰
هلند	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
نروژ	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
پاکستان	(a) ۱۵/۱۲,۵	۱۲,۵	۱۵
لهستان	(c) ۱۵/۱۰	۱۰	۱۰
قطر	(a) ۱۰/۵	۱۰	۱۰
رومانی	۱۰	۱۰	۱۰
روسیه	۱۰	۱۰	۱۰
عربستان سعودی	۵	۱۰	۱۰
صربستان	(b) ۱۵/۱۰	۱۰	۱۰
سنگاپور	(b) ۱۰/۵	۱۰	۱۰
اسلواکی	(e) ۱۵/۱۰	۱۰	۱۰
اسلوونی	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
اسپانیا	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰

حق امتیاز (%) بهره (%) سود سهام (%) مقیم دریافت کننده

سوئد	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
سوئیس	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
تاجیکستان	(e) ۱۵/۱۰	۱۰	۱۰
ترکیه	۱۰	۱۰	۱۰
ترکمنستان	۱۰	۱۰	۱۰
اوکراین	(b) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
امارات متحده عربی	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
بریتانیا	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
ایالات متحده آمریکا	(a) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
ازبکستان	۱۰	۱۰	۱۰
ویتنام	(f) ۱۵/۵	۱۰	۱۰
کشورهای فاقد معاهده	(g) ۱۵	(g) ۱۵	(g) ۱۵

معاهدات اجتناب از اخذ مالیات مضاعف

- نرخ پایین تر در مورد سود سهامی اعمال می شود که به شرکت هایی پرداخت می شود که حداقل ۱۰ درصد از سهام پرداخت کننده را در اختیار دارند. نرخ های ۱۰ یا ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می شوند.
- نرخ پایین تر در مورد سود سهامی اعمال می شود که به شرکت هایی پرداخت می شود که حداقل ۲۵ درصد از سهام پرداخت کننده را در اختیار دارند. نرخ های ۱۰ یا ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می شوند.

- نرخ پایین‌تر در مورد سود سهامی اعمال می‌شود که به شرکت‌هایی پرداخت می‌شود که حداقل ۲۰ درصد از سهام پرداخت‌کننده را در اختیار دارند. نرخ ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می‌شود.
- نرخ پایین‌تر در مورد سود سهامی اعمال می‌شود که به شرکت‌هایی پرداخت می‌شود که حداقل ۱۵ درصد از سهام پرداخت‌کننده را در اختیار دارند. نرخ ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می‌شود.
- نرخ پایین‌تر در مورد سود سهامی اعمال می‌شود که به شرکت‌هایی پرداخت می‌شود که حداقل ۳۰ درصد از سهام پرداخت‌کننده را در اختیار دارند. نرخ ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می‌شود.
- نرخ پایین‌تر در مورد سود سهامی اعمال می‌شود که به شرکت‌هایی پرداخت می‌شود که حداقل ۷۰ درصد از سهام پرداخت‌کننده را در اختیار دارند. نرخ ۱۵ درصدی در مورد سایر سودهای سهام اعمال می‌شود.
- برای پرداخت‌هایی که به اشخاص حقوقی ثبت‌شده در حوزه‌های قضایی دارای رژیم مالیاتی ترجیحی (مطابق فهرست کشورهای دارای رژیم‌های مالیاتی ترجیحی) انجام می‌شود، نرخ ۲۰ درصد است.

فهرست کشورهای دارای رژیم‌های مالیاتی ترجیحی

تأییدشده به موجب دستور شماره ۴۹۲ وزیر دارایی جمهوری قزاقستان مورخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۵

۱. شاهزاده‌نشین آندورا

۲. دولت آنتیگوا و باربودا

۳. کشورهای مشترک‌المنافع باهاما

۴. دولت باربادوس

۵. دولت بحرین

۶. دولت بلیز

۷. دولت برونئی دارالسلام

۸. جمهوری وانواتو

۹. جمهوری تعاونی گویان

۱۰. جمهوری گواتمالا

۱۱. دولت گرانادا

۱۲. جمهوری جیبوتی

۱۳. جمهوری دومینیکن

۱۴. کشورهای مشترک‌المنافع دومینیکا
۱۵. پادشاهی اسپانیا، صرفاً در خصوص جزایر قناری
۱۶. جمهوری خلق چین، صرفاً در خصوص مناطق اداری ویژه ماکائو و هنگ کنگ
۱۷. جمهوری کلمبیا
۱۸. جمهوری فدرال اسلامی کومور
۱۹. جمهوری کاستاریکا
۲۰. مالزی، صرفاً در خصوص منطقه محصور لابوان
۲۱. جمهوری لیبریا
۲۲. جمهوری لبنان
۲۳. جمهوری موریس
۲۴. جمهوری اسلامی موریتانی
۲۵. پرتغال، صرفاً در خصوص جزایر مادیرا
۲۶. جمهوری مالدیو
۲۷. جمهوری جزایر مارشال
۲۸. شاهزاده‌نشین موناکو
۲۹. جمهوری مالت
۳۰. جزایر ماریانا
۳۱. پادشاهی مراکش، صرفاً در خصوص شهر طنجه
۳۲. اتحادیه میانمار
۳۳. جمهوری نائورو
۳۴. پادشاهی هلند، صرفاً در خصوص آروبا و سرزمین‌های وابسته آنتیل
۳۵. جمهوری فدرال نیجریه
۳۶. نیوزیلند، صرفاً در خصوص جزایر کوک و نیوئه
۳۷. جمهوری پالائو
۳۸. جمهوری پاناما
۳۹. کشور مستقل ساموآ
۴۰. جمهوری سان مارینو

۴۱. جمهوری سیشل

۴۲. دولت سنت وینسنت و گرنادین‌ها

۴۳. فدراسیون سنت کیتس و نویس

۴۴. دولت سنت لوسیا

۴۵. پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، صرفاً در خصوص مناطق زیر:

۱ جزایر آنگویلا

۲ جزایر برمودا

۳ جزایر ویرجین بریتانیا

۴ جبل الطارق

۵ جزایر کیمن

۶ جزیره مونتسرات

۷ جزایر تورکس و کایکوس

۸ جزیره من

۹ جزایر مانش، شامل گرنزی، جرزی، سارک و آلدرنی

۱۰ جزیره جورجیای جنوبی

۱۱ جزایر ساندویچ جنوبی

۱۲ جزایر چاگوس

۴۶. ایالات متحده آمریکا، صرفاً در خصوص مناطق زیر:

۱ جزایر ویرجین ایالات متحده آمریکا

۲ گوام

۳ کشورهای مشترک‌المنافع پورتوریکو

۴ ایالت وایومینگ

۵ توجه: ایالت دلاور از تاریخ ۱ دسامبر ۲۰۲۲ از فهرست رژیم‌های مالیاتی ترجیحی خارج شده است.

۴۷. جمهوری سورینام

۴۸. جمهوری متحد تانزانیا

۴۹. پادشاهی تونگا

۵۰. جمهوری ترینیداد و توباگو

۵۱. جمهوری دموکراتیک مستقل فیجی

۵۲. جمهوری فیلیپین

۵۳. جمهوری فرانسه، صرفاً در خصوص مناطق زیر:

۱ جزایر کرگولن

۲ پلی‌نزی فرانسه

۳ گویان فرانسه

۵۴. جمهوری مونتنگرو

۵۵. جمهوری دموکراتیک سریلانکا

۵۶. جامائیکا

فهرست کشورهای معاف از مقررات شرکت‌های خارجی تحت کنترل

تأییدشده به موجب دستور شماره ۱۲۱ وزیر دارایی جمهوری قزاقستان مورخ ۲۴ فوریه ۲۰۲۶

۱. ارمنستان

۲. اتریش

۳. جمهوری آذربایجان

۴. بلاروس

۵. بلژیک

۶. کانادا

۷. چین، به استثنای مناطق اداری ویژه ماکائو و هنگ‌کنگ

۸. جمهوری چک

۹. استونی

۱۰. فنلاند

۱۱. فرانسه

۱۲. آلمان

۱۳. هند

- ۱۴. ایران
- ۱۵. ایتالیا
- ۱۶. ژاپن
- ۱۷. لتونی
- ۱۸. لوکزامبورگ
- ۱۹. مالزی
- ۲۰. مغولستان
- ۲۱. هلند
- ۲۲. نروژ
- ۲۳. پاکستان
- ۲۴. لهستان
- ۲۵. رومانی
- ۲۶. روسیه
- ۲۷. سنگاپور
- ۲۸. اسلواکی
- ۲۹. اسلوونی
- ۳۰. کره جنوبی
- ۳۱. اسپانیا
- ۳۲. سوئد
- ۳۳. عربستان سعودی
- ۳۴. ترکیه

۳۵. کنفدراسیون سوئیس، صرفاً در خصوص کانتون‌های زیر:

- آرگاو
- برن
- تیچینو
- زوریخ

۳۶. اوکراین
 ۳۷. بریتانیا
 ۳۸. ایالات متحده آمریکا
 ۳۹. ویتنام
 ۴۰. جمهوری لیتوانی
 ۴۱. جمهوری کرواسی

شاخص‌های کلیدی اقتصاد کلان قزاقستان

شاخص	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵
رشد تولید ناخالص داخلی، درصد	۴,۱	۳,۸	-۲,۵	۴,۳	۳,۲	۵,۱	۴,۸	۶,۵
تولید ناخالص داخلی سرانه، دلار آمریکا	۹,۸۱۳	۹,۴۰۹	۹,۱۲۲	۱۰,۳۶۹	۱۱,۳۸۰	۱۳,۲۰۰	۱۴,۱۰۰	۱۴,۶۹۲
نرخ تورم، درصد	۵,۳	۴,۶	۷,۵	۸,۴	۲۰,۳	۱۴,۶	۸,۶	۱۱,۴
ذخایر طلا و ارز خارجی، میلیارد دلار آمریکا	۳۰,۹	۲۹,۵	۳۵,۶	۳۵,۶	۳۵,۱	۳۷,۸	۴۵,۸	۶۶,۱
میانگین سالانه نرخ برابری تنگه قزاقستان به دلار آمریکا	۳۴۴,۷۱	۴۱۶,۷	۴۱۲,۹۵	۴۲۵,۹۱	۴۶۰,۴۸	۴۵۶,۲۱	۴۶۹,۴۴	۵۱۰,۰۵

منبع کتابچه در تارنمای EY:

<https://www.ey.com/content/dam/ey-unified-site/ey-com/en-kz/services/tax/documents/ey-doing-business-in-kazakhstan-2026.pdf>